U N I V E R Z I T A P A L A C K É H O V O L O M O U C I

F I L O Z O F I C K Á F A K U L T A

Katedra bohemistiky

Funkce konstrukcí „předložka + infinitiv“ v próze B. Viana Pěna dní a jejich překlad do češtiny

(The Function of construction “preposition + infinitive” in the prose by B. Vian Foam of the Days and its translation into Czech)

Magisterská diplomová práce

Lucie Bergerová

Česká filologie – francouzská filologie

Vedoucí práce: doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně na základě uvedené literatury a pramenů, z nichž jsem náležitě citovala.

Práci odevzdávám v rozsahu 155 113 znaků (včetně mezer a poznámek pod čarou).

V Olomouci dne 14. 5. 2012 ….……..…….

Ráda bych poděkovala Mgr. Monice Drážďanské (Katedra romanistiky FF UP) za ochotu a pomoc při určování funkcí a větných členů ve francouzském textu.

Především bych však chtěla poděkovat doc. PhDr. Boženě Bednaříkové, Dr. za odborné vedení, cenné rady, ochotu a za motivaci při psaní mé diplomové práce.

OBSAH

OBSAH 1
0 ÚVOD 4
1 AUTOR A JEHO KNIHA 7
1. 1 BORIS VIAN 7
1. 2 PĚNA DNÍ 8
1. 2. 1 PŘEKLAD PĚNY DNÍ 9
2 FRANCOUZŠTINA JAKO JAZYK ORIGINÁLU 11
2.1 STRUČNÁ TYPOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA FRANCOUZŠTINY (DLE SKALIČKOVY TYPOLOGICKÉ TEORIE) 11
2. 2 FRANCOUZSKÁ VERBA 12
2. 2. 1 INFINITIV VE FRANCOUZŠTINĚ 14
2. 2. 1. 1 PRÉMORFOLOGICKÉ INFINITIVNÍ FORMACE 15
2. 2. 1. 2 INFINITIVNÍ POLOVĚTNÉ KONSTRUKCE A VEDLEJŠÍ VĚTY INFINITIVNÍ 16
3 KONSTRUKCE PREPOZICE + INFINITIV 20
3. 1 PREPOZICE *POUR* 21
3. 2 PREPOZICE *SANS* 21
3. 3 PREPOZICE *A* 21
3. 4 KDY MŮŽEME HOVOŘIT O PREPOZICI A KDY O „INDIKÁTORU“ INFINITIVU 23
4 FUNKČNÍ STYLOVÁ EKVIVALENCE 25
5 PŘEKLAD KONSTRUKCÍ PREPOZICE + INFINITIV V DÍLE BORISE VIANA PĚNA DNÍ 28
5. 1 PREPOZICE *A* + INFINITIV 29
5. 1. 1 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PODMĚTNÉ 30
5. 1. 2 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘEDMĚTNÉ 31
5. 1. 3 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ 32
5. 1. 4 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍVLASTKOVÉ 33
5. 1. 5 PŘEKLAD POMOCÍ ČÁSTICE 34

5. 1. 6 PŘEKLAD POMOCÍ ZÁJMENA 35
5. 1. 7 PŘEKLAD POMOCÍ DEVERBATIVNÍHO ADJEKTIVA 35
5. 1. 8 VYPUŠTĚNÍ VAZBY A ZACHOVÁNÍ JEJÍHO DOPLNĚNÍ 36
5. 1. 9 PŘEKLAD POMOCÍ SUBSTANTIVA 37
5. 1. 9. 1 „COMPLEMENT DU NOM“ 37
5. 1. 9. 2 „COMPLEMENT DE L´ADJECTIF“ 38
5. 1. 9. 3 CO 39
5. 1. 9. 4 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POVINNOST 39
5. 1. 9. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE 40
5. 1. 9. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST 41
5. 1. 10 PŘEKLAD POMOCÍ VERBA FINITA VE FUNKCI PREDIKÁTU 41
5. 1. 10. 1 „SUJET RÉEL“ 42
5. 1. 10. 2 „COMPLEMENT DU NOM” 43
5. 1. 10. 3 CO 43
5. 1. 10. 4 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ „SNAHOVOST” 44
5. 1. 10. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE 44
5. 1. 10. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST 45
5. 1. 11 PŘEKLAD POMOCÍ INFINITIVU 46
5. 1. 11. 1 „SUJET RÉEL“ 47
5. 1. 11. 2 „COMPLEMENT DU NOM“ 47
5. 1. 11. 3 „COMPLEMENT DE L´ADJECTIF“ 48
5. 1. 11. 4 CO 48
5. 1. 11. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ „SNAHOVOST“ 49
5. 1. 11. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE 49
5. 1. 11. 7 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POKRAČOVÁNÍ DĚJE 50
5. 1. 11. 8 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST 51
5. 1. 12 DÍLČÍ ZÁVĚRY KE KONSTRUKCI *A* + INFINITIV 51

5. 2 PREPOZICE *POUR* + INFINITIV 53
5. 2. 1 PŘEKLAD HLAVNÍ VĚTOU V POMĚRU SLUČOVACÍM 53
5. 2. 2 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PŘÍSLOVEČNOU 55
5. 2. 3 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PŘÍVLASTKOVOU 57
5. 2. 4 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PODMĚTNOU 58
5. 2. 5 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PŘEDMĚTNOU 59
5. 2. 6 VYPUŠTĚNÍ VAZBY A ZACHOVÁNÍ JEJÍHO DOPLNĚNÍ 60
5. 2. 7 PŘEKLAD POMOCÍ SUBSTANTIVA 61
5. 2. 8 PŘEKLAD PŘÍSLOVCEM ČI SUBSTANTIVEM VE FUNKCI PŘÍSLOVEČNÉHO URČENÍ 62
5. 2. 9 PŘEKLAD INFINITEM 63
5. 2. 10 DÍLČÍ ZÁVĚRY KE KONSTRUKCI *POUR* + INFINITIV 64
5. 3 PREPOZICE *SANS* + INFINITIV 65
5. 3. 1 PŘEKLAD POMOCÍ VĚTY V POMĚRU SLUČOVACÍM SE ZÁPORNÝM VÝZNAMEM 65
5. 3. 2 PŘEKLAD POMOCÍ HLAVNÍ VĚTY V POMĚRU SLUČOVACÍM 67
5. 3. 3 PŘEKLAD POMOCÍ VĚTY V POMĚRU ODPOROVACÍM 68
5. 3. 4 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ 68
5. 3. 5 PŘEKLAD POMOCÍ PŘEDLOŽKOVÉHO GENITIVU (PREPOZICE BEZ) 69
5. 3. 6 PŘEKLAD POMOCÍ PŘÍSLOVCE VE FUNKCI PŘÍSLOVEČNÉHO URČENÍ ZPŮSOBU 70
5. 3. 7. DÍLČÍ ZÁVĚR KE KONSTRUKCI *SANS* + INFINITIV 71
6 ZÁVĚR 73
7 RESUMÉ 76
8 ANOTACE 77
9 POUŽITÁ LITERATURA 78
10 ZKRATKY 81
11 PŘÍLOHY 82

0 ÚVOD

Dle Skaličkovy jazykové typologie[1] patří čeština do rozdílné skupiny než jazyk francouzský, v češtině převažuje typ flektivní. Na rozdíl od francouzštiny má čeština sklon k syntetickému vyjadřování. Vysoký syntetismus se projevuje kumulací funkcí v segmentu slova tradičně označovaném jako „koncovka“, kongruencí, dále např. sklonem k fúzi mezi gramatickou a lexikální složkou slova. Čeština má také relativně volný slovosled. Francouzština bývá řazena, stejně jako třeba angličtina, k jazykům analytickým využívajícím k vyjádření gramatických funkcí především formálních slov a pevného slovosledu. Francouzština syntakticky kompenzuje to, co je v češtině vyjádřeno morfologicky. Společným rysem obou jazyků je časté tvoření vedlejších vět.

Vzájemné porovnání jazykových systémů různých jazyků, a to nejen českého a francouzského, ukazuje, že žádné jazyky na světě nejsou ideálně izomorfní - využívají různých prostředků k vyjádření jazykových funkcí a mimojazykového světa. Stejná skutečnost se vytváří jinými prostředky s odlišnými funkcemi, což může činit jisté potíže při převodu z jednoho jazyka do druhého.[2] Překladatel pak musí využít všech možností cílového jazyka a najít ekvivalent odpovídající významu v jazyce, z něhož překládá. Původní význam by však měl zůstat nezměněn, funkční prostředky se mohou lišit.[3]

Naše práce se zaměří na překlad francouzských konstrukcí prepozice s infinitivem. Francouzská lingvistika[4] řadí infinitiv ke slovesným způsobům nepersonálním (neurčitým, nefinitním; vyčleňování těchto slovesných způsobů se liší, tato problematika bude dále zmíněna v kapitolách 2. 2 Francouzská verba a 2. 2. 1 Infinitiv ve francouzštině.); infinitiv nevyjadřuje ani osobu, ani číslo, časově však určen být může (vyjadřuje čas relativní). Francouzský infinitiv ve spojení s předložkou plní především svou sekundární funkci, může mít ve větě různou větněčlenskou platnost. Význam konstrukce je motivován nejen lexikálním významem slovesa v infinitivu, ale i sémantickým příznakem prepozice, která ho doprovází. Infinitivy se spolu s gerundii a participii užívají jako prostředky syntaktické kondenzace, ve francouzštině vytváří často užívané polovětné konstrukce.

---

[1] Čermák, Fr. a kol.: Vladimír Skalička: Souborné dílo. II. díl (1951–1963). Praha 2004, s. 478–490, 497–504.
[2] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 11.
[3] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 24.
[4] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 980.

V češtině nenalezneme překladový poměr A = A´ (informační prostředky obou jazyků lze považovat za rovnocenné) - neexistuje žádná vazba konstrukce prepozice a infinitivu. Vztah B = 0 (prostředky výchozího jazyka v cílovém chybějí) musí být nahrazen v rámci systému českého jazyka.[5] Možnosti překladu budou předvedeny na románu Borise Viana *Pěna dní* přeloženém Svatoplukem Horečkou. Jelikož existuje pouze jeden překlad, nemáme možnost srovnání více překladatelských řešení. Při hodnocení překladu *Pěny dní* se budeme opírat o moderní translatologické přístupy, a to především o tzv. „funkční stylovou ekvivalenci", jak ji u nás postuloval např. Jiří Levý[6], Dagmar Knittlová[7] nebo slovenský lingvista Ján Vilikovský[8] (podrobněji v kapitole 4 Funkční stylová ekvivalence).

V práci bude krátce představena osobnost autora a jeho román *Pěna dní*. Dále pokládáme za důležité pro analýzu a hodnocení překladu vyložit základní informace o francouzštině z typologického hlediska, o francouzských verbech, infinitivu a polovětných konstrukcích. Pokusíme se ozřejmit sémantické příznaky prepozic tak, jak jsou vykládány v mluvnicích francouzštiny, a především to, jaké funkce nabývají ve vazbě prepozice + infinitiv, jak ji mohou určovat, dále kdy prepozice *à* plní svou primární funkci, kdy se stává pouze gramatickou částí infinitivu a tedy můžeme hovořit o tzv. „marqueur d´infinitif".

Před praktickou částí se krátce zmíníme o teorii tzv. funkční stylové ekvivalence, o niž se budeme v teoretické translatologické rovině opírat. V praktické části diplomové práce se budeme věnovat konkrétně vazbám prepozice s infinitivem - na příkladech z *Pěny dní* budeme dokládat, jakým způsobem lze tuto konstrukci, jež nemá v českém jazyce izomorfní protějšek, kompenzovat. Uvedené příklady se pokusíme zhodnotit z translatologického a funkčního hlediska. Pro účely naší práce využijeme prvního vydání *Pěny dní* (*Odeon 1967*) a posledního (*Argo 2011*).

Nutno ještě zmínit, že tato práce si neklade nároky na úplnost, proto se nebudeme zabývat konstrukcemi všech předložek a infinitivu, ale zaměříme se pouze na nejběžnější, nejčastěji užívané francouzské prepozice *à, pour, sans*. Vylučujeme také z našeho zkoumání samotný infinitiv bez prepozice, zabývat se nebudeme ani prepozicí *de* a předložkovými souslovími – tuto problematiku plánujeme zpracovat v budoucnu. Naopak ponecháváme slovesné opisy verbum – prepozice – infinitiv vyjadřující povahu

[5] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963, s. 71.
[6] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963.
[7] Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc 2003.
[8] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002.

slovesného děje a „vid“ (viz kapitola 2. 2. 1. 1 Prémorfologické infinitivní formace), v nichž dochází k oslabení významu určitého verba (to se pak stává pomocným nebo polopomocným).

1 AUTOR A JEHO KNIHA

1. 1 BORIS VIAN[9]

Boris Vian se narodil 10. 3. 1920 ve Ville d´Avray. Jeho rodiče se snažili své děti všeobecně vzdělávat, věnovali se rozvoji jejich dovedností, čímž z Viana vychovali všestranně nadaného člověka. Studia absolvoval bez potíží a velmi brzy se u něj začalo projevovat umělecké nadání. Po dokončení školy pracoval ve Francouzském normalizačním ústavu, což posílilo jeho odpor k byrokracii. V poválečné Paříži se stal jedním z výrazných intelektuálů. Stýkal se se známými osobnostmi (Sartre, Queneau), hrál na trubku v jazzové kapele, skládal texty, tvořil operní libreta, scénáře, skládal básně, divadelní skeče, psal prózu. Přispíval do Sartrovy revue *Les Temps modernes*. Určité prvky existencialismu můžeme v díle Viana sice objevit, ale se Sartrem nesdílel ani jeho filozofické názory, ani jeho politickou angažovanost.

„Svět přátel, hudby, tance, recese, provokací a mystifikací se promítá do Vianovy literární tvorby stejně jako tragické okamžiky, které dobu jeho dospívání zkalily: křehké zdraví, válka, německá okupace, zavraždění otce roku 1944, smrt přítele Loustalota.“[10] Literární mystifikace se projevuje v celém Vianově díle. „Priame premietnutie všetkých životných vášní do literárnej tvorby na jednej strane je pre prekladateľa jeho diel ozajstnou výzvou aj nástrahou.“[11]

Pseudonym *Vernon Sullivan*, jméno fiktivního amerického černocha, a jeho román *Naplivu na vaše hroby* zajistily Viana finančně na několik let a zatáhly ho také do soudního procesu, v němž byl obviněn z urážky mravnosti. I když bylo dávno známo, že Sullivan je Vian, vydal pod pseudonymem další knihy: *U mrtvých na barvě kůže nesejde, Zabte ošklivé, Holky nemaj ponětí*. Pod vlastním jménem pak vydal *Rozruch v Ardenách, Motolice a plankton, Podzim v Pekingu, Červená tráva, Srdcerváč*, povídky *Mravenci, Flanďákova koupel*, divadelní hry *Čtvrcení pro všechny, Budovatelé říše* a samozřejmě román *Pěna dní*, na jehož překladu budeme sledovat možnosti převedení konstrukcí prepozice + infinitiv do českého jazyka.

[9] Boggio, P.: Boris Vian. Praha, Litomyšl 2004.
[10] Fryčer, J. a kol.: Slovník francouzsky píšících autorů. Praha 2002, s. 712.
[11] Pena dní. K slovenskému prekladu francúzskeho kultového románu Borisa Viana. In: 5. študentská vedecká konferencia [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.pulib.sk/elpub2/FF/Chovanec1/pdf_doc/90.pdf>, s. 1020.

Vian zemřel v roce 1959 na srdeční nemoc, kterou trpěl celý život. Traduje se, že k srdečnímu selhání došlo při promítání filmového zpracování jeho knihy *Naplivu na vaše hroby*.

1. 2 PĚNA DNÍ[12]

Román byl poprvé vydán v roce 1947. Boris Vian ho napsal pro literární soutěž – *Cena Plejády*, ve které byl však posléze upřednostněn jiný autor, což bylo pro Viana velkým zklamáním. Své dílo považoval za převratné. *Pěna dní* byla nakonec přece jen vydána, ale zůstala bez povšimnutí. Vian zůstal téměř neznámým autorem. „Satisfakce" se Vianovi dostalo až po jeho smrti. *Pěna dní* se stala slavná s nástupem generace 60. let, jež stavěla na jiných principech a hodnotách než generace předchozí. Vian se začal překládat. Stal se světově známý a je čten dodnes.

Tragický příběh Alise a Chicka, Colina a Chloé k sobě poutá čtenáře svým vlastním světem imaginární Paříže, ale také jazykovou hrou. Vian vymýšlí neologismy, kalambury, všemožným způsobem deformuje slova. V textu nalezneme také zřetelnou zálibu v angličtině a v amerických reáliích, které odkazují k Vianově milovanému jazzu.

V jeho smyšleném světě ožívají předměty a stroje, zvířata se chovají jako lidé, na dům svítí dvě slunce, speciální piano vyrábí koktejly, na plicích bují leknín. Okolí souzní s dějem knihy, s celkovou náladou, jaké chtěl autor docílit. Z počátku vše vypadá idylické, čisté a krásné. S blížícím se koncem se vše scvrkává, šedne, působí špinavě. Čtenář je postupně připravován na tragický závěr příběhu.

Pěna dní je výjimečná nejen svým imaginárním světem, autorovou obrovskou představivostí a bohatým jazykem, ale také tím, že ji nemůžeme zařadit do žádné literární vlny nebo skupiny. V rámci francouzské literatury stojí zcela osamoceně jako celá Vianova tvorba. Dle Daniela Vojteka[13] v *Pěně dní* nalezneme syntézu všech jazykových i mimojazykových skutečností, které po částech Vian užil ve svých dalších dílech (literárních i neliterárních). Jedná se tedy o jakýsi reprezentativní repertoár Vianových specifik.

„Vianov spôsob a prostriedky vyjadrovania sú v kombinácii s netradičným a ťažko definovateľným spektrom dejov naozaj tvrdým prekladateľským orieškom. Svet,

[12] Boggio, P.: Boris Vian. Praha, Litomyšl 2004.
[13] Pena dní. K slovenskému prekladu francúzskeho kultového románu Borisa Viana. In: 5. študentská vedecká konferencia [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.pulib.sk/elpub2/FF/Chovanec1/pdf_doc/90.pdf>, s. 1021.

ktorý tento autor vytvára, môže byť pre slovenského (rovnako ja pre iného, „nefrancúzskeho“) recipienta značne cudzí.“[14] Tato Vianova překladatelská složitost se týká především stránky lexikální (již zmíněných neologismů a okazionalizmů) a mimojazykové (Vian často odkazuje na soudobé „jazzové reálie“ současnému čtenáři bez hlubšího zájmu o hudbu povětšinou neznámé).

1. 2. 1 PŘEKLAD PĚNY DNÍ

Český překlad *Pěny dní* vytvořil Svatopluk Horečka, který překládal nejen z francouzštiny, ale i z němčiny[15]. Poprvé byl u nás román vydán v roce *1967* (*Odeon*), pak v letech *1985* (*Odeon*), *1994* (*Mladá fronta*), *2005* (*EMG*) a naposledy v roce *2011* (*Argo*). Jedná se však o stále týž Horečkův překlad v různých vydáních, nemáme proto možnost porovnat více překladatelských řešení.

V některých vydáních došlo k drobným změnám (jedná se především o opravu prohřešků proti ortografické normě, či poupravení významovým posunů od originálu, případně i interpunkce), žádná kniha však není opatřena poznámkovým aparátem. Můžeme však konstatovat, že žádná ze změn není natolik významná, aby měnila „charakteristiku“ prvního českého vydání. Ediční poznámku o „změnách“ obsahuje pouze náklad *Arga* vydaný v roce *2011*, doslov nalezneme ve výtiscích z roku *1967* (zřejmě převzatý a přeložený z francouzského originálu) a z roku *1994* (napsaný Jiřím Pelánem).

Jako ukázku změny lze uvést, že v prvním vydání *Pěny dní* (*Odeon 1967*) zůstává zachováno jméno lékaře ve své původní francouzské podobě *Mangemanche*[16], ve všech dalších vydáních je jeho jméno počeštěno na *Mišmaš*[17]. Dalším příkladem může být chybná interpretace francouzského slova *le drap*, jež znamená prostěradlo nebo ložní prádlo obecně[18]. V originálním nalezneme: „ ...et à la forme du drap sur son corps étendu et à la couleur d’ambre de sa peau lorsqu’elle enlevait le drap… “[19] Horečka text přeložil takto : „...jak se jí pod prostěradlem rýsovaly tvary jejího

[14] Pena dní. K slovenskému prekladu francúzskeho kultového románu Borisa Viana. In: 5. študentská vedecká konferencia [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.pulib.sk/elpub2/FF/Chovanec1/pdf_doc/90.pdf>, s. 1021.
[15] Obec překladatelů [online]. 9.1. 2012 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.obecprekladatelu.cz/_ftp/DUP/H/HoreckaSvatopluk.htm
[16] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967, s. 105.
[17] Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011, s. 93.
[18] Robert, P. a kol.: Le Petit Robert, Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Paříž 1996, s. 686.
[19] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967, s. 127.

nataženého těla, na ambrovou barvu její kůže, když prostěradlo shodila…“[20], využil při tom jednoho z lexikálních významů slova, avšak v celkovém kontextu věty se překlad jeví poněkud nelogicky. V posledním vydání došlo k úpravě, *prostěradlo* je nahrazeno adekvátním ekvivalentem *přikrývka*.[21]

Tato práce si neklade za cíl porovnání všech úprav překladu. Budou zmíněny pouze ty, které jsou pro náš výzkum relevantní a souvisejí s uvedenými příklady překladatelských řešení v praktické části naší práce. Pro analýzu konstrukcí prepozice + infinitiv využijeme prvního vydání z roku 1967 (*Odeon*), původní verzi Horečkova překladu, a posledního pátého výtisku z roku 2011 (*Argo*), v němž se promítají všechny úpravy provedené v předchozích vydáních *Pěny dní*.

[20] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967, s. 95.
[21] Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011, s. 83.

2 FRANCOUZŠTINA JAKO JAZYK ORIGINÁLU

V této kapitole se zaměříme především na francouzštinu jako jazyk originálu. Vyložíme krátce rozdíl mezi českým a francouzským jazykem dle Skaličkovy jazykové typologie a dále se budeme věnovat francouzským verbům.

Nepokládáme však pro účely práce za nutné vykládat verbální systém podrobně, tento „náčrt“ slouží především k pochopení rozdílů mezi oběma jazyky. Ze systému francouzských verb se pak podrobněji zmíníme o infinitivu, jehož konstrukce s prepozicí tvoří stěžejní téma naší práce, a o infinitivních polovětných konstrukcích.

2.1 STRUČNÁ TYPOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA FRANCOUZŠTINY (DLE SKALIČKOVY TYPOLOGICKÉ TEORIE)

Rozdílné jazyky řeší své komunikační potřeby různým způsobem, jak konstatuje Šabršula při porovnání češtiny a francouzštiny z typologického hlediska: „Některé jazyky mají bohatou morfologii (např. velké množství pádů, morfologicky vyjadřují vidy apod.), jiné jazyky mají morfologii chudší, ale jejich sdělovací funkce tím netrpí: to, co je v jednom jazyce vyjádřeno morfologicky, může být v jiném jazyce vyjádřeno syntakticky, např. slovosledem může být v některých jazycích signalizován podmět a předmět ve větě.“[22]

Dle Skaličkovy jazykové typologie[23] převládá ve francouzském jazyce typ analytický. Francouzština obsahuje mnoho pomocných synsémantických slov vyjadřujících mluvnické hodnoty. Častá je lexikální homonymie a polysémie. Morfologie se prolíná se syntaktickým plánem, proto je slovosled francouzštiny, na rozdíl od češtiny, pevný a jasně daný, je tzv. gramatikalizovaný.

Slovosled francouzského jazyka můžeme dle Taraby[24] označit za progresivní. Východiskem větné perspektivy je podmět, za kterým následuje přísudek a poté rozvíjející větné členy (tento stav platí především pro oznamovací větu, u vět tázacích, rozkazovacích apod. dochází k modifikacím). Základní gramatický vzorec francouzské věty pak lze vyjádřit takto:

[22] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny III. Z konfrontační a překladatelské problematiky mezi současnou francouzštinou a češtinou. Praha 1966, s. 6.
[23] Čermák, Fr. A kol.: Vladimír Skalička: souborné dílo. II. díl (1951-1963). Praha 2004, s. 478–490, 497–504.
[24] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 241.

a) podmět – bezpředmětové sloveso – příslovečné určení

b) podmět – pomocné sloveso + jmenný přísudek – příslovečné určení

c) podmět – předmětové sloveso + předmět – příslovečné určení

Ve francouzštině jsou velmi oblíbené vazby řídícího finitního verba s infinitivem s různým typem rekce předložkové či bezpředložkové. Slovosledem a pomocnými slovy (mezi něž patří i prepozice) se ve francouzštině vyjadřují gramatické kategorie.

V češtině bychom zcela jistě také nalezli, v omezené míře, určité vlastnosti jazyků analytických, převažuje však typ flektivní. Mluvnické kategorie jsou vyjádřeny především morfologicky, což se projevuje hromaděním funkcí v části slova tradičně označované jako „koncovka“. Mluvnická shoda umožňuje relativně volný slovosled. Tyto morfologické vlastnosti flektivních jazyků francouzština kompenzuje především syntakticky. Dle gramatiky Larousse se v některých případech stává pro určení větných členů rozhodující pořadí slov[25].

Z uvedené charakteristiky vyplývá, že při překladu konstrukcí prepozice a infinitivu je překladatel nucen využít rozdílných vyjadřovacích prostředků cílového jazyka, aby vytvořil nebližší funkční stylový ekvivalent k jazyku originálu.

2. 2 FRANCOUZSKÁ VERBA

„Le verbe est un mot qui se conjugue, c´est-à-dire qui varie en mode, en temps, en voix, en personne et en nombre.“[26] Francouzské verbum jako slovní druh vyjadřuje proces, děj nebo stav vztahující se k nějakému subjektu nebo objektu. Verbum ve funkci predikátu tvoří stejně jako v češtině základ francouzské věty, tzv. predikační jádro. Verbum však nenalezneme pouze ve své primární funkci predikátu, ale může být také subjektem, objektem, atributem, adverbiem či doplňkem. Tyto sekundární funkce plní především neurčité tvary francouzského verba.[27]

Jestliže nahlédneme do gramatik francouzštiny (a to jak francouzských, tak českých), zjistíme, že se výklad o francouzských slovesech různí především, pokud jde o slovesné mody (tzv. „les modes“). Tarabova Francúzska gramatika[28] hovoří o čtyřech slovesných způsobech – indikativu, imperativu, kondicionálu a subjunktivu - podle

[25] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 64.
[26] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 979.
[27] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 111–115.
[28] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 131.

toho, jaký je vztah mluvčího k ději. Gramatika Larousse[29]a Le bon usage[30] považují kondicionál za součást indikativu, přidávají však k modům infinitiv, participium a gerundium. Francouzská mluvnice[31] ponechává kondicionál mezi slovesnými způsoby, přidává k nim však, stejně jako Larousse, participium a infinitiv, avšak bez gerundia.

Dle Le bon usage[32] zahrnují „les modes" formy verba podle typu věty, v níž se nacházejí. Každý ze způsobů obsahuje určitý počet slovesných tvarů vyjadřujících postoj mluvčího vzhledem ke skutečnosti, zobrazují rozdílný způsob zohlednění procesu. Modus verbi však nelze ztotožňovat se syntaktickou modalitou, a to ze dvou důvodů;

-tvary infinitivu a participia nemají samy o sobě příznak modality;

-stejná modalita může být vyjádřena různými mody a různými větnými strukturami.[33]

V Grammaire méthodique du français nalezneme tuto definici slovesného modu: „Avant de s'égarer dans les multiples effets de sens liés aux modalités, mieux vaut partir d'un point de vue morphologique et définir les modes comme des séries de formes."[34]

Francouzština slovesné způsoby dělí[35] na *personnels* a *non personnels* podle toho, jestli můžou měnit gramatickou osobu. Mezi *modes personnels* patří indikativ, imperativ a konjunktiv, nalezneme je především v primární verbální funkci jako predikát. Mezi *modes non personnels* se řadí participium, infinitiv a gerundium, plní sekundární funkce verba.[36]

Francouzština má rozsáhlejší systém slovesných časů než čeština (např. pět užívaných minulých časů, tři budoucí,…), vyskytují se v ní tvary syntetické i analytické. Jako pomocná slovesa jsou pak především užívána verba *avoir, être*. Ve francouzštině nalezneme souslednost časovou. Dle Šabršuly[37] francouzština disponuje dvěma verbálními systémy, jedním pro psaný jazyk a druhým pro mluvený. Francouzština je také schopná vyjádřit průběh speciální vazbou *être en train de*. Podle

[29] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 334
[30] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 979–980.
[31] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 326.
[32] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 979.
[33] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s 287–288.
[34] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s 288.
[35] Le Bon usage užívá označení personnel /conjugué, impersonnel / non conjugué. Francouzská mluvnice a Larousse tyto funkce nevydělují. Ve Francúzske gramatice je situace odlišná - Taraba rozlišuje slovesné tvary určité a neurčité (infinitiv, participium, gerundium). Tvary neurčité nejsou schopny vyjádřit osobu, číslo a způsob, jelikož je za slovesný modus považován vztah, jaký vyjadřuje podavatel k ději.
[36] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 1995, s. 980.
[37] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny I. Francouzské sloveso. Praha 1963, s. 5.

tohoto výčtu si lze všimnout, že má francouzština velmi blízko k dalšímu analytickému jazyku – k angličtině.

2. 2. 1 INFINITIV VE FRANCOUZŠTINĚ

Infinitiv ve francouzštině pojmenovává slovesný děj bez ohledu na osobu a číslo, je však schopen omezeně vyjádřit čas. Dělíme ho na infinitiv přítomný (samotný infinitiv) a minulý (pomocné sloveso v infinitivu společně s minulým participiem, v některých případech může participiální část indikovat kongruenci v rodě a čísle)[38]. Čas vyjádřený infinitivem však nelze chápat absolutně (je relativní), závisí na čase hlavního predikačního jádra, doplnění slovesa nebo na čase vyjádřeném adverbiem. Infinitiv může následovat po verbu v jakémkoliv čase; infinitiv přítomný pak vzhledem k primární predikaci vyjadřuje buď současnost, následnost dějů[39] nebo nedokončenost[40], infinitiv minulý předčasnost[41], či dokončenost[42]. Infinitiv může být užit v aktivu i pasivu (pouze u předmětových sloves).

Infinitiv je syntakticky nesamostatná forma v tom smyslu, že nemůže být centrem věty, aniž by se opíral o jinou slovesnou formu. Dle Šabršuly[43] je infinitiv schopen různými modifikujícími opisy s jiným verbem vyjádřit nejen čas, ale i Aktionsart, faktitivnost, modalitu a „aspect“[44]. Nositelem těchto aktualizačních (a také kongruenčních) kategorií se stává verbum finitum, jenž se v tomto spojení oslabuje lexikální význam a vytváří s infinitivem analytický predikát.

---

[38] Označení infinitiv přítomný (syntetický tvar) a minulý (analytický tvar) se objevuje ve Francouzské mluvnici, v Le Bon usage a u Taraby. Označení minulý infinitiv vyplývá z jeho formy – skládá se z pomocného slovesa *avoir* nebo *être* a minulého participia. Larousse užívá označení „simple“ (tvar syntetický) a „composé“ (tvar analytický). Šabršula upřednostňuje označení infinitiv prostý (syntetický tvar) a rezultativní (analytický tvar). My se přidržíme nejvíce vžitého označení – přítomný a minulý infinitiv.

[39] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 112.

[40] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 370.

[41] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 112.

[42] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 373.

[43] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 65.

[44] Ve francouzských gramatikách není této problematice věnováno příliš mnoho prostoru. Larousse a Le bon usage se o problematice tzv. „aspect“ pouze zmiňují. Francouzská mluvnice užívá označení vid. Uvádí, že slovesa ve francouzštině nejsou z hlediska vidu tak často rozlišována jako v češtině. Francouzská mluvnice aplikuje českou vidovou opozici na francouzský slovesný systém (např.: dokonavost = passé composé nebo passé simple, nedokonavost = imparfait) stejně jako Šabršula. Dle Grammaire méthodique du français můžeme verbální procesy sledovat ze dvou perspektiv, a to z hlediska času a aspektu. Verbum vyjadřuje aspekt bez ohledu na chronologii. Jako kategorie „aspect“ se rozlišuje progrese, ukončenost/neukončenost, dokonavost/nedokonavost, nedokončenost/dokončenost, počátek/konec děje, jednorázová/opětovná akce.

Jako predikát se vykytuje v otázkách, rozkazech a ve formě tzv. „infinitif de narration“, jemuž předchází prepozice *de* (dnes se však vyskytuje velmi zřídka, objevuje se především v beletrii). Infinitiv nalezneme často ve funkci substantiva (Šabršula, Larousse, Grevisse i Taraba zdůrazňují jejich blízkost), kdy vyjadřuje subjekt, objekt, atribut nekongruentní nebo doplněk, a tak se v některých případech stává částí verbonominálního predikátu (ve francouzštině se tato část označuje jako „attribut“). Jeho syntaktická funkce je verbální (může být doplněn objektem, příslovečným určením,…), nebo substantivní.[45]

Francouzský infinitiv se může také vázat s celou škálou prepozic nebo s tzv. „introducteur “, pak bývá vymezován nejenom jako součást predikátu, ale má funkci francouzských „compléments“. V pozici rozvíjejícího větného členu může plnit (stejně jako participium a gerundium) úlohu polovětné konstrukce. Spojení prepozice s infinitivem se vyskytuje častěji než užití infinitivu samotného. Infinitiv ve francouzštině je frekventovanější než v češtině, nacházíme ho v nejrůznějších funkcích.

2. 2. 1. 1 PRÉMORFOLOGICKÉ INFINITIVNÍ FORMACE[46]

Šabršula[47] hovoří o prémorfologických izolačních formacích, v Le bon usage[48] se užívá označení „verbes auxiliaires“ a „semi-auxiliaires“ (stejně pak ve Francouzské mluvnici[49] a u Taraby[50] pomocná a polopomocná slovesa). Dle zmíněných gramatik se jedná o spojení pomocného nebo polopomocného verba a infinitivu, a to buď bezpředložkové, nebo s prepozicí.

U polopomocných sloves se v těchto formacích kromě jejich primárního lexikálního významu vyvinul i sekundární gramatikalizovaný význam. Polopomocné verbum si však vždy zachovává „příznak“ svého původního sémantického obsahu (např. fázi děje, trvání apod.). Primární význam zůstává pouze v případech, kdy je verbum silně modální. Tyto prémorfologické útvary se začínají vymykat syntaktickým zákonitostem, které by ve větě platily. Patří sem především modální a fázová slovesa

[45] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 13.
[46] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 65–66.
[47] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 65–66.
[48] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1032–1051.
[49] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 357, 385.
[50] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 92–93.

vyjadřující časové vztahy, fázi děje a postoj k ději. U pomocného verba došlo k celkovému potlačení primárního významu, zůstává pouze jeho gramatická funkce.[51]

Šabršula[52] tato spojení nazývá prémofologickými, jelikož nemůžeme stanovit pevnou hranici mezi pomocným/polopomocným verbem, (prepozicí) a plnovýznamovým infinitivem, z celé vazby se stává analytický verbální tvar. Tyto vazby nepředstavují pevně uzavřený systém (v podstatě každé verbum může oslabit svůj význam a stát se pomocným/polopomocným), vykazují však paradigmatický charakter.

Prepozice v těchto vazbách z velké části ztrácí svou primární funkci. Je třeba si položit otázku, zda zůstává prepozicí dávající do vztahu dvě verba, či o ní můžeme hovořit jako o tzv. „marqueur[53]/indicateur[54] d´infinitif " (dále viz kapitola 3. 4), nebo se stává nedělitelnou součástí syntetického verbálního tvaru.

Zde uvádíme několik příkladů zmíněných vazeb, které mohou vyjadřovat (další příklady formací jsou uvedeny v *příloze B*)[55]:

1) čas: *être en train de* + infinitiv (průběh), *venir de* + infinitiv (tzv. passé récent);

2) fázi: *finir de* + infinitiv, *commencer à (de)* + infinitiv, *continuer à* + infinitiv;

3) modalitu: *devoir* + infinitiv, *vouloir* + infinitiv, *obliger de* + infinitiv, *tenir à* + infinitiv;

4) faktitivnost: *faire* + infinitiv, *donner à* + infinitiv, *obliger à* + infinitiv.

2. 2. 1. 2 INFINITIVNÍ POLOVĚTNÉ KONSTRUKCE A VEDLEJŠÍ VĚTY INFINITIVNÍ

Dle Taraby může mít jednoduchá věta pouze jedno predikativní jádro tvořené podmětem a přísudkem. Ve francouzštině hovoříme o polovětné konstrukci v případě, že se na primární predikativní jádro připojuje sekundární predikace jako rozvíjející člen, která si zachovává bezprostřední vazbu na gramatický čas a způsob primárního

[51] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 92.
[52] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 66.
[53] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 64.
[54] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1405–1410.
[55] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 65–150.

predikativního jádra[56]. Ve francouzštině jsou tyto začleněné predikace vyjádřeny především gerundii, participii a infinitivními konstrukcemi.

Infinitivní polovětné konstrukce lze definovat jako zapuštění jedné věty do druhé, přičemž predikace matriční věty je považována za primární, predikace začleněné věty za sekundární. V syntaktické rovině se pak toto sloučení jeví jako kondenzované vazby. Začleněné predikace infinitivní mohou plnit funkci všech větných členů, zároveň však jejich hranice překračují a stávají se součástí souvětí s matriční větou. Tyto infinitivní začleněné predikace hojně nalezneme ve všech funkčních stylech současné francouzštiny a využívají se značně variabilně[57]. V češtině pro některé konstrukce nemáme totožný ekvivalent, proto se vyjadřují jinými jazykovými prostředky. Pokud bychom překládali z češtiny do francouzštiny, mohou nám tyto vazby nahrazovat české předložkové pády.[58] Kdybychom na tyto polovětné konstrukce nahlédli z translatologického hlediska a snažili se nalézt nejvhodnější překladové řešení do češtiny, řídili bychom se nejčastěji tím, jakou mají větněčlenskou platnost a také Šabršulovým tvrzením, „infinitiv v polovětných vazbách překládáme do češtiny vedlejší větou se slovesem určitým nebo podstatným jménem slovesným“[59].

Od polovětných infinitivních vazeb však odlišujeme analytické slovesné tvary vyjadřující různé modální odstíny děje. Skládají se především z pomocného/polopomocného slovesa a plnovýznamového slovesa (viz předchozí kapitola).

Infinitivní polovětné konstrukce jsou vymezeny, dle Taraby, těmito třemi obecnými pravidly[60]:

1) subjekt infinitivu je totožný se subjektem hlavní věty (spadají sem verba pohybu, myšlení, citového vnímání, verba dicendi);

2) v případě jejich rozdílnosti se musí podmět infinitivu shodovat s předmětem hlavní věty, může se jednat o COD (předmět přímý) i COI(předmět nepřímý), tento bod se týká verb smyslového vnímání, faktitivních a postojových verb;

3) v případě rozdílnosti obou podmětů a nepřítomnosti COD nebo COI v hlavní větě může být anticipovaný podmět infinitivu ve formě přivlastňovacího zájmena.

[56] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 252.
[57] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 255.
[58] Syntakticko-stylistické problémy odborné francouzštiny v konfrontaci s češtinou. In: Acta Oeconomica Pragensia, roč. 14, č. 4, 2006 [online]. 2006 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.vse.cz/polek/download.php?jnl=aop&pdf=119.pdf, s. 107.
[59] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 13.
[60] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 256.

Můžeme si však položit otázku, jaký je rozdíl mezi začleněnou predikací a vedlejší větou infinitivní. Rozlišení, ve kterém z případů se jedná o vedlejší větu infinitivní a kdy o začleněnou predikaci, je značně obtížné kvůli nejednotné koncepci.

Podle gramatiky Larousse[61] můžeme ve francouzštině hovořit o vedlejší větě infinitivní, pokud má infinitiv svůj vlastní subjekt, vzhledem k matriční větě plní funkci členu závislého na verbu (většinou COD) a bývá připojena asyndeticky. (Šabršula na tyto věty nahlíží jako na polovětné konstrukce předmětné, jež se svou funkcí a vytvářením sekundární predikace rovnají vedlejším větám předmětným)[62]. Ve francouzštině můžeme hovořit o vedlejší větě infinitivní, pokud následuje po slovesech percepce, po polopomocných slovesech laisser, envoyer a voilà, voici[63].

Dle Le bon usage[64] musí být splněna jedna ze dvou podmínek pro postulování vedlejší věty infinitivní. 1) Je třeba, aby byla uvedena vztažným nebo tázacím výrazem subordinace, či 2) subjekt (vyjádřený, nebo nevyjádřený) se liší od subjektu primární predikace. Infinitivní propozice má „svou vlastní autonomii“. Jako vedlejší větu infinitivní pak určujeme nepřímé otázky a vztažné propozice bez vyjádřeného subjektu, po verbu *faire*. Dále se Le bon usage shoduje s gramatikou Larousse.

U Taraby[65] dochází k „mísení“ obou kategorií. Mezi přívlastkovými polovětnými konstrukcemi vyděluje začleněné predikace tvořené příčestím, přechodníkové a vedlejší věty infinitivní, přičemž subjekt obou predikací musí být totožný (což se shoduje s prvním pravidlem pro vymezování polovětných infinitivních konstrukcí[66]).

Gramatikové tuto problematiku vykládají odlišně, v některých mluvnicích o určování nenalezneme mnoho zmínek. Francouzská mluvnice[67] se o vedlejší větě infinitivní jako samostatné problematice nezmiňuje, výklad je roztříštěn mezi jednotlivé vedlejší věty, není však popsán způsob jejich určování a jejich rozdílnosti od začleněných predikací.

[61] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 115–119.
[62] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 16.
[63] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 336.
[64] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1112–1115.
[65] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 299, 301, 307.
[66] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 256.
[67] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991.

Dle Marsaca[68] se gramatiky shodují pouze v tom, že se vedlejší věty infinitivní váží na verba percepce, a to bez předložky. Jelikož jsou vedlejší věty infinitivní bezpředložkovými konstrukcemi, vylučujeme je z našeho zkoumání.

[68] Les constructions infinitives régies par un verbe de perception [online]. Štrasburk, 2006 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://scd-theses.u-strasbg.fr/532/01/marsac_new.pdf. Doktorská práce. Université Marc Bloch, Strasbourg 2 U.F.R. des Lettres, s. 1.

3 KONSTRUKCE PREPOZICE + INFINITIV

Prepozice ve francouzštině patří k neohebným slovním druhům[69] a plní stejnou funkci jako v češtině. Ve výpovědích slouží k bližšímu vyjádření okolností, příčin, vztahů, závislostí apod. Spojení prepozice a příslušného slova (v našem případě infinitivu) vytváří tzv. předložkovou vazbu. Konstrukce prepozice a infinitivu se hojně vyskytují ve francouzských textech, staly se častým prvkem syntaktické kondenzace, jazykové ekonomie.[70] Mohou také plnit různé větněčlenské funkce, a to jak pro infinitiv primární, tak sekundární.

„Těchto vazeb je ve francouzštině podobně jako v češtině velmi mnoho a hlavní úskalí při jejich osvojování spočívá v tom, že v četných případech se oba jazyky v užívání předložek liší. Přitom na jejich správném užití závisí zpravidla význam (smysl) celé výpovědi (věty), popř. i celé promluvy.“[71] V případě prepozice se jedná o synsémantický, nesamostatný slovní druh, avšak každá prepozice nese jeden či více sémantických příznaků. Komplexní význam získávají až ve spojení s autosémantickým slovním druhem. „Cependant, comme la préposition contribue à l'interprétation sémantique du groupe fonctionnel qu'elle introduit, la question de son sens concerne aussi l'analyse grammaticale. On considérera donc qu'en plus de leur sens fondamentalement relationnel, les prépositions ont une charge sémantique propre qui se combine avec le sémantisme des constituants qu'elles mettent en relation.“[72] Výjimku tvoří tzv. „les prépositions vides“, jejichž funkce je především syntaktická a jejichž základní význam je stěží odvoditelný, závisí totiž především na řídícím členu této „groupe prépositionnel“.[73] Tato problematika již byla krátce zmíněna v kapitole 2. 2. 1. 1 Prémorfologické infinitivní formace a nadále se jí budeme věnovat v následujících kapitolách (především u prepozice *à*, ale také *pour*).

V této části práce se zaměříme na jednotlivé propozice tak, jak jsou vykládány v mluvnicích francouzštiny, a pokusíme se ozřejmit jejich funkce v předložkových vazbách. Věnovat se budeme pouze prepozicím, jež se v předložkových konstrukcích

[69] Prepozice ve francouzštině sice klasifikujeme jako neohebný slovní druh, ale k jistým změnám tvaru (stažení) může docházet. Týká se to pouze prepozic *à*, de, a to jak samostatně stojících, tak obsažených v předložkových souslovích, pokud za nimi následuje člen určitý doprovázející substantiva. Na stažení či nestažení předložky se členem pak závisí jejich různá funkce a význam. Substantiva uváděná prepozicí nejsou však předmětem našeho zkoumání, proto se podrobněji touto problematikou zabývat nebudeme.
[70] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 255.
[71] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 484.
[72] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 371.
[73] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 373.

objevovaly nejčastěji, tj. *à, pour, sans*. Vynecháváme prepozici *de* a také „locutions prépositives“, plánujeme je však dále v budoucnu zpracovat.

3. 1 PREPOZICE *POUR*

Dle Tarabovy[74] Francúzske gramatiky vyjadřuje *pour* směřování ukončené, a to ať už konkrétní (čas, místo,…), nebo abstraktní (vztah, příčinu,…). Francouzská mluvnice[75] určuje tyto významy prepozice *pour*, z nichž pak i vychází smysl a nejčastější překlady vazby s infinitivem: časové určení (trvání nebo následnost dějů), místní určení (směr a destinace), prostředek, zřetel, vztah, příčinu, účel, cíl, doplněk.

Prepozice *pour* má značně komplexní hodnotu, záleží na tom, v jaké konstrukci je užita[76]. Můžeme si však všimnout, že tvoří především různá příslovečná určení (ve francouzštině tzv. CC „complément circonstanciel“), tím je ovlivněn i význam spojení prepozice s infinitivem, a také překlad těchto infinitivních vazeb. Tvoří taktéž součást tzv. „compléments“ substantiv, adjektiv a zájmen [77]

3. 2 PREPOZICE *SANS*

Dle Taraby[78] se v případě prepozice *sans* nejedná o předložku prostorového významu. Vyjadřuje především: nepřítomnost průvodních okolnosti nebo jejich rušení, nástroj, prostředek, trvání vztahu, (ne)spoluúčast na ději, přípustkový význam. Prepozice *sans* se také významně podílí na syntaktické negaci.

Tato předložka má význam sama o sobě, a to dosti jednoznačný, proto není těžké její význam „dešifrovat“.[79] Ve spojení s infinitivem bývá určována jako příslovečné určení způsobu[80] nebo jako „attribut“[81].

3. 3 PREPOZICE *A*

Prepozice *à* má komplexní hodnotu, při jejím určování záleží na konstrukci, v jaké je užita.[82] Gramatiky však vyčleňují tyto její základní významy[83]: směřování

[74] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 198.
[75] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 405–407.
[76] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 398.
[77] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1139–1140.
[78] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 196–197.
[79] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 372.
[80] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 408.
[81] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1139.

nebo statickou lokaci, moment, v němž se akce odehrává, umístění události na časové ose, destinaci, prostředek, způsobový význam, míru, příčinu, účel, vlastnictví, vlastnost.

Společně s *de* patří k nejfrekventovanějším prepozicím ve francouzštině, mohou doprovázet všechny větné členy vyjádřené infinitivem. Nejčastěji je nalezneme u CO. Francouzská mluvnice vyčleňuje tyto případy užití prepozice *à* se sekundární předmětnou funkcí infinitivu[84]:

1) Při totožnosti podmětů obou predikací

a) po slovesech, která mají vazbu *à qc* (arriver, aboutir, consister,…);

b) po velkém počtu zvratných sloves (se préparer, s´employer, s´amuser,…);

c) po několika přechodných slovesech (apprendre, avoir, chercher, commencer, continuer, demander, tenir, trouver,…);

d) po některých souslovích (faire attention, avoir intérêt, …);

2) Při nestejných subjektech primární a sekundární predikace

a) po slovesech s COD osobním (aider, amener, autoriser,…);

b) po několika slovesech s COD věcným (donner, mettre,…);

c) po několika slovesech s COI osobním (donner, servir, enseigner,…);

(výčet verb, jenž k sobě vážou infinitiv pomocí prepozice *à* je uveden v *příloze A. 2*).

Dle Šabršuly[85] *à* většinou slouží jako pouhý signalizátor infinitivu, významu nabývá ve větách, kde je evidentní aktivní postoj autora k ději.

„Attribut“[86] a „sujet réel“[87] doprovázené prepozicí *à* následuje po verbech *être, rester* a po výrazu[88] *il y a*.

Infinitiv může také uvádět prepozice *à* [89], pokud rozvíjí určitá adjektiva, jestliže jako přívlastek vyjadřuje cíl, účel nebo účinek, či jako příslovečné určení současnost, příčinu, podmínku, způsob nebo prostředek. Rovněž je součástí příslovečných sousloví např. *prendre plaisir, faire honte*…

[82] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 402.
[83] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 187–191.
Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 372.
[84] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 400–402.
[85] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 21.
[86] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 395.
[87] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 25.
[88] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1140.
[89] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 404–410.

3. 4 KDY MŮŽEME HOVOŘIT O PREPOZICI A KDY O „INDIKÁTORU“ INFINITIVU

CO a „attribut“ může být připojen buď bezpředložkově, nebo, především pokud je vyjádřen infinitivem, s užitím prepozice *à, de* (jak již bylo zmíněno, prepozice *à, de, pour* jsou ve francouzštině mnohoznačné) nebo „marqueur“ *Ø*. Prepozice ztratila v této funkci vlastní význam natolik, že se stala „pouhým“ gramatickým signalizátorem závislého infinitivu ve větě (týká se to především prepozice *de, à* pouze v některých případech)[90]. Dále o nich již nelze hovořit jako o prepozicích, ale jako tzv. „indicateur[91]/marquer[92] d´infinitif“.

Velmi často stojí před infinitivem, aby určily jeho větněčlenskou funkci[93]. „Le marqueur d'infinitif précède le verbe quand celui-ci est en position de complément d'objet direct d'un autre verbe.“[94] „Marqueur d´infinitif“ à doprovází COD po těchto verbech: *commencer, chercher, apprendre, continuer, réussir*. Naproti tomu COI vždy doprovází prepozice[95].

„Marqueur“ musí kromě COD povinně uvádět infinitiv, pokud je jako „sujet réel“ umístěn za primární predikaci ve větě. Tzv. „sujet apparent“ je vyjádřeno zájmenem „il“, „cela“, „ça“, „ce“. Jedná se především o nepersonální konstrukce jako „il est normal“, „c´est normal“. Pokud bychom zavedli ve větě obvyklý pořádek slov, „indicateur“ by zmizel (např.: „Il est normal d'hésiter.“ → „Hésiter est normal.“).[96]„Marqueur“ je třeba užít i v případě, kdy infinitiv tvoří tzv. „attribut du sujet“ dle vzorové věty: „L'essentiel n'est pas de gagner, c'est de participer“ (subjektem verba *être* však nesmí být další infinitiv), dále u tzv. „sujet réel“, který stojí v klasické francouzštině na počátku věty[97], a u „complément“ komparativu[98]. Proto,

[90] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 19.
[91] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1405–1411.
[92] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 64.
[93] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 66.
[94] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 68.
[95] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 496.
[96] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 70.
[97] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1110.

abychom určili, zda se jedná o prepozici, či „marqueur“, provedeme nominalizaci nebo pronominalizaci[99]:

V následující větě se jedná o prepozici *de*, vazba je nepřímá (COI).

Il rêve de partir. → Il en rêve.[100]

V dalších třech příkladech je vazba přímá (COD), proto infinitiv doprovází „marqueur“.

Il envisage de partir. → Il l'envisage.[101]

Il commence à travailler. → Il commence son travail.

Il refuse de venir. → Il l'a déjà refusé hier.[102]

„Marqueur“ se nevyskytuje po modálních verbech, po slovesech pohybu, kde má infinitiv funkci cíle, ve vedlejších větách infinitivních závislých na verbech vyjadřování názoru.[103]

Jelikož je „marqueur“ složkou, jež ve větě nenese žádný význam, je pro náš výzkum důležité v příkladech rozlišit, kdy se jedná o prepozici a kdy právě o „indicateur d´infinitif“. Toto třídění se bude týkat především předložek *de* a *à*.

[98] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 72.

[99] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paris 2004, s. 496.

[100] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 69.

[101] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 69.

[102] Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paris 2004, s. 496.

[103] Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf, s. 72.

4 FUNKČNÍ STYLOVÁ EKVIVALENCE

V teoretické translatologické rovině se tato práce opírá o teorii funkční stylové ekvivalence, kterou se u nás zabýval například Jiří Levý, Dagmar Knittlová a Karel Hausenblas, na Slovensku Ján Vilikovský.

Teorie funkční stylové ekvivalence vychází z předpokladu, že žádné jazyky na světě nejsou izomorfní[104], překladatel musí při své práci kompenzovat rozdíly mezi originálem a cílovým jazykem. Nejen odlišnosti, ale také shody mezi jazyky se staly cílem zkoumání této teorie překladu[105], již můžeme označit za lingvistickou (projevuje se od 60. let 20. století a je dominantní dodnes) a jež vychází z předpokladu, že stejná mimojazyková realita může být vyjádřena každým přirozeným jazykem. Jazyky se však liší v tom, jakým způsobem právě tuto mimojazykovou realitu zobrazují.[106]

Úkolem překladatele není reprodukovat jazykové prostředky, ale kontextově relevantní informaci obsaženou v původním textu a její vztah k objektivní realitě, přičemž musí být zachována její invariantnost. Takto můžeme definovat překladový ekvivalent.[107] Překladatel by měl podle Vilikovského při reprodukci díla zachovat estetický charakter, který působí na čtenáře v jiném kulturním a literárním kontextu.[108] V tom se shoduje s Levým, který tvrdí, že překlad si klade za cíl vystihnout sdělení a charakteristických rysů původního díla, překladatel nevytváří nový text, i když je překlad tvůrčí činností.[109]

Funkční stylová ekvivalence se prolíná všemi jazykovými rovinami,[110] syntaktickou, sémantickou a pragmatickou; hierarchické uspořádání se projevuje nadřazeností roviny sémantické rovině syntaktické, syntaxi je pak nadřazena pragmatické složka. Teorie funkční stylové ekvivalence zkoumá, jakou funkci mají v jednotlivých jazycích jazykové prvky v rovině věcné, asociační a pragmatické.[111] Ekvivalent při překladu je třeba hledat v nejbližší rovině pro zachování funkce textu. Často musíme zkoumat celý kontext, aby byl překladatel schopen vystihnout funkci originálu, nelze překládat izolované jednotky.[112]

---

[104] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 11.
[105] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963, s. 25.
[106] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 11.
[107] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 21, 32, 40.
[108] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 90.
[109] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963, s. 28.
[110] Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002, s. 21–22.
[111] Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc 2003, s. 5–8.
[112] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963, s. 80–81.

„Překladem rozumíme (verbální) komunikát K_2 utvořený z prostředků soustavy L_2, který vznikl jako transformát komunikátu K_1 (= originálu) utvořeného z prostředků soustavy L_1, s funkcí zprostředkovávat informaci podanou originálem, a to takovým způsobem, aby komunikát K_2 byl strukturací obsahu i výrazu vystižením, obdobou komunikátu K_1.“[113] Dle Hausenblase tedy by měla být zachována umělecké struktura díla i jeho smysl tím, že překladatel nahradí prostředky jazykové výstavby originálu za prostředky jazyka jiného. Mimojazykové složky díla by měly zůstat nezměněny. Pracuje se však nejen na rovině lexikální, jelikož jednomu slovu nemusí v jiném jazyce odpovídat slovo další (vztah A=A´, kdy informační prostředky obou jazyků lze považovat za rovnocenné, je málo častý[114]), je třeba hledat ekvivalent na úrovni syntagmat a výpovědí.[115]

„Překladatel má překládat ideově estetický obsah, jehož je text jen nositelem. Text sám je totiž podmíněn jazykem, ve kterém je dílo stylizováno, a proto mnohé hodnoty je třeba vyjádřit v češtině prostředky jinými.“[116] Překladatel se v morfologickém plánu musí vyrovnat se systémovými rozdíly typologicky odlišných jazyků.[117] Šabršula[118] uvádí stejnou příkladovou větu jako Mounin[119]: *He swam across the river. / Il traversa la rivière à la nage. / Přeplaval řeku.* Kdy Čech považuje plavání za děj, kdežto Francouz za příslovečné určení průvodních okolností. V jazycích jsou rozdíly nejen v zařazení do slovních druhů, a z těchto odlišností pak vyplývá odlišné ztvárnění věty.

V angličtině (i ve francouzštině) jsou poměrně běžné kondenzované struktury tvořené infinitivy, gerundii a participii, což souvisí s nominálním charakterem těchto jazyků, s nutností ekonomičnosti ve vyjadřování (oproti češtině užívající především verba finita). Překladatel pak musí odhadnout, jaký je vztah mezi jednotlivými výpovědními informacemi. Pokud například přistoupí k utvoření věty ze sekundární infinitivní predikace, musí zvolit vhodný spojovací výraz[120]. Hodnotícím prvkem překladu se pak se stává adekvátní reprodukce originálu.[121]

---

[113] Hausenblas, K.: Výstavba jazykových projevů a styl. Praha 1971, s. 79–80.
[114] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963, s. 71.
[115] Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc 2003, s. 19.
[116] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1983, s. 47.
[117] Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc 2003, s. 92.
[118] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny III. Z konfrontační a překladatelské problematiky mezi současnou francouzštinou a češtinou. Praha 1966, s. 68.
[119] Mounin, G.: Les problèmes théoriques de la traduction. Paris 1963, s. 60.
[120] Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc 2003, s. 94–95.
[121] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1983, s. 82–86.

Adekvátností překladu se budeme zabývat v následujících kapitolách, kdy se pokusíme zhodnotit, k jakým možnostem překladu přistoupil Svatopluk Horečka v Pěně dní, jak funkčně odpovídají výchozímu textu.

5 PŘEKLAD KONSTRUKCÍ PREPOZICE + INFINITIV V DÍLE BORISE VIANA PĚNA DNÍ

Jelikož nejsou žádné jazyky na světě izomorfní, musí překladatel při překladu mezi francouzštinou a češtinou nahradit možné rozdíly plynoucí z typologických rozdílů obou jazyků (naše práce se zaměří na rozdílnosti na rovině morfologické a syntaktické). V případě zkoumané vazby neexistuje v češtině překladový vztah A = A´, ale B = 0, prostředky výchozího jazyka v cílovém chybějí.[122] V následujících kapitolách se již prakticky zaměříme na způsoby překladu konstrukce prepozice + infinitiv, která v češtině nemá přímý překladový ekvivalent, a pokusíme se ukázat, jak může být v rámci českého jazykového systému kompenzována.

Uvedené příklady reprezentují způsoby Horečkova překladu. Pro ilustraci daného jevu vybíráme jeden, maximálně však dva příklady z původního Vianova textu a Horečkova překladu. Jako první je vždy zařazen francouzský originál, který pro větší přehlednost značíme modrou barvou, český překlad pak následuje v barvě zelené. Další příklady na daný jev jsou uvedeny v přílohách a bude na ně odkázáno u příslušné konstrukce a u její možnosti přeložení (v přílohách je vše značeno černou barvou).

Pro doložení překladu byla zvolena dvě vydání Pěny dní, a to první z roku 1967 a poslední z roku 2011. I když byla kniha vydána několikrát, jedná se o tentýž Horečkům překlad s drobnými úpravami (již bylo zmíněno v kapitole 1. 2. 1). Pokud se v příkladové větě vyskytne nějaká změna mezi těmito dvěma vydáními, uvádíme obě verze a modifikace v příkladu vyznačujeme kurzivou. Komentovat je však budeme pouze v případě, že souvisí s překladem sledovaných konstrukcí, či jsou něčím zajímavé jako např. u kapitoly 5. 1. 9. 4 (tam je daný příklad rozebrán podrobněji), kde v prvním vydání došlo k nepochopení předlohy: *...et j'ai à marcher par la suite*[123] je přeloženo pomocí infinitivu *...a potom budu muset jít pěšky*[124]. V posledním vydání však došlo k opravení a vazba à + infinitiv je v češtině kompenzována substantivem: *...a potom budu mít nějaké pochůzky*[125].

Dále ve francouzském originálu tučně zdůrazňujeme konkrétní konstrukci, kterou zkoumáme. Podtržítkem budou označena další rozvinutí infinitivu, nebo jiné

[122] Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963, s. 71.
[123] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 212.
[124] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
[125] Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.

součásti dané věty, jež jsou společně s vazbou prepozice + infinitiv přeloženy do češtiny a modifikovány např. do věty. V českém textu pak tučně zvýrazňujeme překlad konstrukce a jejího dalšího případného rozvití, které je ve francouzštině podtrženo.

Nutno dodat, že si práce neklade nároky na úplnost (bylo by nutno komentovat každý jednotlivý příklad), snaží se pouze ukázat odlišnosti mezi českým a francouzským systémem, ale především, jaké lze v češtině hledat překladové ekvivalenty. Příklady rozdělujeme dle slovních druhů a funkcí, jež zastávají přeložené vazby v českém textu.

5. 1 PREPOZICE *A* + INFINITIV

Prepozice *à* patří k nejfrekventovanějším prepozicím ve francouzštině. Komplexní hodnota prepozice *à* se konkretizuje typem konstrukce, v níž je užita.[126] Dle Šabršuly[127] vlastního významu nabývá pouze ve větách, kde je evidentní aktivní postoj mluvčího k ději, v jiných případech má pouze gramatickou funkci signalizátoru závislého infinitivu.

Prepozice *à* může doprovázet infinitiv ve funkci všech větných členů, nejčastěji však CO. Jako příslovečné určení konstrukce vyjadřuje[128]: moment, v němž se akce odehrává, umístění události na časové ose, prostředek, způsobový význam, míru, příčinu, účel. Po verbech *être, rester* a po výrazu[129] *il y a* doprovází „attribut“[130] a „sujet réel“[131]. Infinitivu může předcházet prepozice *à* [132] v případech, kdy rozvíjí přídavná jména a jestliže jako atribut vyjadřuje cíl, účel a účinek.

Prepozice *à* je součástí tzv. prémorfologických formací (viz kapitola 2. 2. 1. 1) skládajících se z pomocného/polopomocného verba, prepozice a infinitivu. Pomocné/polopomocné verbum ztrácí z části svůj primární lexikální význam, rozvíjí se však sekundární význam gramatikalizovaný. Patří sem především modální a fázová slovesa vyjadřující časové vztahy, fázi děje a postoj k ději[133], jež si zachovávají část svého sémantického obsahu. Ten má pak vliv na význam celé formace. Předložka

[126] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 402.
[127] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 21.
[128] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 187–191.
Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, s. 372.
[129] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1140.
[130] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 395.
[131] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 25.
[132] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 404–410.
[133] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 92.

v těchto vazbách z velké části oslabuje svůj význam. Prepozice *à* + infinitiv se samostatně vyskytuje s menší četností, většinou tvoří součást právě těchto formací.

Prepozice *à* plní také funkci tzv. „marqueur d´infinitif“, kdy ztrácí svou funkci úplně, již o ní nelze hovořit jako o předložce, stává se pouhým signalizátorem závislého infinitivu, a to v případech, které byly definovány v kapitole 3. 4. U uvedených příkladů se pokusíme rozlišit, zda se jedná o prepozici, či „marqueur d´infinitif“.

Dle výše uvedeného můžeme konstatovat, že prepozice *à* je skutečně „multifunkční“, překladateli se otevírá značné množství možností, jak konstrukci *à* + infinitiv převést do češtiny. Toto „široké pole“ je způsobeno nejen širokým významem prepozice, ale také tím, že prepozice *à* ve většině vazeb ztrácí svůj význam nebo je konkrétní význam stěží definovatelný.

Možnosti překladu konstrukce budou předvedeny na následujících příkladech z *Pěny dní*.

5. 1. 1 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PODMĚTNÉ

J’ai eu du mal **à** le **mettre** au point, mais le résultat dépasse mes espérances.[134]

Dalo to sice fušku, **aby všechno do puntíku hrálo**, ale výsledek je lepší, než jsem čekal.[135]

Il paraissait hésiter **à rester** debout.[136]

Zdálo se, **že se stěží drží na nohou**.[137]

- další příklady viz *příloha C. 1. 1*

V případě polovětné konstrukce *à* + infinitiv je možno přistoupit k jejímu rozvinutí do vedlejší věty. Jako první příklad této transformace uvádíme vedlejší větu podmětnou. Pro demonstraci jsme vybrali dva případy; v prvním je *à* + infinitiv ve funkci „complément du nom“, v druhém se jedná o předmět.

[134] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 13.
[135] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 15.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 14.
[136] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 57.
[137] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 46.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 41.

V první větě objevíme predikát *avoir* doplněný předmětem *du mal*, což bychom do češtiny přeložili jako *mít problém*. Předmět *mal* (problém) je rozvíjen infinitivním komplementem *mettre au point* (dát do pořádku) uvozeným prepozice *à*. Jelikož Horečka přeložil konkrétní predikát francouzské matriční věty „neosobním vyjádřením" *dát fušku*, bylo ho nutno doplnit vedlejší větou podmětnou.

Ve druhém případě nalezneme spojení verba *hésiter* (váhat) tvořícího tzv. „attribut du sujet", který k sobě váže infinitiv *rester* (zůstat) pomocí prepozice *à*, jež však z velké části ztrácí svůj původní význam (dle Le bon usage[138] je možné užít se slovesem *hésiter* i prepozici *de*, tento způsob je však méně frekventovaný). Verbum *hésiter* ve funkci „attribut" je zde ve významu „komplikací" (jinak znamená *váhat*), jež brání ukončení děje – v překladu vyjádřeno adverbiem *stěží*. Toto adverbium se váže k verbu finitum *drží*, což je překladový ekvivalent předložkového infinitivu *à rester*. Horečka zvolil, stejně jako v předchozím příkladu, neosobní vyjádření ve větě hlavní, které je nutno doplnit vedlejší větou, v našem případě vedlejší podmětnou.

Překlady v obou příkladových větách můžeme považovat za adekvátní.

5. 1. 2 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘEDMĚTNÉ

J'hésite **à** te le **dire**, ça va peut-être te couper l'appétit.[139]
Nevím, **jestli ti to mám říct**, mohlo by ti to pokazit chuť."[140]

- další příklady viz *příloha C. 1. 2*

Další možností překladu infinitivní konstrukce pomocí vedlejší věty je vedlejší věta předmětná.

V příkladu uvádíme stejnou formaci jako v překladu pomocí vedlejší věty podmětné (*hésiter à* + infinitiv), proto je v těchto případech možné srovnat odlišná překladatelská řešení, která plynou z odlišných funkcí formací ve francouzské větě. U věty podmětné tvoří celá konstrukce *hésiter à rester* rozvitý „attribut du sujet", v případě *hésiter à dire* lze *hésiter* určit jako predikát, a *dire* jako předmětové doplnění predikátu. Do češtiny je pak polovětná vazba rozvinuta do vedlejší věty předmětné.

[138] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1123.
[139] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 15.
[140] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 17.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 15.

Způsob překladu lze hodnotit za zdařilý, vystihující originál.

5. 1. 3 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ

Nicolas les avait invités **à prendre** le petit déjeuner dans son domaine.[141]
Nicolas je totiž pozval, **aby posnídali v místnosti, které vládl.**[142]

Mais, on perd tellement de temps **à faire** des choses qui s'usent…[143]
Ale lidé ztrácejí příliš mnoho času tím, **že vyrábějí věci určené k spotřebě.**[144]

- další příklady viz *příloha C. 1. 3*

Sekundární predikace může v překladu přecházet jako v předchozích příkladech do vedlejší věty. V tomto případě můžeme hovořit o vedlejší větě příslovečné. Překlad je logický, vychází z „významu" originálu.

Sloveso *prendre* se pojí s verbem v „plus-que-parfait" *inviter*, jež k sobě váže infinitiv právě pomocí prepozice *à*. Nejedná se však o analytický predikát, konstrukce *à* + *prendre* tvoří „*complément*" verba *inviter*, funkčně ji můžeme označit za CC (příslovečné určení) vyjadřující účel. V češtině je tento účel vyjádřen právě vedlejší větou.

V druhé příkladové větě se konstrukce *à faire* váže k substantivu *temps* a jako „complément du nom" (v češtině bychom určili jako atribut) vyjadřuje účel. Horečka konstrukci přeložil vedlejší větou příslovečnou způsobovou, avšak následující vedlejší větu přívlastkovou *qui s´usent* nahradil deverbativním substantivem *k spotřebě.* V tomto by šlo postupovat i opačným způsobem; *à faire* přeložit pomocí substantiva např. *výroba* a vedlejší větu přívlastkovou *qui s´usent* nahradit v češtině stejnou vedlejší větou. Např.: *Ale lidé ztrácejí příliš mnoho času vyráběním věcí, které jsou určeny k spotřebě.*

Překlady lze považovat za odpovídající.

---

[141] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 100.
[142] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.
[143] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 108.
[144] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.

5. 1. 4 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍVLASTKOVÉ

À l'intérieur, un animal composite, mi-chair, mi-métal, s'épuisait **à avaler** la matière de base et à l'expulser sous la forme de boulettes régulières.[145]

Uvnitř byl živočich, složený napůl z masa a napůl z kovu, **který usilovně polykal základní surovinu a vyměšoval ji v podobě stejnoměrných kuliček**.[146]

Sans cesse, il annonçait les malheurs **à venir**.[147]

Pořád jenom ohlašoval neštěstí, **která měla přijít**.[148]

- další příklady viz *příloha C. 1. 4*

Konstrukci *à* + infinitiv také můžeme rozvinout do další věty, a to vedlejší věty přívlastkové. Pro účely práce byla vybrána dvě příkladová souvětí, v nichž mají sledované konstrukce rozdílnou funkci.

V první větě nalezneme ve funkci predikátu zvratné sloveso *s´épuiser* (vyčerpávat – v kontextu souvětí vyjadřuje obtíže). Dle Francouzské mluvnice[149] se ke zvratným slovesům připojuje předmět pomocí prepozice *à*, která předchází infinitivní předmět *à avaler* (polykat) i v tomto případě. Sekundární predikace je pak přeložena vedlejší větou přívlastkovou. Jelikož se Horečka rozhodl přetransformovat celé souvětí, predikát *s´épuiser* výchozí věty se stává příslovečným určením *usilovně*. Původní sekundární predikace *à avaler* je přeložena verbem ve funkci predikátu *polykat*. Celá vedlejší věta v češtině rozvíjí substantivum *živočich* jako přívlastek. I když Horečka celé souvětí změnil, myšlenka originálu zůstává zachována.

Ve druhém příkladu vazba *à* + *venir* (přijít) rozvíjí substantivum *malheur* (neštěstí), je tedy ve funkci francouzského „complément du nom". Překlad pomocí vedlejší věty přívlastkové se jeví logicky a adekvátně. Je nutno ještě zmínit, že toto není jedinou variantou překladu. Pokud bychom chtěli, aby měl překladový ekvivalent

[145] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 154.
[146] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 112.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 99.
[147] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 274.
[148] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 195.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 172.
[149] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 401.

stejnou funkci jako ve výchozím jazyce, bylo by možné přistoupit k překladu pomocí adjektiva verbálního *přicházející neštěstí*, avšak v tomto případě by se poněkud pozměnil význam v kontextu příběhu. Colin neštěstí oznamoval den dopředu – teprve se očekávalo, že přijdou. Horečkův překlad lze tedy považovat za adekvátní.

5. 1. 5 PŘEKLAD POMOCÍ ČÁSTICE

« Il me reste **à mettre** ma veste et mon manteau, et mon foulard et mon gant droit et mon gant gauche.[150]

Ještě vestu a plášť a šálu a pravou rukavici a levou rukavici.[151]

V následujícím příkladu se ve výchozím textu nachází predikát tvořený verbem *rester* (zůstat), k němuž je v tomto případě připojen infinitiv *mettre* pomocí „marqueur d´infinitif". *A* lze označit jako „marqueur", jelikož infinitiv *mettre* plní funkci „sujet réel". Mnohovýznamové sloveso *mettre* můžeme v tomto případě přeložit jako *nasadit si*.

Dle Šabršuly[152] celá konstrukce verba *rester à* + infinitiv vyjadřuje průběh děje, akci, která zbývá k jeho dokončení. Při překladu Horečka zachoval dějový průběh částicí *ještě*, došlo však k vypuštění predikátu, zřejmě kvůli zdynamičtění děje (v následující větě v příběhu užil Horečka stejné výpovědní modifikace).

Překlad můžeme hodnotit jako adekvátní, avšak dalo by se užít i jiných prostředků pro kompenzaci vazby předložky s infinitivem, např.: *Ještě mi zbývá obléct si…*; *Ještě si musím obléct…*; *Ještě si obléct*. Záleží pak na překladateli, jakou možnost zvolí, zda „klasickou", či se rozhodne pro výpovědní modifikaci, a tím překlad ozvláštní.

[150] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 40.
[151] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 34.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 30.
[152] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny III. Z konfrontační a překladatelské problematiky mezi současnou francouzštinou a češtinou. Praha 1966, s. 96.

5. 1. 6 PŘEKLAD POMOCÍ ZÁJMENA

On dit que les filles d'Auteuil entrent chez les philosophes comme bonnes **à** presque tout **faire**…[153]

Říká se, že dívky z Auteuil vstupují do služby k filozofům coby děvčata **pro všechno**.[154]

V originálním Vianově textu nalezneme spojení *à presque tout faire*, které můžeme přeložit jako *dělat téměř vše*. Infinitivní konstrukce rozvíjí substantivum *bonnes* (služka) jako „complément du nom" vyjadřující účel (v češtině bychom označili za přívlastek), proto vazbu doprovází prepozice *à*. V cílovém textu však došlo k vynechání verba, vazba byla nahrazena pouze předložkovým pádem zájmena *všechno* (v originále *presque tout*).

Jelikož „complément du nom" vyjadřuje účel, nabízí se možnost přeložit vazbu pomocí vedlejší věty účelové, či pomocí verbálního adjektiva. Avšak i Horečkovu verzi překladu lze považovat za adekvátní, vystihující originál, i když se v tomto případě vytrácí sekundární predikace. Při překladu zůstává zachována negativní konotace originálu pomocí sémanticky ustáleného spojení *děvče pro všechno*.

5. 1. 7 PŘEKLAD POMOCÍ DEVERBATIVNÍHO ADJEKTIVA

Elle lâcha la neige qui tomba lentement comme du duvet et se remit **à briller** au soleil.[155]

Pustila sníh, který padal pomalu jako z duchny, a vrátila se **pod zářící** slunce.[156]

À l'endroit où les fleuves se jettent dans la mer, il se forme une barre difficile **à franchir**, et de grands remous écumeux où dansent les épaves.[157]

V místech, kde se řeky vlévají do moře, se vytváří nesnadno **zdolatelná** čára se zpěněnými víry, kde tančí různé trosky.[158]

---

[153] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 41.
[154] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 35.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.
[155] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 113.
[156] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
[157] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 140.

- další příklady viz *příloha C. 1. 5*

Konstrukci *à* + infinitiv je možné přeložit adjektivem, aniž se by se vytratila dějovost vazby v originále. Obě adjektiva byla vytvořena deverbativní způsobem.

V první větě vazba *à* + infinitiv tvoří součást analytického predikátu, jenž je složený z polopomocného verba *se (re)mettre,* prepozice *à* a infinitivem *briller* (zářit, svítit). Fázové verbum *se mettre* vyjadřuje počátek akce (podobně jako *commencer*), prefix *re-* značí opakovanost děje, celkový význam pak můžeme definovat jako *znovu opakování počátku děje*. Do češtiny pak Horečka nepřekládá celý analytický predikát fázovým slovesem a infinitivem (např. *začala se znovu vyhřívat/slunit*), což by se přímo nabízelo, ale verbem značícím opakování akce *vrátit se*. Jelikož ve francouzském originále po predikátu *remettre à briller* následuje substantivum *soleil* (slunce), Horečka předložkovou konstrukci přeložil pomocí adjektivizovaného přechodníku *zářící* rozvíjejícího jako atribut substantivum *slunce*, a který si navíc zachovává dějovost výchozího textu.

Ve druhém příkladu vazba *à* + *franchir* (překročit) rozvíjí jako „complément de l´adjectif" adjektivum *difficile* (těžký, nesnadný), které se ve funkci atribut váže k substantivu *barre* (čára). Horečka adjektivum *difficile* přeložil jako adverbium *nesnadno,* konstrukci prepozice *à* a infinitivu *franchir* jako deverbativní adjektivum vyjadřující možnost *zdolatelná* ve funkci přívlastku rozvíjejícího substantivum *čára*.

Překlady můžeme hodnotit za zdařilé, vystihující originál.

5. 1. 8 VYPUŠTĚNÍ VAZBY A ZACHOVÁNÍ JEJÍHO DOPLNĚNÍ

Surtout quand nous n'avons pas de travail **à** lui **donner**…, dit le sous-directeur.[159]

„Zvláště když **pro něho** nemáme práci…," dodal náměstek.[160]

Il fallait, d'ici là, gagner assez de doublezons pour tenir et mettre en réserve au moins un acompte **à donner** au libraire.[161]

[158] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 103.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89.
[159] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 204.
[160] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 144.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 129.

Do té doby potřeboval získat dost doublezonů, aby si ušetřil aspoň zálohu **pro knihkupce**.[162]

- další příklady viz *příloha C. 1. 6*

V obou příkladových větách nalezneme spojení *à* + *donner*, v obou větách dochází při překladu k vypuštění předložkové vazby *à* + infinitiv, jež plní funkci „complément du nom“, zůstává však předmětové doplnění infinitivu; první větě zájmeno v dativu *lui* (jemu) ve funkci COI, ve druhé *au libraire* (knihkupci). V češtině je pak užito předložkového pádu, v obou příkladech akuzativu (v první větě pro *něj*, ve druhé *pro knihkupce*), verbum *donner* (dát) totiž vyjadřuje „směřování“ k beneficientu.

Jelikož obě konstrukce rozvíjí substantivum, bylo by možné využít překladu pomocí vedlejší věty přívlastkové, ale i když došlo v překladu k vypuštění celé konstrukce, význam originálního textu zůstává nezměněn.

5. 1. 9 PŘEKLAD POMOCÍ SUBSTANTIVA

Konstrukci *à* + infinitiv je také možné přeložit pomocí substantiva. Jelikož infinitiv bývá označován za nominální tvar verba, lze tento překlad považovat logický. V následujících kapitolách se pokusíme ukázat, jak lze konstrukce, jež mají ve výchozím textu různou funkci, přeložit pomocí podstatného jména.

Názvy kapitol vycházejí právě z funkce vazeb ve francouzské větě. Stejné třídění volíme i v následujících dvou kapitolách (5. 1. 10, 5. 1. 11). Toto „jemnější“ třídění bylo zvoleno kvůli poměrně vysoké frekvenci uvedeného způsobu překladu. U dalších prepozic k podobnému způsobu rozdělení nepřistupujeme, prepozice *pour* a *sans* ve spojení s infinitivem plní ve výchozím textu méně funkcí než v případě prepozice *à*.

5. 1. 9. 1 „COMPLEMENT DU NOM“

Il y avait, sur des tables, une multitude de machines **à faire** les pilules et certaines fonctionnaient, bien qu’au ralenti.[163]

[161] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[162] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.

Byly tam dále stoly s nejrůznějšími přístroji **na výrobu** pilulek a některé byly v provozu, i když zpomaleném.[164]

- další příklady viz *příloha C. 1. 7. 1*

Konstrukce *à* + infinitiv může plnit i funkci tzv. „complément du nom“, kdy ve větě rozvíjí substantivum. V našem případě se jedná o podstatné jméno *machines* (stroje), ke kterému se pomocí prepozice *à* váže infinitiv *faire* (dělat). Při překladu do češtiny zůstává zachován vztah substantiva a jeho rozvíjejícího větného členu. Substantivum *machines* je přeloženo jako *přístroje* a předložkový infinitiv deverbativem *na výrobu*, jež plní funkci neshodného atributu a přitom zachovává dějovost nesenou v originálním textu sekundární predikací.

Můžeme konstatovat, že překlad významově odpovídá originálu.

5. 1. 9. 2 „COMPLEMENT DE L´ADJECTIF“

Et ils ne sont que deux **à se marier** ! dit-il, admiratif.[165]

„**A svatbu** mají jenom dva,“ řekl s podivem.[166]

- další příklady viz *příloha C. 1. 7. 2*

Konstrukce *à + se marier* (brát se) ve francouzském textu plní funkci tzv. „complément de l´adjectif“, váže se pomocí prepozice k číslovce deux (dva, ve francouzštině se označuje jako „adjectif numéral“). *Se marier* je přeloženo substantivem *svatba*. Při překladu do češtiny se vytrácí sekundární predikace, význam originálu zůstává zachován.

Můžeme si v českém překladu také všimnout jiného slovosledu, než bychom očekávali (*A jenom dva mají svatbu*.). Horečka využil při překladu aktuálního členění větného a na finální pozici umístil *dva*, což je zdůrazněno i ve výchozím textu.

---

[163] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 154.
[164] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 112.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 99.
[165] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 79.
[166] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 60.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 53.

5. 1. 9. 3 CO

À un mètre d'eux, à peine, Partre se préparait **à lire** sa conférence.[167]

Sotva metr od nich se Partre připravoval **ke čtení** své přednášky.[168]

- další příklady viz *příloha C. 1. 7. 3*

Ve francouzském textu je v dané větě predikátem verbum *se préparer* vázající k sobě infinitiv pomocí prepozice *à*. V tomto případě se však nejedná o analytický predikát, vazba *à + lire* má funkci předmětu nepřímého verba *se préparer* (připravovat se). Do češtiny pak francouzské *lire* (číst) přechází jako *čtení*. V tomto verbálním substantivu je zachována sekundární predikaci i dějový příznak, proto můžeme překlad považovat za adekvátní.

5. 1. 9. 4 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POVINNOST

J'ai l'intention de me jouer tout mon répertoire sitôt que je vous aurai raccompagné, et j'ai **à marcher** par la suite.[169]

„Až vás vyprovodím, chtěl bych si přehrát celý svůj repertoár, a potom budu muset ***jít pěšky***." / „Až vás vyprovodím, chtěl bych si přehrát celý svůj repertoár, a potom budu mít nějaké ***pochůzky***."[170]

Věta v této podkapitole ukazuje, jakým způsobem lze do češtiny přeložit analytický predikát složený z verba vyjadřujícího povinnost a předložkově připojeného infinitivu. Ve způsobu překladu se první a poslední vydání liší. Je to z důvodu nesprávného pochopení originálního textu, které bylo opraveno, *avoir à marcher* bychom mohli přeložit jako *muset pro něco jít* (ve smyslu mít nějakou povinnost).

V prvním vydání Pěny dní (1967) je celý analytický predikát přeložen taktéž analytickým predikátem doplněným příslovečným určením způsobu *budu muset jít*

[167] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 118.
[168] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 88.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 78.
[169] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 212.
[170] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.

pěšky. Horečka využil primárního významu slovesa *marcher* (chodit), v tomto případě se však jedná o přenesení významu. *Jít pěšky* by navíc bylo ve francouzštině vyjádřeno spíše spojením *aller à pied*. V posledním vydání (2011) je povinnost vyjádřena futurem verba *mít* a verbálním substantivem *pochůzky*, v němž zůstává zachován dějový prvek.

Tento opravený způsob překladu můžeme považovat za vystihující originál, překlad z roku 1967 neodpovídá významu výchozího textu.

5. 1. 9. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE

Les porteurs se mirent **à courir**.[171]

Nosiči se **dali do běhu**.[172]

Colin et Chick patinaient depuis une heure, et il commençait **à** y **avoir** du monde sur la glace.[173]

Colin s Chickem bruslili asi hodinu a **na kluzišti začal nával**.[174]

- další příklady viz *příloha C. 1. 7. 4*

Verba *se mettre* a *commencer* tvoří analytický predikát vyjadřující počátek děje. V případě překladu těchto predikátů je možno postupovat několika způsoby. K překladu je možné užít fázového slovesa, po němž následuje buď infinitiv (kapitola 5. 1. 11), nebo substantivum, nebo lze analytický predikát do češtiny převést jako predikát tvořený prefigovaným syntetickým tvarem verba (kapitola 5. 1. 10). Nahradit infinitiv substantivem lze označit za vhodné řešení vzhledem k tomu, že je infinitiv nominálním tvarem verba.

Aby zůstal v češtině zachován počátek děje, je fázové verbum výchozího textu přeloženo taktéž verbem, jež vyjadřuje fázi nebo počátek akce. V první příkladové větě francouzský predikát *se mettre* (začít) *à courir* (běhat) je v české větě nahrazen verbem *dát se*, které vyjadřuje začátek akce, a deverbativním substantivem v předložkovém

[171] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 283.
[172] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 202.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
[173] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 134.
[174] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 99.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86.

pádu *do běhu*, které si v sobě zachovává sekundární predikaci. *A* v této funkci můžeme považovat za prepozici, i když je její význam oslaben.

Druhý příklad *commencer à avoir du monde* je přeložen *začít,* verbem značícím počátek děje ve funkci predikátu, a substantivem *nával* ve funkci podmětu, u něhož se však sekundární predikace a dějovost vytrácí. *A* lze v tomto případě označit za „marqueur d´infinitif".

Obě uvedené možnosti překladu lze považovat za vhodné, od myšlenky výchozího textu se neodklánějí.

5. 1. 9. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST

Il se souleva sur les mains et parvint **à s'agenouiller**.[175]

Vzepřel se na rukou a zvedl se **na kolena**.[176]

Spojení *parvenir à* + infinitiv dle Šabršuly[177] patří do kategorie tzv. „prémorfologických formací", v nichž sloveso *parvenir* (vykonat) lze označit za polopomocné. Pomocí prepozice se k němu připojuje plnovýznamové verbum, v příkladové větě objevíme *s´agenouiller* (kleknout si). Horečka terminativnost vyjádřil dokonavým slovesem *zvednout se*, které má užší význam než verbum užité ve výchozím textu. Aby celkový význam věty konkretizoval, doplnil sloveso o příslovečné určení *na kolena*, jež nahrazuje verbum *kleknout* z francouzského textu.

Abychom mohli překlad zhodnotit, je důležité vědět, co v ději předcházelo; agens ležel na podlaze a pokoušel se vstát. Proto se Horečka rozhodl *zvednout se na kolena*, překlad tedy může být považován za adekvátní.

5. 1. 10 PŘEKLAD POMOCÍ VERBA FINITA VE FUNKCI PREDIKÁTU

V této kapitole se zaměříme na překlad vazby pomocí verba finita ve funkci predikátu. Budeme se zabývat pouze překlady predikáty syntetickými, v nichž je případná modalita nebo fáze (pokud je obsažena ve výchozím textu) vyjádřena v sémantice daného verba např. pomocí prefixu. Překlad pomocí predikátů analytických

[175]Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 266.
[176] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 189.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 167.
[177] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny III. Z konfrontační a překladatelské problematiky mezi současnou francouzštinou a češtinou. Praha 1966, s. 90.

(např. modální/fázové sloveso + infinitiv) bude zmíněn v následující kapitole 5. 1. 11. Jednotlivé podkapitoly jsou seřazeny podle původních funkcí konstrukcí *à* + infinitiv ve výchozím textu.

Kvůli velké frekvenci daného způsobu překladu bylo třeba „jemnějšího" třídění příkladů. Ty budou klasifikovány dle jejich funkcí ve francouzském textu.

5. 1. 10. 1 „SUJET RÉEL"

J'ai dû mettre un système d'enclenchement spécial, parce que lorsque l'on joue un morceau trop « hot », il tombe des morceaux d'omelette dans le cocktail, et c'est dur **à avaler**.[178]

Musel jsem tam zamontovat zvláštní seřizovací zařízení, protože jakmile zahraješ něco příliš ‚hot', padají do *koktailu* kousky omelety a špatně **se polykají**. / Musel jsem tam zamontovat zvláštní seřizovací zařízení, protože jakmile zahraješ něco příliš ‚hot', padají do *koktajlu* kousky omelety a špatně **se polykají**.[179]

- další příklady viz *příloha C. 1. 8. 1*

V tomto případě se nejedná o tzv. prémorfologickou formaci, ale spojení verba *être dur* a francouzského „attribut" *avaler* (polykat), jenž je zároveň tzv. „sujet réel", který je nutno uvádět pomocí „marqueur d´infinitif" *à*. Pokud se zaměříme na celé souvětí, zjistíme, že je tvoří spousta neosobních, všeobecných vyjádření, jejichž nositeli jsou subjekty jednotlivých propozic (s výjimkou první, kde je podmětem *je - já*) jako *on, il* a *ce*. Horečka se rozhodl při překladu subjekty konkretizovat. Nás zajímá především poslední věta francouzského souvětí mající podobný význam jako „je to těžké k polykání / špatně se to polyká". Jako konkretizovaný subjekt byl pak zvolen podmět předcházející věty *kousky, avaler* je přeloženo jako *polykají*.

Překlad lze považovat za vhodný.

[178] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 14.
[179] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 16.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 14.

5. 1. 10. 2 „COMPLEMENT DU NOM"

Je vais vous expliquer : Chick dépense tout son argent **à acheter** ce que vous faites, et il n'a plus d'argent.[180]

„Řeknu vám proč: Chick **kupuje** všechny vaše spisy, utrácí za ně všechny své peníze, ale už žádné nemá."[181]

- další příklady viz *příloha C. 1. 8. 2*

V tomto příkladu vazba se vazba *à* + infinitiv neváže k žádnému dalšímu verbu, ale jako „complément du nom" vyjadřující účel rozvíjí substantivum *argent* (peníze). *A* je v tomto případě prepozicí. Konstrukci by bylo možné přeložit pomocí například také pomocí verbálního substantiva v předložkovém pádu, Horečka však přistoupil k převedení polovětné konstrukce na přísudek.

České verbum svým významem odpovídá svému francouzskému protějšku (*acheter* = *kupovat*). Horečka také při překladu zrušil „vztah" mezi substantivem *argent* (peníze) a verbem *acheter* (kupovat) tím, že změnil pořadí vět oproti francouzskému originálu. Věta utvořená z polovětné konstrukce předchází větě, ke které se vázala. K sobě jsou spojeny souřadně, a to v poměru slučovacím.

I přes tyto změny Horečkův překlad vystihuje výchozí Vianův text.

5. 1. 10. 3 CO

Il serait temps que tu te décides **à épouser** Alise.[182]

Bylo by na čase, aby ses rozhodl **a vzal si** Alise.[183]

- další příklady viz *příloha C. 1. 8. 3*

Ve výchozím textu plní polovětná vazba funkci předmětu verba *décider* (rozhodnout se). To k sobě váže infinitiv pomocí prepozice *à*. Konstrukci by bylo

[180] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 258.
[181] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 183.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 161.
[182] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 155.
[183] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 113.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 100.

možné přeložit pomocí infinitivu, věta by pak vypadala takto: *...aby ses rozhodl vzít si Alice*. Horečka se však rozhodl vytvořit dvě vedlejší věty v poměru slučovacím. V jedné tvoří predikát právě verbum *décider* (rozhodnout se) a ve druhé verbum *épouser* (vzít si).

Tento způsob překladu můžeme považovat za adekvátní, vystihující originál.

5. 1. 10. 4 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ „SNAHOVOST"

Personne ne cherche **à voler** des fleurs.[184]

Kdo **by** také **kradl** květiny?[185]

Dle Šabršuly tvoří sloveso *chercher* (hledat) analytický predikát vyjadřující „snahovost" (voluntativní modalitu), jenž k sobě připojuje infinitiv pomocí „marquer d´infinitif" *à*. Infinitiv *voler* (krást) je do češtiny přeložen jako verbum finitum ve funkci predikátu. „Snahovost" výchozího textu je pak vyjádřena v českém překladu kondicionálem *by kradl*. Pokud bychom chtěli v překladu zachovat sloveso vyjadřující snahu činitele děje, bylo by nutné do češtiny překládat taktéž analytickým predikátem např.: *Kdo by chtěl krást květiny?*, či *Kdo by se snažil ukrást květiny?*. V českém překladu zůstává pouze modální příznak vyjadřující záměr.

Překlad lze považovat za zdařilý, vystihující originál.

5. 1. 10. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE

Colin se mit **à regarder** de l'autre côté pour retrouver son équilibre.[186]

Colin **se zadíval** na druhou stranu na svůj protějšek.[187]

« Tu me chatouilles ! » dit Alise qui commençait **à rire**.[188]

„Lechtáš mě!" vyjekla Alise a **rozesmála se**.[189]

---

[184] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 29.
[185] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 27.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 24.
[186] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 22.
[187] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 23.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 19.
[188] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 84.
[189] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 63.

- další příklady viz *příloha C. 1. 8. 4*

Následující konstrukce *à* + infinitiv, jimž předchází verba *se mettre* a *commencer,* se v Pěně dní vyznačují vysokou frekvencí. Celá vazba *commencer/se mettre – à –* infinitiv pak tvoří jeden analytický predikát skládající se z fázového slovesa, které označuje počátek děje, a plnovýznamového verba. U verba *se mettre à* označujeme za prepozici, u verba *commencer* za „marqueur d´infinitif". Pro vyjádření fáze děje lze užít dvojího překladu, a to buď analytického predikátu složeného taktéž z fázového verba a infinitivu, nebo pomocí prefigovaných verb (např. *zasmát, rozesmát, zadívat se, podívat se*,…) *v případě* druhého příkladu by šlo *à rire* přeložit pomocí verbálního adjektiva (smějící se) či substantiva (se smíchem).

Se mettre à regarder (začít se dívat) je přeloženo jako *zadívat se*, *commencer à rire* jako *rozesmát se*. Oba prefixy, jak *roz-*, tak *za-*, vyjadřují počáteční fázi děje[190], překlad konstrukcí fázové verbum – *à* – infinitiv můžeme považovat za adekvátní.

Co však nelze hodnotit jako vyhovující a co považujeme za nutné komentovat, je nepochopení významu substantiva *équilibre* v prvním příkladu. V tomto případě je důležité znát nejen význam slova *équilibre*, ale i kontext; Colin je unešený z krásy mladé dívky, což ho samozřejmě znejistilo a vyvedlo z míry, proto se zadíval na druhou stranu, kde sice pravděpodobně stál jeho kamarád (= jeho protějšek), ale v tomto případě slovo *équilibre* znamená *rovnováha*[191]. Správně by tedy překlad mohl být: *Colin se podíval jinam, aby se mu vrátila jeho vyrovnanost / rovnováha*; *Colin odvrátil pohled, aby se uklidnil*. Je zajímavé, že další nepřesnosti překladu byly dříve, či později ve vydáních opraveny, avšak tato stále zůstává.

5. 1. 10. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST

Chick parvint **à se servir** et Nicolas remmena la troisième saucisse.[192]

Chick **se obsloužil** a třetí klobásu si vzal Nicolas. / Chick **se obsloužil** a třetí klobásu Nicolas odnesl.[193]

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 55.
[190] Grepl, M. a kol.: Příruční mluvnice češtiny. Praha 2012, s. 204.
[191] Rodilý mluvčí tuto možnost označil za jedinou správnou.
[192] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 195.
[193] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 139.

Oui, ils ont réussi **à partir,** mais ils vont abréger leur séjour là-bas, car Chloé n'est pas très bien portante, dit Alise.[194]

„Ano, **cestovali** šťastně, ale chtějí se vrátit dřív, než zamýšleli, protože Chloé se necítí právě nejlépe," řekla Alise.[195]

- další příklady viz *příloha C. 1. 8. 5*

V předcházejících větách nalezneme analytický predikát složený z fázového verba (dle Šabršuly se jedná o verba s terminativním významem), k němuž se pomocí *à* váže plnovýznamové sloveso – vše je pak do češtiny přeloženo syntetickým predikátem. Nutno zmínit, že v případě polopomocného verba *parvenir* se skutečně jedná o prepozici, v případě verba *réussir* však následuje „marqueur d´infinitif".

V prvním příkladu se nalézá spojení *parvenir à se servir*, což Horečka do češtiny přeložil prefigovaným verbem *obsloužit se*, kdy prefix *ob-* signalizuje prosté dokonání děje[196]. Užitím tohoto prefixu Horečka vystihl terminativní význam konstrukce výchozího textu.

Druhý příklad však nereflektuje význam ukončení děje francouzského textu, který je vyjádřen konstrukcí *réussir à partir*. Horečka užil verba *cestovat*, které je bez jakéhokoliv příznaku terminativnosti. Pokud bychom chtěli zachovat právě tento znak francouzského analytického predikátu, bylo by vhodnější zvolit jako ekvivalentu prefigovaného verba např. *odcestovat*.

5. 1. 11 PŘEKLAD POMOCÍ INFINITIVU

V následujících příkladech bude ukázán další způsob překladu konstrukce *à* + infinitiv, a to pomocí infinitivu, jenž ve většině příkladů tvoří analytický predikát se slovesy modálními, či fázovým. Tento způsob překladu se nejvíce blíží francouzskému originálu, kde se ve většině příkladů překládá analytický predikát.

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 122.

[194] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 121.

[195] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 90.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 79.

[196] Mluvnice češtiny 1. Praha 1986, s. 397.

Vzhledem k velkému počtu překladů pomocí infinitivu volíme (stejně jako u předchozích dvou podkapitol) rozdělení podle funkce konstrukcí ve francouzském originálu.

5. 1. 11. 1 „SUJET RÉEL“

Non, dit Chick, il n’y a rien **à faire**.[197]

„Ne, nedá se s tím nic **dělat,**“ odpověděl Chick. [198]

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 1*

V této možnosti překladu tvoří základní skladební dvojici neosobní výraz *il y a* (je tady/tam), v tomto případě vyjadřující možnost, v záporu. Po tomto výrazu musí infinitivu předcházet „marqueur d´infinitif“ *à*, infinitiv je ve funkci „sujet réel“. Do češtiny je pak infinitiv *faire* přeložen jako součást analytického predikátu *nedá se dělat*, jenž vyjadřuje modalitu, konkrétně negovanou možnost.

Tento překlad můžeme považovat za správný, odpovídá výchozímu textu.

5. 1. 11. 2 „COMPLEMENT DU NOM“

Je mettrai du temps **à** vous le **payer**.[199]

Budu vám to muset **splácet** delší dobu.“[200]

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 2*

V tomto příkladu předložkový infinitiv rozvíjí substantivum *temps* (čas) jako „complément du nom“. Za predikát věty můžeme označit mnohovýznamové verbum *mettre* ve futuru, v tomto případě nesignalizuje počátek děje jako jeho zvratná forma, ale přeložili bychom ho společně se substantivem *temps* jako např. *zabrat čas*, prepozici s infinitivem *à payer* pak jako *platit, splácet*. Horečka přísudek francouzské věty

[197] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 225.
[198] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
[199] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 276.
[200] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 197.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 174.

překládá pomocí analytického predikátu ve futuru *muset splácet*, aby byla v české verzi zřetelně vyjádřena povinnost, závazek do budoucna zaplatit.

Uvedenou Horečkovu verzi můžeme považovat za vystihující funkci originálu.

5. 1. 11. 3 „COMPLEMENT DE L´ADJECTIF“

Le tout, ponctué de coups de klaxon destinés **à entretenir**, au fond des âmes les mieux trempées, un frisson d'incoercible terreur.[201]

To vše se dělo za zvuků houkačky, které v hloubi i těch nejotrlejších duší měly **vyvolávat** děs z nelítostného násilí.[202]

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 3*

Polovětná konstrukce *à* + infinitiv se nemusí vázat pouze na verba, ale může rozvíjet zájmena, substantiva a adjektiva. V této příkladové větě předložková konstrukce *à* + *entretenir* (podněcovat, živit) rozvíjí deverbativní přídavné jméno *destiné* (určený). Adjektivum *destiné* Horečka do češtiny překládá pomocí modálního verba *mít*, s nímž infinitiv *vyvolávat* (v originále *entretenir*) tvoří analytický predikát.

I přes zmíněné úpravy překlad výchozí text vystihuje. Možným překladem by také byla vedlejší věta příslovečná účelová.

5. 1. 11. 4 CO

Sa tâche consistait **à crier** quand il voyait des hommes venir voler l'or.[203]

Jeho úkolem bylo **křičet**, když spatří, že někdo přišel krást zlato.[204]

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 4*

V příkladové větě plní polovětná konstrukce *à* + infinitiv funkci předmětu a do češtiny je překládána pomocí infinitivu ve funkci podmětu.

---

[201] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 21.
[202] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 22.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 19.
[203] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[204] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 192.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.

V příkladu tvoří predikát verbum *consister* (skládat se, sestávat) a pomocí prepozice *à* se k němu připojuje předmět *crier* (křičet). Do češtiny je přísudek *consister* přeložen pomocí slovesa *být*, které je součástí verbonominálního predikátu *být úkolem*, a infinitiv *crier* ekvivalentním infinitivem *křičet* ve funkci subjektu.

Překlad můžeme považovat za přiměřený, vystihuje myšlenku originálu.

5. 1. 11. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ „SNAHOVOST“

Ne cherchez pas **à** tout **piger**, dit Chick.[205]

„Nesnažte se všemu **rozumět**,“ upozornil je Chick.[206]

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 5*

Analytický predikát tvořený polopomocným verbem *chercher* (hledat), „marqueur d´infinitif“ *à* a plnovýznamovým verbem *piger* (pochytit) ve výchozím textu Horečka do češtiny překládá pomocí verba přímo vyjadřujícího „snahovost“ (voluntativní modalitu) – *snažit se*, k němuž se váže infinitiv *rozumět* jako předmět. Překlad význam originálu vystihuje, otázkou zůstává, zda by nebylo vhodné místo ekvivalentu verba *piger*, jež bychom mohli označit za hovorové, užít v češtině jiné verbum než *rozumět*, které by také obsahovalo příznak hovorovosti. Překlad by pak lépe odpovídal originálu.

5. 1. 11. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE

Son immense carcasse brûlante se rapprocha peu à peu, puis se mit, immobile, **à vaporiser** les eaux continentales et les horloges sonnèrent trois coups.[207]

Jeho obrovské žhoucí tělo se zvolna blížilo, potom začalo bez pohnutí **proměňovat** vnitrozemní vodstva **v páru** a věžní hodiny třikrát zazvonily.[208]

---

[205] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 120.
[206] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 90.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 79.
[207] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 161.
[208] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 117.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 103.

Le libraire gisait derrière son bureau, son cœur, à côté de lui, commençait **à brûler**, une flamme noire et des jets recourbés de sang bouillant s'en échappaient déjà.[209]
Knihkupec ležel bez hnutí za pultem, jeho srdce vedle něho začínalo **hořet**, už z něho šlehal černý plamen a obloukem z něho tryskaly proudy vroucí krve.[210]

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 6*

Dále lze pomocí infinitivu přeložit analytický predikát složený z fázového slovesa vyjadřující počátek děje a plnovýznamového verba, jež se k polopomocnému slovesu váže v případě verba *mettre* pomocí prepozice *à,* v případě verba *commencer* pomocí „marqueur d´infinitif". V Pěně dní nalezneme počátek děje vyjádřený především slovesy *se mettre* a *commencer*. Do češtiny jsou pak obě verba překládána nejčastěji pomocí českého fázového slovesa *začít*. *Vaporiser* (odpařovat) pak Horečka překládá infinitivem *proměňovat* a jeho předmětem *v páru*, *brûler* jako *hořet*.

Tento způsob překladu je možno považovat za adekvátní, vystihující originál.

5. 1. 11. 7 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POKRAČOVÁNÍ DĚJE

Tu continueras **à travailler** et comme ça, ça ira.[211]
Budeš přitom dál **pracovat**, a tak to nějak půjde."[212]

V tomto příkladu se objevuje analytický predikát tvořený fázovým slovesem *continuer* (pokračovat) ve futuru, „marqueur d´infinitif" *à* a plnovýznamovým verbem *travailler* (pracovat). Větu by bylo do češtiny možné přeložit taktéž za užití verba *pokračovat* a např. předložkovým pádem substantiva *práce*, Horečka však kontinuitu děje vyjádřil adverbiem *dál*. Z infinitivu *travailler* pak vytvořil analytický predikát ve futuru *budeš pracovat*.

Překlad lze považovat za zdařilý, jsou v něm zachovány všechny aspekty výchozího textu (pokračování, futurum, plnovýznamové sloveso pracovat).

---

[209] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 260.
[210] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 185.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 164.
[211] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 71.
[212] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 55.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 49.

5. 1. 11. 8 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST

Il réussit **à briser** la porte à coups de pied et courut vers l'intérieur.[213]

Podařilo se mu **rozbít** dveře - párkrát do nich kopl a běžel dovnitř.[214]

Ce métier rapportait beaucoup si l'on arrivait **à faire** le tour dans sa journée.[215]

Jestliže člověk stačil **vykonat** za den celou obchůzku, vynášela tato práce hodně.[216]

fyzické kondici, a ve sklepení bylo příliš tma.

- další příklady viz *příloha C. 1. 9. 7*

V těchto větách objevíme jako polopomocná verba analytického predikátu slovesa s terminativním významem (akci se podařilo uskutečnit). Do češtiny Horečka konstrukce *à* + infinitiv jako plnovýznamovou součást predikátu překládá pomocí prostého infinitivu, předcházející polopomocné verbum ve francouzském textu pak českým slovesem s podobným významem (vyjadřuje zdárné dokončení akce).

V prvním překladu je polopomocné verbum *réussir* nahrazeno *podařit* ve funkci predikátu, *briser* pak infinitivem *rozbít* ve funkci subjektu. K sobě se vážou pomocí „marqueur d´infinitif". Ve druhé větě *arriver* Horečka překládá jako *stačit* (ve smyslu *zvládnout*) ve funkci predikátu a *faire* jako *vykonat* ve funkci předmětu. V tomto případě je *à* ve své primární funkci, lze ji označit za prepozici.

Oba způsoby lze hodnotit jako adekvátní, vystihující francouzskou předlohu.

5. 1. 12 DÍLČÍ ZÁVĚRY KE KONSTRUKCI *A* + INFINITIV

Prepozice *à* má značně komplexní hodnotu, svým významem, užitím a funkcí se blíží také velmi frekventované a „multifunkční" prepozici *de*. Příklady z předchozích kapitol ukazují, jaké všechny funkce může prepozice *à* + infinitiv ve francouzské větě plnit. Na rozdíl od prepozice *sans* a *pour* nelze najít žádný přímý překladový ekvivalent,

[213] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 268.
[214] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 191.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 169.
[215] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[216] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 192 193.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.

její význam závisí na konstrukci, v níž je užita. Překladatel může konstrukci *à* + infinitiv v češtině nahradit velkým množstvím funkčních ekvivalentů, což je způsobeno právě nevyhraněnou sémantikou prepozice.

Důležitým faktorem při hledání překladatelských řešení konstrukcí je oslabení, či úplná ztráta významu dané prepozice. Prepozice *à* ztrácí svůj sémantický příznak v případech, kdy doprovází CO a stává se tzv. „marqueur d´infinitif", když uvádí „sujet réel". Toto oslabení se týká také spojení pomocného / polopomocného verba a plnovýznamového slovesa tvořící analytický predikát. Polopomocné verbum a jeho plnovýznamové „doplnění" se k sobě pojí buď pomocí prepozice *à*, jež se stává pouhým signalizátorem infinitivu, nebo pomocí „marqueur d´infinitif" (týká se verb *commencer, chercher, apprendre, continuer, réussir*). V *Pěně dní* nalezneme především analytické predikáty vyjadřující počátek děje (*commencer à, se mettre à*), pokračování (*continuer à*), ukončení děje (*parvenir à, réussir à*), snahovost (*chercher à*), či povinnost (*avoir à*). Složený predikát je pak přeložen především třemi způsoby; pomocí substantiv (ve většině případů vzniklých od verb, viz 5. 1. 9. 4–5. 1. 9. 6), pomocí prefigovaného verba finita ve funkci predikátu (kapitoly 5. 1. 10. 5–5. 1. 10. 6) a pomocí infinitivu, jenž tvoří součást analytického predikátu (kapitoly 5. 1. 11. 5–5. 1. 11. 8).

Můžeme konstatovat, že prepozici *à* ve spojení s infinitivem nalezneme nejen jako součást složených přísudků, ale můžeme ho objevit ve funkci téměř všech větných členů. U většiny se její význam stírá, pouze v případě některých „complément du nom", kde zůstává zachován účel a cíl (např. 5. 1. 6, 5. 1. 9. 1), avšak s malou četností přechází i do češtiny (kapitola 5. 1. 9. 1).

Možnosti překladu konstrukcí *à* + infinitiv jsou poměrně rozsáhlé, např. „complément du nom" může být přeložen všemi výše zmíněnými způsoby. Jelikož *à* + infinitiv neplní žádnou vyhraněnou funkci, jako kritérium hodnocení přeložených vazeb můžeme v případě této konstrukce zohlednit, zda je při překladu zachována dějovost, či se vytrácí. Sekundární predikaci neobsahují překlady pomocí částice (5. 1. 5) a zájmena (5. 1. 6), dějový prvek se vytrácí spolu s vynecháním konstrukce i u kapitoly 5. 1. 8, kde je v překladu zachováno pouze „doplnění" infinitivu.

Horečka konstrukci kompenzoval vedlejšími větami (v příkladech 5. 1. 1 až 5. 1. 4), verbem finitem ve funkci predikátu (5. 1. 10), či infinitivem (5. 1. 11) dějovost je nesena slovesem. V případě překladu pomocí adjektiva (5. 1. 7) a substantiva (5. 1. 9) kompenzuje Horečka konstrukci *à* + infinitiv ve většině příkladů pomocí podstatných a

přídavných jmen vzniklých ze sloves, sekundární predikace se tak nevytrácí, dějovost zůstává zachována.

Většinu způsoby překladu konstrukce *à* + infinitiv můžeme považovat za adekvátní. Vzhledem k již zmíněné „mnohovýznamovosti“ a „polyfunkčnosti“ prepozice nelze žádnou z možností označit za chybnou. Pokud není některý ze způsobů překladu považován za adekvátní, je komentován přímo u dané věty.

5. 2 PREPOZICE *POUR* + INFINITIV

Spojení prepozice *pour* s infinitivem se v *Pěně dní* vyznačuje vysokou frekvencí (stejně jako předchozí uvedené vazby). U této konstrukce však nemusíme sledovat, ve kterém z příkladů se skutečně jedná o prepozici a u kterého o „marqueur d´infinitif“, *pour* může být pouze předložkou.

Pro určení funkce a významu vazby *pour* + infinitiv považujeme za zásadní význam prepozice. I když je *pour* uváděna mezi tzv. „les prépositions vides“ a její komplexní význam pak záleží na konstrukci, v níž je užita[217], francouzské gramatiky spojují prepozici *pour* především s různými příslovečnými určeními. Dle Taraby[218] má tato předložka význam abstraktního (např. místo a čas) a konkrétního (např. vztah a příčinu) směřování. Francouzská mluvnice[219] vymezuje tyto významy prepozice *pour*: místní určení, časové určení, prostředek, zřetel, vztah, příčinu, účel, cíl, doplněk. Mohli bychom tedy očekávat především překlady mající význam právě příslovečných určení různého druhu.

V následujících kapitolách bude ukázáno, k jakým nejčastějším překladům v *Pěně dní* Svatopluk Horečka přistoupil.

5. 2. 1 PŘEKLAD HLAVNÍ VĚTOU V POMĚRU SLUČOVACÍM

Il se baissa **pour cueillir** une orchidée bleue et rose que le gel avait fait sortir de terre.[220]

Sehnul se **a utrhl *modrorůžovou* orchideu**, kterou mráz vypudil ze země. / Sehnul se **a utrhl *modro-růžovou* orchideu**, kterou mráz vypudil ze země.[221]

---

[217] Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964, s. 398.
[218] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 198.
[219] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 405–407.
[220] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 27.
[221] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 26.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 24.

Seules, des feuilles grises se détachaient parfois **pour tomber** lourdement sur le sol.[222]
Jen tu a tam se odloupl šedý list **a padal těžce k zemi**.[223]

- další příklady viz *příloha C. 2. 1*

Francouzská mluvnice[224] tento způsob přeložení infinitivní vazby uvádí mezi vedlejšími větami příslovečnými. I když je sekundární predikace v podobě *pour* + infinitiv přeložena větou hlavní v poměru slučovacím, stále má částečně význam příslovečného určení, vyjadřuje totiž časovou následnost. Jde o případ, kdy parataktický prostředek nese význam hypotaxe. V překladu se však vytratil „silný" příslovečný význam nesený francouzským originálem a v žádné z vět se nevyskytuje modalita, která se hojně vyskytuje u překladů pomocí vedlejších vět příslovečných (viz kapitola 5. 2. 2)

V tomto případě by se také dalo vazbu přetransformovat do vedlejší věty příslovečné, k takovému překladu nás přímo vybízí význam prepozice *pour*. Nabízí se tedy srovnání stávajícího překladu vazby *pour cueillir* (získat) a možnost přeložení vedlejší větou příslovečnou účelovou u druhé věty. Př.: *Sehnul se, aby utrhl modrorůžovou orchideu, kterou mráz vypudil ze země*. Mezi oběma verzemi jedné věty nalezneme drobný významový rozdíl, který by mohl být pro další pokračování velmi významný. *Sehnul se a utrhl…* - z této verze je naprosto jasné, že činnost agens dokončil. Ve znění *Sehnul se, aby utrhl…* velmi záleží na kontextu, jestli z něj nějakým způsobem vyplývá, že bylo konání agensem dovršeno či nikoliv, nebo zda bylo dokončení děje důležité pro příběh. Navíc je zde explicitně vyjádřen účel. V případě příkladové věty jej však není nutné uvádět, tato část příběhu vyjadřuje spíše spontánní akci bez předchozího promyšlení, stačí tedy užít časové následnosti.

Jako vhodnější a bližší francouzskému významu pak hodnotíme spíše překlad za pomocí vedlejší věty příslovečné. Jak již bylo uvedeno, není však jednoznačné, jakého překladu využít. Vždy záleží na překladatelském citu a na kontextu překládaného jevu. Čeština například hodnotí, na rozdíl od francouzštiny, jako stylisticky nepřípustné opakování stejných výrazů, nelze tudíž neustále využívat spojky *aby*, proto se

[222] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 283.
[223] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 202.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
[224] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 639–641.

samozřejmě můžeme uchýlit i k této možnosti překladu. Dokončení děje není pro příběh významné.

Ve druhé příkladové větě je následnost časová vyjádřená poměrem slučovacím jedinou možností překladu, pokud chceme ze sekundární predikace vytvořit větu. *Pour tomber* (padat) jasně vyjadřuje děj následující.

5. 2. 2 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PŘÍSLOVEČNOU

- VEDLEJŠÍ VĚTA ČASOVÁ

Mais on devrait toujours s'arranger **pour mourir** avec de quoi se faire enterrer décemment.[225]

Ale každý by se měl zařídit tak, aby se měl za co dát slušně pohřbít, **až umře**.[226]

- VEDLEJŠÍ VĚTA MĚROVÁ

Il courait de toutes ses forces, et les gens, devant ses yeux, s'inclinaient lentement, **pour tomber**, comme des quilles, allongés sur le pavé, avec un clapotement mou, comme un grand carton qu'on lâche à plat.[227]

Běžel, co mu síly stačily, a lidé se před jeho očima zvolna nakláněli, **až upadli jako kuželky povalené na dlažbu s tupým plácnutím**, jako když někdo shodí naplocho velkou papírovou krabici.[228]

- VEDLEJŠÍ VĚTA DŮSLEDKOVÁ

La fontanelle est encore assez ouverte **pour laisser passer** un fameux courant d'air.[229]

Škvíra v bláně je pořád ještě dost velká, **takže sem příšerně táhne**.[230]

- VEDLEJŠÍ VĚTA ÚČELOVÁ

Des garçons de café faisaient une ronde autour de lui **pour se réchauffer.** [231]

---

[225] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 276.
[226] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 197.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 173.
[227] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 137.
[228] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 101.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 88.
[229] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 114.
[230] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.

Číšníci z kaváren udělali kolem něho kolečko a běhali, **aby se zahřáli**.[232]

- VEDLEJŠÍ VĚTA ÚČINKOVÁ

Colin possédait une fortune suffisante **pour vivre** convenablement sans travailler pour les autres.[233]

Colin vlastnil tak velké jmění, **že si mohl hezky žít bez práce pro jiné**.[234]

- VEDLEJŠÍ VĚTA ZPŮSOBOVÁ

Sur le perron, Colin et ses amis exécutèrent un mouvement compliqué, et se trouvèrent de la façon adéquate **pour entrer** dans l'église : Colin avec Alise, Nicolas au bras de Chloé, puis Chick et Isis, et enfin les frères Desmaret, mais, cette fois, Pégase à droite et Coriolan à gauche.[235]

Před vchodem do kostela *vykonal* Colin a jeho přátelé složitou výměnu míst a byli teď seřazeni tak, **jak měli vejít do kostela**: Colin s Alise, Nicolas pod paží s Chloé, pak Chick a Isis a nakonec bratři Desmaretové, ale tentokrát Pegas vpravo a Koriolán vlevo. / Před vchodem do kostela *vykonali* Colin a jeho přátelé složitou výměnu míst a byli teď seřazeni tak, **jak měli vejít do kostela**: Colin s Alise, Nicolas pod paží s Chloé, pak Chick a Isis a nakonec bratři Desmaretové, ale tentokrát Pegas vpravo a Koriolán vlevo.[236]

- další příklady viz *příloha C. 2. 2*

S přeložením vazby *pour* + infinitiv vedlejší větou příslovečnou se setkáme v Horečkově textu nejčastěji. Hodnotíme jej jako logický postup vzhledem k významu a funkci francouzské konstrukce. Čeština s francouzštinou mají společné hojné využívání vedlejších vět, tudíž převedl Svatopluk Horečka polovětnou konstrukci do věty. Vazba

[231] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 43.
[232] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 36.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 32.
[233] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 7.
[234] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
[235] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 93.
[236] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 62.

pour + infinitiv má často funkci příslovečnou, proto český překlad nachází řešení v použití vedlejších vět příslovečných. Nejčastěji se setkáme s vedlejší větou způsobovou a účelovou. Ostatní příslovečné věty jsou méně zastoupeny.

Dle Vladimíra Skaličky[237] a Mluvnice češtiny 3[238] se infinitiv v češtině často vztahuje k různému typu modality. Samotný infinitiv se pak stává ekvivalentem vedlejší věty účelové, která obsahuje právě modalitu. Opačným postupem můžeme zase infinitiv rozvinout do vedlejší věty účelové, což je možné ověřit na způsobech překladu, v nichž převažuje právě vedlejší věta účelová.

Základní funkcí infinitivu je vztah se slovesy fázovými a modálními, s nimiž tvoří analytický predikát. Ve francouzštině existuje stejná relace (viz kapitola 2. 2. 1. 1 Prémorfologické infinitivní formace). Navíc prepozice *pour* ve svém významu nese určitý příznak modálnosti, proto ve většině překladů této vazby vedlejší větou příslovečnou nalezneme modalitu. V uvedených případech se jedná o modalitu voluntativní (záměr, možnost a nutnost), vyjádřená bývá buď modálním slovesem (např. u věty účinkové a způsobové), nebo kondicionálem (např. u věty účelové). U vět časových a měrových explicitně vyjádřenou modalitu neobjevíme.

Všechny uvedené způsoby překladu konstrukce *pour* + infinitiv hodnotíme za zdařilé a vystihující originální Vianův text.

5. 2. 3 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PŘÍVLASTKOVOU

Dès le début de la rue, la foule se bousculait **pour accéder** à la salle où Jean-Sol donnait sa conférence.[239]

Od samého začátku ulice se mačkal dav lidí, **kteří se chtěli dostat do sálu**, kde měl přednášku Jean-Sol Partre.[240]

J'ai un type **pour** me **remplacer** quand je suis forcé de sortir.[241]

Našel jsem si člověka, **který mne zastupuje**, když musím odejít."[242]

---

[237] Čermák, Fr. A kol.: Vladimír Skalička: souborné dílo. II. díl (1951–1963). Praha 2004, s. 651– 652. Čermák, Fr. A kol.: Vladimír Skalička: souborné dílo. III. díl (1964–1994). Praha 2006, s. 1132.
[238] Mluvnice češtiny 3. Praha 1987, s. 280.
[239] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 116.
[240] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 85.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 76.
[241] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 133.
[242] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 98.

- další příklady viz *příloha C. 2. 3*

Horečka v těchto příkladech přistoupil k přeložení konstrukce pomocí vedlejší věty, kdy dochází k rozvinutí sekundární predikace do vedlejší věty přívlastkové. Postup je zcela logický, prepozice *pour* plní nejen úlohu příslovečných určení, ale může tvořit i tzv. „complément" substantiva, adjektiva nebo zájmena (v češtině bychom toto doplnění přirovnali k přívlastku).

V první příkladové větě se však nejedná o „complément du nom", ale o „complément circonstanciel (CC)" účelu. Tato polovětná vazba má společný subjekt (*la foule*) s primární predikací, jenž zůstal zachován i při převodu do češtiny (*dav lidí*). Tím, že je subjekt a jeho rozvinutí umístěn na konci propozice, nabízí se (kromě obvyklé možnosti přeložit konstrukci vedlejší větou příslovečnou) eventualita vytvořit vedlejší větu přívlastkovou, která se váže právě k „doplnění" podmětu na finální pozici. V tomto případě je možné užít překladu pomocí verbálního adjektiva, v *Pěně dní* se však tento způsob překladu vůbec nevyskytuje.

Ve druhém příkladu se *pour remplacer* (nahradit) vztahuje přímo k substantivu *un type* (tady jde skutečně o „complément du nom"), proto Horečka přistoupil k překladu vedlejší větou přívlastkovou, jež vyjadřuje vztah mezi substantivem v originálu a jeho infinitivním rozvinutí.

5. 2. 4 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PODMĚTNOU

Pour faire un œuf, il faut une poule, une fois qu'on a la poule, on peut avoir des tas d'œufs.[243]

Kdo chce mít vejce, musí mít slepici, a když má někdo slepici, může mít vajíček celé spousty.[244]

Příkladová věta se snaží simulovat přísloví, je v ní užito neosobních, neurčitých vyjádření; *il faut* znamená *je potřeba*, *on* (pronomen) + verbum můžeme přeložit jako významově obecné *my všichni*. Svatopluk Horečka se drží originálu především v tom,

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86.
[243] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 107.
[244] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.

že se snaží zachovat formu přísloví a transformuje ho dle českých příslovečných konstrukcí. Stále zůstává zachováno neosobní a velmi široké zaměření. Konstrukce je přeložena vedlejší větou podmětnou dle modelu např.: *Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá*.

Překladatel v tomto případě také přistoupil k nahrazení verba. V originále nalezneme verbum *faire* (dělat), kdežto v češtině je využito spojení modálního verba *chtít* s infinitivem *mít*. I přes tuto záměnu zůstává význam originálu nezměněn a překlad lze považovat za zdařilý.

5. 2. 5 PŘEKLAD VEDLEJŠÍ VĚTOU PŘEDMĚTNOU

Quand je pense, dit le libraire, que pour avoir cette empreinte, j'ai dû lui offrir plusieurs fois mon calumet de paix et apprendre la prestidigitation **pour le remplacer**, au dernier moment, par un livre…[245]

„Když si vzpomenu," pokračoval knihkupec, „jak jsem mu kvůli tomu otisku musel několikrát nabídnout svou dýmku míru a koumat přitom**, jak bych mu v poslední chvíli šikovně podstrčil místo ní nějakou knížku**…"[246]

- další příklady viz *příloha C. 2. 4*

Další možností je překlad pomocí vedlejší věty předmětné, kdy začleněnou predikaci Horečka rozvinul na predikaci primární. Ve francouzském originálu konstrukce *pour* + infinitiv vyjadřuje účel, jedná se však o „complément du nom" rozvíjející substantivum. Věta předmětná je zvolena kvůli predikátu, který Horečka vybral; *koumat* však významově ne úplně odpovídá francouzskému originálu. Překladatel pak tuto odchylku kompenzuje právě ve vedlejší větě adverbiem *šikovně*. Pokud bychom *apprendre la prestidigitation* (použít triků) přeložili jiným verbem (např. již zmíněným *použít triků*, či *snažit se přelstít*), šlo vazbu přeložit např. pomocí vedlejší věty příslovečné nebo verbálního substantiva.

[245] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 189.
[246] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 135.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 119.

Pokud bychom hodnotili překlad samotné konstrukce *pour remplacer* (nahradit, vyměnit), lze konstatovat, že je nahrazena adekvátně. Pokud bychom se zaměřili na celé souvětí, jistě by šlo přeložit méně složitě a výstižněji.

5. 2. 6 VYPUŠTĚNÍ VAZBY A ZACHOVÁNÍ JEJÍHO DOPLNĚNÍ

Il prit le couloir dans l'autre sens et traversa l'office **pour aboutir** à la salle à manger-studio, dont le tapis bleu pâle et les murs beige-rose étaient un repos pour les yeux ouverts.[247]

Pustil se chodbou na protější stranu a prošel přípravnou **do studia-jídelny** s bledě modrými koberci a béžovorůžovými stěnami, které uklidňovaly otevřené oči.[248]

Il se mit à chanter tout haut **pour accompagner** sa marche, et s'arrêta, car les échos lui renvoyaient des mots hachés et menaçants et chantaient un air opposé au sien.[249]

Začal si hlasitě zpívat **do pochodu**, ale hned toho nechal, neboť ozvěna mu ze všech stran hrozivě vracela útržky slov a zpívala něco docela jiného než on.[250]

- další příklady viz *příloha C. 2. 5*

Ve Vianově textu se vazba *pour* + infinitiv v těchto případech pojí se substantivem. Horečka přistoupil k vypuštění konstrukce; vazba prepozice a infinitivu byla pro nadbytečnost zcela eliminována, sekundární predikace a její význam se vytrácí. Zůstalo pouze substantivní doplnění z výchozího textu, do češtiny převedeno předložkovým pádem, jenž je vyžadován verbem české věty a také sémantickým příznakem „situování děje", jehož nositeli jsou verba ve francouzském originále.

V prvním příkladu došlo k vypuštění verba *aboutir* (dorazit), v češtině zůstalo adverbiální doplnění v podobě předložkového genitivu *do studia-jídelny* (à la salle à manger). Polovětnou konstrukci bychom v tomto případě mohli rozvinout do vedlejší

[247] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 10.
[248] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 12.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 11.
[249] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[250] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 193.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.

věty, ale vzhledem k celému souvětí by další propozice působila nadbytečně - např. *(...) prošel přípravnou a/ aby dorazil do studia-jídelny (...).* Stejně tak u druhé věty se ztrácí verbum *accompagner* (doprovodit), zůstává pouze *marche* (pochod). Význam souběžného děje neseného verbem ve francouzštině je pak obsažen v předložkovém pádu *do pochodu*.

I když se Horečka rozhodl vazbu eliminovat, obsah originálu zůstal zachován.

5. 2. 7 PŘEKLAD POMOCÍ SUBSTANTIVA

Il avait, dans sa poche, le journal dans lequel on demandait des hommes de vingt à trente ans, **pour préparer** la défense du pays.[251]

V kapse měl noviny, ve kterých hledali muže od dvaceti do třiceti let pro práci **na přípravách** obrany vlasti.[252]

D'autres gens leur donnaient des conseils pour la nuit, un camelot passa en leur proposant des photographies **pour s'instruire**.[253]

Jiní lidé jim dávali rady, jak se mají chovat v noci, přišel kamelot a nabízel jim fotografie **pro poučení**.[254]

- další příklady viz *příloha C. 2. 6*

Infinitiv může ve větě přebírat funkce substantiva, a to nejen v české větě, ale také i ve francouzské. V uvedených příkladech proto Svatopluk Horečka přistoupil k nahrazení vazby *pour* + infinitiv předložkovým pádem substantiva, které má stejný sémantický příznak jako verbum ve francouzském originále. Sekundární predikace je v překladu vyjádřena verbálními substantivy. Pokud by se překladatel uchýlil k přetransformování vazby na vedlejší větu příslovečnou, věta by působila nadbytečně a stylisticky neobratně. Př. *(...) přišel kamelot a nabízel jim fotografie, aby se poučili.*

[251] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 235.
[252] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 166.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 147.
[253] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 97.
[254] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 72.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.

Časovou následnost v tomto případě nelze vůbec vytvořit, jelikož ji neobsahuje ani francouzská věta.

Substantivum *přípravy* vzniklé z verba *préparer* (připravit) má funkci atributu nekongruentního, který však rozvíjí příslovečné určení účelu *pro práci*. Ve francouzštině se jedná o „complément du nom“. Význam předložkového spojení zůstává i nyní zachován. Stejně tomu tak i u druhého příkladu. „Complément du nom“ *s´instruire* je do češtiny přeložen jako substantivum *poučení*, jenž doplňuje jako atribut nekongruentní podstatné jméno *fotografie*.

5. 2. 8 PŘEKLAD PŘÍSLOVCEM ČI SUBSTANTIVEM VE FUNKCI PŘÍSLOVEČNÉHO URČENÍ

Je le réglerai pour deux cocktails de vingt centilitres environ, **pour commencer**.[255]

Pro začátek je nařídím na dva *koktaily* tak asi po dvou deci. / **Pro začátek** je nařídím na dva *koktajly* tak asi po dvou deci.[256]

Je vais t'accompagner **pour descendre** », dit Colin.[257]

„Doprovodím tě **dolů.**“[258]

- další příklady viz *příloha C. 2. 7*

Když se zaměříme na následující způsob překladu, vidíme, že Svatopluk Horečka nevyužil možnosti vytvoření z polovětné konstrukce vedlejší věty příslovečné (nebo časové následnosti). V překladu se stále obráží význam předložky, avšak vytrácí se sekundární predikace, vzniká příslovečný význam vyjádřený adverbiem

V prvním případě je za *pour commencer* (začít) užito substantivum ve funkci příslovečného určení *pro začátek*. Pokud si všimneme grafického zaznačení vazby *pour* + infinitiv v originále, Vian jím přímo vybízí k takovému překladu, a to tím, že

[255] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 14.
[256] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 16.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 14.
[257] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 249.
[258] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 176.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 155.

konstrukci *pour commencer* odděluje čárkou. Horečka pracoval s časovým příznakem francouzského verba, vystihl tak myšlenku originálu.

Stejně je tomu i u druhého užitého příkladu. Vedlejší větu nelze v překladu realizovat, proto opět překladatel pracoval se sémantickým příznakem verba. Tentokrát je užito u verba pohybu jeho konkrétní směřování. D*escendre* znamená sestoupit, proto je vazba převedena do příslovce *dolů*, jenž je ve větě ve své primární funkci.

Tento způsob překladu lze považovat za adekvátní.

5. 2. 9 PŘEKLAD INFINITEM

Il faillit se faire écraser par un gros taxi obèse et ne dut son salut qu'au bond gracieux qui le projeta sur les pieds d'un passant, lequel jura et entra à l'hôpital **pour se faire soigner**.[259]

Málem ho přejel velký zavalitý taxík, a že se mu nic nestalo, za to vděčil jediné tomu, že odletěl půvabným obloukem na nohy jednomu chodci, který zaklel a uchýlil se do nemocnice **dát se ošetřit**.[260]

- další příklady viz *příloha C. 2. 8*

V následujícím příkladu je infinitivní vazba v českém překladu kompenzována pouze infinitivem, v češtině totiž neexistuje žádné spojení prepozice a infinitivu. Tento způsob přeložení francouzské vazby se nejvíce blíží formě originálu. V češtině také vzniká sekundární predikace.

V příkladové větě ve francouzském originálu vazba *pour se faire soigner* vyjadřuje CC účelu, které je zachováno i do češtiny díky překladu pomocí infinitivu, jenž se váže na verbum pohybu. Spojení *se faire soigner* patří mezi tzv. prémorfologické formace[261]. Verbum *faire* vyjadřuje faktitivnost, což je zachováno i do češtiny jako *dát se ošetřit*.

[259] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 187.
[260] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 117–118.
[261] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 136–141.

Překlad pomocí infinitivu je tedy adekvátní. Otázkou však zůstává, nakolik je pro češtinu přirozené postavení dvou infinitivů vedle sebe a zda by nebylo vhodnější volit překlad pomocí vedlejší věty příslovečné.

5. 2. 10 DÍLČÍ ZÁVĚRY KE KONSTRUKCI *POUR* + INFINITIV

Pro přeložení konstrukce *pour* + infinitiv je zásadní sémantický příznak prepozice *pour*, který pak určuje i význam celé vazby. Tato prepozice doprovází především různá příslovečná určení.

Vazbu můžeme přeložit vedlejší větou podmětnou, předmětnou a přívlastkovou. V tomto případě je důležitý celkový kontext, význam věty a především funkce konstrukce ve francouzštině a k čemu se konstrukce *pour* + infinitiv váže. Překlady, kdy dochází k vypuštění vazby, se týkají především případu, kdy je infinitivní vazba dále doplněna jménem. Překlad pomocí např. vedlejší věty by působil nadbytečně, a také by nesplňoval české stylistické normy. Vazba je eliminována, zůstává pouze předložkový pád, který vyjadřuje směrový sémantický příznak verba. Sémantický příznak verba je zachován v případě překladu vazby *pour* + infinitiv adverbiem (či substantivem ve funkci adverbia), který pak má ve větě funkci příslovečného určení. V uvedených příkladech je ponechán například význam časový a místní. Překlad pomocí adverbia (případně S^C) je v tomto případě jediný možný. Překlad pomocí „prostého“ českého infinitivu se nejvíce svou funkcí blíží stylu originálu, použití verbálního substantiva se stejným sémantickým příznakem jako verbum v originále opět vystihuje význam infinitivní vazby, a navíc zůstává zachována dějovost a sekundární predikace.

Převedení polovětné konstrukce vazby *pour* + infinitiv za pomocí vedlejší věty příslovečné a hlavní věty, která vyjadřuje následnost časovou, v poměru slučovacím patří k nejčastějším způsobům překladu, považujeme za logický. Vyplývá ze sémantiky prepozice *pour*, navíc sekundární predikace polovětné konstrukce přímo vybízí k přetransformování do další věty (ne vždy je však takovýto způsob překladu možný, viz například překlad pomocí adverbia). Je pouze na uvážení překladatele, jak zhodnotí celkový kontext, potřebu jasného signálu ukončení děje, či opakování spojovacích prostředků, a užije jedné z těchto nejčastějších variant překladu. Jako vhodnější a bližší francouzskému významu pak hodnotíme spíše překlad pomocí vedlejší věty příslovečné.

Na závěr je nutno dodat, že všechny uvedené české překlady francouzské konstrukce významově odpovídají, nenalezneme žádnou zásadní odchylku, i když musel Svatopluk Horečka přeložit vazbu v češtině neexistující a kompenzovat ji jinými jazykovými prostředky.

5. 3 PREPOZICE *SANS* + INFINITIV

Prepozice *sans* má ve francouzštině dosti jednoznačný význam. Pokud bychom přistoupili k nahrazení této prepozice českým shodným slovnědruhovým ekvivalentem, nahradili bychom ji *bez*. Dle Mluvnice češtiny 2[262] *bez* neguje zahrnutost, což se shoduje s Tarabovým[263] výkladem francouzského protějšku této předložky (nepřítomnost průvodních okolností nebo jejich rušení, nástroj, prostředek, trvání vztahu, (ne)spoluúčast na ději, přípustkový význam).

Ve francouzštině pak ve spojení s infinitivem bývá její syntaktická funkce určována jako příslovečné určení způsobu[264] nebo jako „attribut“[265]. V češtině však ekvivalentní spojení není možné. Na následujících příkladech ukážeme, jak se dá *sans* + infinitiv přeložit do češtiny.

V případě této prepozice nebudeme zkoumat, zda se může jednat o prepozici „v pravém slova smyslu“, či o indikátor infinitivu. Předložka *sans* nemůže funkci „marqueur d´infinitif“ plnit.

Prepozice *sans* se s infinitivem vyskytuje poměrně řídce, proto nemáme možnost porovnat takové množství příkladů jako např. v případě konstrukce prepozice *pour* a infinitivu. V některých případech byla nelezena pouze jedna překladová možnost, tu také uvádíme v příkladech překladu vzhledem k nízké četnosti konstrukce.

5. 3. 1 PŘEKLAD POMOCÍ VĚTY V POMĚRU SLUČOVACÍM SE ZÁPORNÝM VÝZNAMEM

Il leur fit un signe qu’ils ne virent pas et s’élança à leur rencontre, mais **sans tenir compte** du mouvement giratoire.[266]

[262] Mluvnice češtiny 2. Praha 1986, s. 199.
[263] Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001, s. 196–197.
[264] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s. 408.
[265] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1139.
[266] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 20.

Zamával na ně, ale neviděli ho, a tak se jim rozjel naproti, aniž **bral zřetel** na stanovený směr jízdy.[267]

Il recula avec précaution **sans** le **quitter** des yeux et saisit sur la table, derrière lui, une bouteille de fixateur à pastel.[268]
Opatrně couvl, aniž **spustil** oči z Colina, a popadl ze stolu za sebou lahvičku fixativu na pastely.[269]

- další příklady viz *příloha C. 3. 1*

Horečka přistoupil k přetransformování začleněné predikace na další větu. Aby zůstala zachována negace „průvodních okolností“, využil poněkud zastaralé spojky *aniž*.

Poměr mezi větami vyjádřenými spojovacím výrazem *aniž* je v českých gramatikách pojímám nejednotně pravděpodobně z důvodu archaičnosti spojky, u níž již došlo k setření původního významu. Mluvnice češtiny 3[270] *aniž* označuje za spojku hypotaktickou (uvozuje vedlejší větu příslovečnou vyjadřující chybějící průvodní okolnosti, stejně tak i Příruční mluvnice češtiny[271]), může mít však příznak vylučovacího poměru. Skladba češtiny[272] ji naopak považuje za parataktickou v poměru slučovacím se záporným významem. Právě toto souřadné spojení vět nalezneme v textu. Spojka *aniž* bývá přirovnávána ke spojce *ani*. Na rozdíl od *ani* však po *aniž* není nutné užít negace; *tenir compte* - *brát zřetel* a *quitter* – *spustit* (opustit) se vyskytují bez záporky *ne-*.

Dle Francouzské mluvnice má prepozice *sans* + infinitiv ve větě funkci příslovečného určení. Pokud se subjekt infinitivu shoduje s podmětem věty, k níž se konstrukce váže, jedná se o vedlejší větu příslovečnou způsobovou[273]. Jak již bylo zmíněno v kapitole 2. 2. 1. 2, pojetí vedlejší věty infinitivní se v gramatikách liší. Dle

[267] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 21.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 18.
[268] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 87.
[269] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 59.
[270] Mluvnice češtiny 3. Praha 1987, 498–499.
[271] Grepl, M. a kol.: Příruční mluvnice češtiny. Praha 2012, 355.
[272] Grepl, M. - Karlík, P.: Skladba češtiny. Olomouc 1998, s. 360.
[273] Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991, s 654.

Le bon usage, či La grammaire méthodique du français bychom funkci konstrukce určili spíše jako CC způsobu, nebo jako průvodní okolnosti děje.[274]

V obou přeložených větách je, stejně jako ve francouzštině, zachována simultánnost dějů. Horečkovi se tedy povedlo vyjádřit charakter původního textu, a to jak negaci zahrnutosti procesu, tak i souběžnost s ději v předcházejících propozicích.

Překlad lze hodnotit jako vystihující originál.

5. 3. 2 PŘEKLAD POMOCÍ HLAVNÍ VĚTY V POMĚRU SLUČOVACÍM

- Alors, vous vous en allez **sans avoir dansé** une seule petite fois avec moi ? dit-elle.[275]

„Tak vy odcházíte a ani jednou **jste si** se mnou **nezatančil**?“[276]

- J'ai usé, assura le sous-directeur, jusqu'à trois pots de colle de bureau **sans** y **parvenir**. »[277]

„Vypotřeboval jsem celé tři hrnce kancelářského lepidla a **nepodařilo se** mi to,“ ujistil ho náměstek.[278]

- další příklady viz *příloha C. 3. 2*

Následující možnost překladu konstrukce *sans* + infinitiv je ekvivalentní k příkladům 5. 4. 1. Sekundární predikace je převedena na primární predikaci další věty, již můžeme dát na stejnou úroveň s výpovědí předcházející. Věty jsou v poměru slučovacím, nejčastěji je spojují konjunkce *a* a *ani*.

Nositelem negativního příznaku ve francouzštině vyjádřeného prepozicí *sans* se v tomto případě však nestala spojka, ale nositelem záporu je verbum *nezatančil* v první propozici a *nepodařilo* se ve druhé. Důležitým faktorem pro užití tohoto způsobu překladu je především fakt, že se jedná o přímou řeč, kde by spojka *aniž* působila příznakově.

---

[274] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 1995, s. 390–400.
Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004, 376–377.
[275] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 48.
[276] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 40.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 34.
[277] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 202.
[278] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 144.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 128.

U následujících příkladů můžeme také porovnat, jak odlišně vyjadřuje „čas“ infinitiv přítomný a minulý. V první francouzské ukázce je užito infinitivu minulého, jenž vyjadřuje předčasnost děje vzhledem k primární predikaci (v češtině pak utvořeno opozicí prezentu a préterita). V druhé větě nalezneme infinitiv přítomný. Činnost vyjádřená polovětnou konstrukcí časově následuje po procesu vyjádřeném v první propozici verbem v *passé composé user*, pomocí prepozice *sans* je negován očekávaný výsledek (do češtiny převedeno pomocí dvou préterit, z nichž je jedno negováno).

I tento způsob překladu lze považovat za adekvátní.

5. 3. 3 PŘEKLAD POMOCÍ VĚTY V POMĚRU ODPOROVACÍM

Il ne concevait la goinfrerie que pour les hommes, chez qui elle prend tout son sens **sans** leur **enlever** leur dignité naturelle.[279]

Žravost chápal pouze u mužů, u nichž dostává pravý smysl, **a přitom jim neubírá na přirozené důstojnosti**.[280]

Pokud bychom chtěli využít překladu pomocí dvou paratakticky spojených vět, je možné užít i poměru odporovacího, jenž je v protikladu k větě předchozí a koriguje očekávaný výsledek či záměr.

Ve francouzštině bychom pravděpodobně označili *sans enlever* za polovětnou konstrukci s funkcí CC způsobu, v českém překladu se jedná o vedlejší větu příslovečnou příčinnou (v poměru odporovacím k předchozí přívlastkové vedlejší větě). Důležitým rysem je zachování negace, která je ve francouzském originále vyjádřená prepozicí *sans*. V češtině je pak tento rys negace vyjádřen odporovacím poměrem a větnou negací.

Způsob překladu pomocí věty v poměru odporovacím významově odpovídá výchozímu textu.

5. 3. 4 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ

Le cuisinier les nourrissait très bien **sans** les **laisser grossir** trop.[281]

[279] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 59.
[280] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 47–48.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 42.

Kuchař je velmi dobře živil, ale tak, **aby příliš netloustly**.[282]

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, prepozice *sans* vyjadřuje negaci příslovečného určení (v češtině bychom nejspíše označili za průvodní okolnosti). Nabízí se tedy možnost převedení polovětné konstrukce na vedlejší větu příslovečnou. Horečka zvolil vedlejší větu příslovečnou měrovou, ve francouzštině má konstrukce stejnou funkci.

Dle Šabršuly[283] spojení verba v infinitivu *laisser* (nechat) s infinitivem *grossir* (ztloustnout) můžeme zařadit mezi nepravá faktitiva, nevyjadřuje totiž aktivní příčinu, ale pasivitu subjektu, kterou lze přeložit jako „způsobit, aby se něco stalo“. Negace v originále vytvořená prepozicí *sans* se v českém překladu promítá do struktury verba díky záporce *ne-* (neztloustly).

Negativní význam francouzské polovětné konstrukce tak zůstává zachován i do češtiny, stejně jako faktitivnost plynoucí ze spojení dvou infinitivů.

5. 3. 5 PŘEKLAD POMOCÍ PŘEDLOŽKOVÉHO GENITIVU (PREPOZICE BEZ)

Colin possédait une fortune suffisante pour vivre convenablement **sans travailler** pour les autres.[284]

Colin vlastnil tak velké jmění, že si mohl hezky žít **bez práce** pro jiné.[285]

Le garçon les suivit **sans** trop **se presser**.[286]

Mladík šel za nimi **bez** velkého **spěchu**.[287]

- další příklady viz *příloha C. 3. 3*

[281] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 8.
[282] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 11.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
[283] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 141.
[284] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 7.
[285] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
[286] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 135.
[287] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 100.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 87.

V těchto příkladech nedošlo rozvinutí polovětné konstrukce do vedlejší, či hlavní věty, ale bylo využito jmenného charakteru infinitivu (ten můžeme ve francouzštině označit za nominální tvar verba, dle Šabršuly[288] se svou funkcí blíží substantivům). Překladatel tedy nahradil verbum substantivem majícím s verbem v originále společný radix a významový základ, užil substantiv vytvořených ze sloves. V první příkladové větě nalezneme verbum *travailler*, což znamená *pracovat* (v překladu změněno na *práce*), v druhé větě *se presser spěchat* (v překladu nahrazeno substantivem *spěch*).

Podstatné jméno je ve všech podobných případech uvozeno prepozicí *bez*, kterou lze označit za přímý překladový ekvivalent francouzského *sans*, lexikálně neguje průvodní okolnosti děje, nástroj, prostředek, trvání nebo účast na ději. V češtině po prepozici *bez* může následovat pouze genitivní doplnění, proto je užito substantiva ve 2. pádě.

Sekundární predikace české verzi nevymizela, užitím deverbativ zůstala zachována dějovost a díky prepozici *bez* negativní sémantický příznak. Nahrazení infinitivu substantivem můžeme považovat za adekvátní, vystihující originál.

5. 3. 6 PŘEKLAD POMOCÍ PŘÍSLOVCE VE FUNKCI PŘÍSLOVEČNÉHO URČENÍ ZPŮSOBU

Celui-ci pénétra **sans rencontrer** de résistance, et l'aiguille atteignit « à point » à ce moment.[289]

Ten **měkce** zajel do masa a v té chvíli se ručička zastavila na „teď".[290]

- Je vais essayer **sans regarder**. »[291]

„Ano, přesně tak," přisvědčil Chick. „Zkusím to **naslepo**."[292]

[288] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 5.
[289] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 8.
[290] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 11.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
[291] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 87.
[292] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 58.

Ač to na první pohled nemusí být zřejmé, jedná se o obrácený postup překladu oproti nahrazení *sans* + infinitiv konstrukcí *bez* + *substantivum*. Oba způsoby překladu nemodifikují začleněnou predikaci v další větu, ale pouze ji nahrazují adekvátním výrazem.

Horečka se snažil zachovat sémantiku prepozice *sans* a následujícího verba. Rozdílnost metody tkví v užití antonymního výrazu vzhledem k lexikálnímu významu verba užitého v originále.

Sans rencontrer de résistance (CC způsobu) bychom dle předchozího způsobu převedení do češtiny doslova přeložili jako *bez setkání se s odporem* (čili *bez odporu*), *sans regarder* jako *bez dívání*. Pokud bychom chtěli změnit záporný příznak vyjádřený prepozicí *bez* na kladný, je nutné nahradit substantivum adverbiem. *Odpor* je v tomto případě nahrazen antonymním adverbiem *měkce, dívání* pak *naslepo,* oboje ve funkci příslovečného určení způsobu, což odpovídá francouzskému originálu. Způsob překladu pomocí předložkového genitivu *bez odporu* a *bez dívání* by byl samozřejmě možný, ale i překlad adverbiem odpovídá francouzskému textu.

5. 3. 7. DÍLČÍ ZÁVĚR KE KONSTRUKCI *SANS* + INFINITIV

Stejně jako pro předchozí konstrukce neexistuje v češtině přímý překladový ekvivalent pro spojení prepozice *sans* a infinitivu, Horečka tedy musel přistoupit ke kompenzování vazby v rámci českého systému.

Jak vyplývá z uvedených příkladů překladu, pro převedení konstrukce *sans* + infinitiv do češtiny je zásadní sémantický obsah prepozice *sans*, která uvádí především CC. Prepozice *sans* má ve francouzštině velmi konkrétní význam, přeložili bychom ji jako *bez*, jež neguje právě CC vyjadřující průvodní okolnosti děje.

Pokud se zaměříme na uvedených 6 příkladů, všechny kromě 5. 4. 6 (překlad pomocí příslovce způsobu) obsahují zápor, a to buď nesený záporkou *ne-* přidanou k verbu (příklady 5. 4. 2, 5. 4. 3, 5. 4. 4), nebo jiným prostředkem. Tím může být konjunkce *aniž*, jež má sama o sobě záporný obsah, není tedy nutné negovat verbum. Jako další můžeme uvést přímý překladový ekvivalent *sans* - českou prepozici *bez,* po níž však nahrazuje infinitiv jako nominální tvar verba substantivum, jehož význam se shoduje s infinitivem v originále. Při překladu příslovcem způsobu se jako u jediného typu se nevyskytuje zápor, jelikož Horečka přistoupil ke kompenzaci této polovětné struktury antonymním výrazem vzhledem k významu verba originálu. I když se jedná o

výraz antonymní ve větě nabývající pozitivní hodnoty, významově odpovídá francouzskému textu.

Na závěr je nutno dodat, že všechny uvedené české překlady francouzského textu významově odpovídající, hodnotíme je za zdařilé.

6 ZÁVĚR

Tato práce se zaměřuje na možnosti překladu francouzských konstrukcí prepozice + infinitiv, jež se hojně vyskytují ve všech francouzských textech.

Čeština a francouzština patří k typologicky různým jazykům, stejná skutečnost se vytváří jinými prostředky s odlišnými funkcemi. Žádné jazyky nejsou ideálně izomorfní, což musí při své práci překladatel zohlednit. Dle funkční stylové ekvivalence, o niž jsme se v rovině translatologické opírali, by překladatel měl využít všech možností cílového jazyka a najít ekvivalent odpovídající významu ve výchozím jazyce. Význam by měl zůstat nezměněn, funkční prostředky se mohou lišit.

V případě konstrukce prepozice + infinitiv neexistuje v češtině vztah A = A´, ale vztah B = 0, čeština nedisponuje konstrukcemi předložek a infinitivu. Pak záleží na překladateli, jak bude tuto neexitující vazbu překladu kompenzovat. Jako příkladový text jsme pro tuto práci vybrali román Borise Viana *Pěna dní*. Román byl přeložen pouze jednou Svatoplukem Horečkou, z jehož překladu vycházíme, proto nemáme možnost komparace více překladů.

Při hodnocení překladu daných konstrukcí se jako zásadní jeví především sémantika prepozice uvádějící infinitiv a z velké části určující funkci konstrukcí prepozice + infinitiv a význam verba v infinitivu. Pro náš výzkum byly zvoleny předložky *à, pour* a *sans*, z nichž má každá svá specifika, přesto můžeme při překladu konstrukcí nalézt jisté pravidelnosti.

A patří mezi tzv. „les prépositions vides“, jež ve většině svých funkcí ztrácí svůj význam a stává se pouhým signalizátorem závislého infinitivu, či o ní jako o prepozici nelze hovořit, stává se tzv. „marqueur d´infinitif“. Pokud tato prepozice nabývá významu, ten pak závisí na konstrukci, v níž je užita. U většiny konstrukcí se však její význam stírá. Pouze v případě některých „complément du nom“ zůstává zachován příznak účelu a cíle. Tyto příslovečné významy se pak často vytrácí při překladu do češtiny. Konstrukce *à* + infinitiv překladateli nabízí poměrně „široké“ možnosti překladu, a to nejen v případě, kdy konstrukce plní sekundární verbální funkci, ale také funkci primární (jako součást analytického predikátu).

Na rozdíl od prepozice *à* můžeme u *pour* a také u *sans* můžeme v češtině najít přímý překladový ekvivalent a jejich funkci můžeme definovat. *Pour* a *sans* doprovází především různá příslovečná určení, *pour* pak vyjadřuje účel, *sans* neguje průvodní

okolnosti děje. Ve většině způsobů překladu se tato specifika francouzských prepozic projevují (viz dílčí závěry k jednotlivým konstrukcím).

Důležitým rysem Horečkových překladů je zachování dějovosti výchozího textu. Pokud se pokusíme nalézt mezi překlady všech tří konstrukcí prepozice + infinitiv pravidelnosti, lze stanovit dvě:

1) sekundární predikace při překladu přechází v predikaci primární (stává se hlavní větou, vedlejší větou, či verbem finitem ve funkci predikátu);

2) konstrukce prepozice + infinitiv je přeložena pomocí substantiva (většinou se jedná o substantivum vzniklé deverbativním způsobem, jež si v sobě zachovává sekundární predikaci).

Oba způsoby lze označit za logické, vyplývající především z charakteristiky infinitivu. V bodu 1) se mění tzv. slovesný „mode“, jeden morfologický tvar verba je zaměněn za jiný, polovětná konstrukce je převedena na primární predikaci. 2. bod vychází z blízkosti infinitivu a substantiva (infinitiv je považován za nominální tvar verba).

Dále lze stanovit společné překladové rysy prepozice *à* a *pour*. Konstrukce je přeložena pomocí infinitivu, který se v převážné části příkladových vět stává součástí analytických predikátů a vyjadřuje modalitu nebo fázi děje (*pour* nese sémantický příznak modality, pomocí *à* se infinitivy připojují k fázovým a modálním verbům, nebo s nižší četností plní funkci jiného větného členu. Za další společný způsob překladu konstrukcí těchto dvou prepozic a infinitivu lze označit vypuštění francouzské konstrukce, jež je ve výchozím textu rozvita především předmětovými doplněními. Při překladu se předložková vazba mizí, zůstává pouze předmětové doplnění infinitivu (tato možnost se nevyskytuje u konstrukcí *sans* + infinitiv, konstrukce to svým významem a funkcí neumožňuje). V tomto případě se však vytrácí dějovost výchozího textu.

Dějovost taktéž není zachována ani u překladu pomocí příslovce (či substantiva) ve funkci příslovečného určení. Tento způsob se týká především prepozic se silně příslovečným významem; je tedy společným rysem předložek *pour* a *sans*.

Další možnosti překladu nalezneme pouze u prepozice *à*, a to pomocí adjektiva, kdy se v překladu zachovává dějovost výchozího textu (většinou se jedná o deverbativní přídavná jména). Dějovost se vytrácí při překladu pomocí zájmena a částice, jedná se však o minoritní způsob překladu.

Lze konstatovat, že většina uvedených způsobů významově vystihuje výchozí Vianův text, překlady konstrukcí prepozice + infinitiv můžeme považovat za zdařilé. Pokud je překladový ekvivalent neadekvátní (funkčně neodpovídá výchozímu textu), je

způsob překladu komentován přímo u příkladové věty. Jako problematičtější část Horečkova překladu se jeví rovina lexikální. Ta však není předmětem našeho zkoumání, i když jsou v naší práci některé odchylky komentovány.

Závěrem nutno zmínit, že si tato práce neklade nároky na úplnost, snaží se pouze ukázat, jak lze při překladu kompenzovat rozdíly mezi typologicky odlišnými jazyky, a zhodnotit je z hlediska translatologického. Pro další výzkum překladových ekvivalentů konstrukcí prepozice + infinitiv by bylo jistě zajímavé zaměřit se na velmi frekventovanou prepozici *de*, která se svým „prázdným“ významem a funkcí blíží předložce *à*, dále na předložková sousloví a porovnat jejich překladové ekvivalenty s dosud analyzovanými konstrukcemi.

7 RESUMÉ

The Master's degree dissertation report deals with a translation of the French grammatical structure 'preposition + infinitive' within the novel by Boris Vian *Foam of the Days*. The aforementioned novel as well as the personality of the author is briefly mentioned in the report. Additionally, the report provides basic information about the French language in terms of its typology, verbs, infinitive and semi-clause structures. An attempt has been made to clarify the semantic signs of the French prepositions "à", "pour" and "sans"; mainly the functions they represent in the structure 'preposition + infinitive'. Specifically, when the preposition "à" fulfills its primary role; i.e. becoming a mere grammatical part of the infinitive or in other words so called „marqueur d´infinitif". On translatological level the report relies on the theory of functional equivalence.

The practical part of the report is dedicated to the structures of prepositions with infinitives. Using the examples from Foam of the Days documents how these structures, with no isomorphic equivalent in the Czech language, can be compensated. The stated examples are evaluated from the translatological and functional point of view.

8 ANOTACE

1. *Příjmení a jméno*: Bergerová Lucie

2. *Název katedry a fakulty*: Katedra bohemistiky, Filozofická fakulta Univerzity Palackého Olomouc

3. *Název diplomové práce*: Funkce konstrukcí „předložka + infinitiv“ v próze B. Viana Pěna dní a jejich překlad do češtiny (The Function of construction “preposition + infinitive” in the prose by B. Vian Foam of the Days and its translation into Czech)

4. *Jméno vedoucího diplomové práce*: doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

5. *Počet znaků (včetně mezer a poznámek pod čarou)*: 155 113

6. *Počet příloh*: 3

7. *Počet titulů použité literatury*: 48

8. *Klíčová slova*: překlad, čeština, francouzština, funkční stylová ekvivalence, jazyková typologie, infinitiv, prepozice, konstrukce prepozice + infinitiv, à, sans, pour, Boris Vian, Pěna dní

9. *Anotace diplomové práce*: Magisterská diplomová práce se zabývá překladem francouzských konstrukcí prepozice + infinitiv v románu Borise Viana Pěna dní. V práci je krátce představena osobnost autora a jeho román Pěna dní. Dále jsou vyloženy základní informace o francouzštině z typologického hlediska, o francouzských verbech, infinitivu a polovětných konstrukcích. Pokusili jsme se také ozřejmit sémantické příznaky francouzských prepozic „à“, „pour“ a „sans“ a především to, jakých funkcí nabývají ve vazbě prepozice + infinitiv, dále kdy prepozice „à“ plní svou primární funkci, kdy se stává pouze gramatickou částí infinitivu a tedy můžeme hovořit o tzv. „marqueur d´infinitif“. V translatologické rovině se opíráme o teorii tzv. funkční stylové ekvivalence.

Praktická část diplomové práce se věnuje konkrétně vazbám prepozice s infinitivem - na příkladech z Pěny dní je doloženo, jakým způsobem lze tyto konstrukce, jež nemají v českém jazyce izomorfní protějšek, kompenzovat. Uvedené příklady jsou hodnoceny z translatologického a funkčního hlediska.

9 POUŽITÁ LITERATURA

15x o překladu. Praha, 1999.

de Beaumarchais, J.-P. - Couty, D. - Rey, A.: Dictionnaire des écrivains de langue française (M – Z). Paříž 2001.

Boggio, P.: Boris Vian. Praha, Litomyšl 2004.

Čermák, Fr. A kol.: Vladimír Skalička: souborné dílo. I. díl (1931–1950). Praha 2004.

Čermák, Fr. A kol.: Vladimír Skalička: souborné dílo. II. díl (1951–1963). Praha 2004.

Čermák, Fr. A kol.: Vladimír Skalička: souborné dílo. III. díl (1964–1994). Praha 2006.

Čurda, M.: Les équivalents tchèques des prépositions par, pour, sur, vers (bakalářská diplomová práce). Brno 2008.

Fryčer, J. a kol.: Slovník francouzsky píšících autorů. Praha 2002.

Grepl, M. a kol.: Příruční mluvnice češtiny. Praha 2012.

Grepl, M. - Karlík, P.: Skladba češtiny. Olomouc 1998.

Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007.

Hausenblas, K.: Výstavba jazykových projevů a styl. Praha 1971.

Hendrich, J. – Radina, O. – Tláskal, J.: Francouzská mluvnice. Praha 1991.

Chevalier, J.-C. et al.: Grammaire Larousse du français contemporain. Paříž 1964.

Jaroňová, M.: Analýza českého překladu Vianova románu Pěna dní (bakalářská diplomová práce). Olomouc 2010.

Knittlová, D.: K teorii i praxi překladu. Olomouc 2003.

Kufnerová, Z. et al.: Překládání a čeština. Jinočany 1994.

Lagarde, A. – Michard, L.: XXe siècle. Paříž 2004.

Levý, J.: Umění překladu. Praha 1963.

Mitterand, H.: Dictionnaire des œuvres du XXe siècle (Littérature française et francophone). Paříž 1995.

Mluvnice češtiny 1. Praha 1986

Mluvnice češtiny 2. Praha 1986.

Mluvnice češtiny 3. Praha 1987.

Mounin, G.: Les problèmes théoriques de la traduction. Paříž 1963.

Nová, B.: Charakteristika a funkce neologismů v prozaických textech Borise Viana. (diplomová práce). České Budějovice 2001.

Riegel, M. - Pellat, J.- C. – Rioul, R.: Grammaire méthodique du français. Paříž 2004.

Robert, P. a kol.: Le Petit Robert, Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Paříž 1996.
Sgall, P.: Typy jazyků a jejich základní vlastnosti. In. Slovo a slovesnost 54, 1993, s. 271– 277.
Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny I. Francouzské sloveso. Praha 1963.
Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964.
Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny III. Z konfrontační a překladatelské problematiky mezi současnou francouzštinou a češtinou. Praha 1966.
Šabršula, J.: Teorie a praxe překladu. Ostrava 2000.
Šrámek, J.: Dějiny francouzské literatury v kostce. Olomouc 1997.
Taraba, J.: Francúzska gramatika. Bratislava 2001.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 1985. Překlad: Svatopluk Horečka.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 1994. Překlad: Svatopluk Horečka.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2005. Překlad: Svatopluk Horečka.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka.
Vian, B.: L´écume des jours. Paříž 1963.
Vilikovský, J.: Překlad jako tvorba. Praha 2002.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

Pena dní. K slovenskému prekladu francúzskeho kultového románu Borisa Viana. In: 5. študentská vedecká konferencia [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.pulib.sk/elpub2/FF/Chovanec1/pdf_doc/90.pdf>

Obec překladatelů [online]. 9. 1. 2012 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.obecprekladatelu.cz/_ftp/DUP/H/HoreckaSvatopluk.htm

Intégrer les marqueurs d'infinitif dans la grammaire française. In: Synergies Pays Scandinaves, č. 3, 2008 [online]. 2008 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Paysscandinaves3/kalmbach.pdf

Syntakticko-stylistické problémy odborné francouzštiny v konfrontaci s češtinou. In: Acta Oeconomica Pragensia, roč. 14, č. 4, 2006 [online]. 2006 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.vse.cz/polek/download.php?jnl=aop&pdf=119.pdf

Les constructions infinitives régies par un verbe de perception [online]. 2006 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://scd-theses.u-strasbg.fr/532/01/marsac_new.pdf. Doktorská práce. Université Marc Bloch, Strasbourg 2 U.F.R. des Lettres.

Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf

Internetová jazyková příručka UJČ AV ČR [online]. 2008 [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: http://prirucka.ujc.cas.cz/

10 ZKRATKY

COD complément d´objet direct (předmět přímý)

COI complément d´objet indirect (předmět nepřímý)

CC complément circonstanciel (příslovečné určení)

qc quelque chose (něco)

11 PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A

- Konstrukce verbum + (prepozice) + infinitiv

A. 1 Verba, k nimž se váže infinitiv pomocí prepozice *de*[293]

Verbes construisant d'habitude l'infinitif avec *de*.

s'abstenir
accepter
accuser
achever
affecter
s'affliger
ajourner ↓
ambitionner
s'applaudir
appréhender
arrêter [illegible]
avertir
s'aviser
blâmer
brûler
cesser
charger
choisir
commander
comploter
conclure ↓
conjurer
conseiller
se contenter
convaincre ↓
convenir
convoiter
craindre
déconseiller
décourager
dédaigner
défendre
défier
dégoûter
délibérer
se dépêcher ↓
désaccoutumer
désapprendre
désespérer
déshabituer
détourner
différer
discontinuer
disconvenir
se disculper
dispenser
dissuader
douter
écarter
s'efforcer ↓
s'embarrasser ↓
empêcher
enjoindre
enrager
entreprendre
envisager
épargner
s'étonner
éviter
excuser
exempter
feindre ↓
féliciter
finir [illegible]
se flatter
frémir
gager
garder
gémir
se glorifier
haïr
se hâter
imposer
imputer
incriminer
s'indigner
s'ingérer ↓
inspirer
interdire
s'interrompre
inventer
louer
méditer
se mêler
menacer
mériter
négliger
obtenir
omettre
ordonner
oublier
pardonner
parier
parler
permettre
persuader ↓
plaindre
préméditer
prescrire
presser
prétexter
prévoir
prier
projeter
promettre
proposer
protester
réclamer
recommander
récompenser
redouter
regretter ↓
se réjouir
remercier
remettre
se repentir
reprocher
retenir
rêver ↓
rire
rougir
ruminer
signifier
simuler
solliciter [illegible]
sommer
se soucier
soupçonner
se souvenir ↓
suggérer
supplier
supporter
tâcher ↓
tenter
tenu (être ~) [illegible]
valoir ↓
vanter

[293] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1120.

A. 2 Verba, k nimž se váže infinitiv pomocí prepozice *à*[294]

Verbes construisant d'habitude l'infinitif avec à.

s'abaisser
aboutir
s'abuser
s'acharner
s'adonner
aguerrir
aider
s'amuser
s'animer
s'appliquer
apprendre
s'apprêter
s'arrêter
arriver
aspirer
assigner
assujettir
astreindre
s'attacher
autoriser
s'avilir
avoir
balancer
se borner
chercher
commencer ↓
se complaire
concourir
condamner
consentir ↓
conspirer
continuer ↓
contribuer
convier R4
destiner R5
déterminer
se dévouer
disposer
donner
dresser
employer
encourager
engager R6
ennuyer R7
enseigner
s'entendre
entraîner R1
s'évertuer
exceller
exciter
exhorter R2
s'exposer
se fatiguer
être fondé
habiliter
habituer R3
hésiter ↓
inciter
induire
s'ingénier
inviter
s'obstiner
parvenir
pencher
persévérer
persister
se plaire
se plier
porter
pousser
se prendre
préparer
prêter
provoquer
réduire
renoncer
répugner
se résigner
réussir ↓
servir
songer
se soumettre
stimuler
tarder ↓
tendre
tenir
travailler
trouver
se tuer
veiller
être bien (ou mal) venu ↓
viser

A. 3 Verba, k nimž se váže infinitiv bez prepozice[295]

Verbes suivis d'un infinitif sans préposition.

adorer ↓
affirmer
aimer ↓
apercevoir
assurer
avouer
compter ↓
confesser
croire ↓
daigner
déclarer
désirer ↓
détester ↓
écouter
entendre
espérer ↓
estimer
faillir ↓
faire
se figurer
nier ↓
oser
pouvoir
préférer ↓
présumer
reconnaître
regarder
savoir
sentir
supposer ↓
vouloir

[294] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1122.
[295] Grevisse, M. – Goosse, A.: Nouvelle grammaire française. Brusel 2007, s. 1118.

PŘÍLOHA B

- Další příklady „prémorfologických“ formací (polopomocných verb)[296]:

B. 1 Vyjadřující čas

Venir de + infinitiv = passé récent;

Sortir de, ne faire que de = právě skončený děj;

B. 2 Vyjadřující rychlost průběhu děje

Ne pas tarder à = rychlý spád děje;

B. 3 Vyjadřující počátek děje

Commencer à (de) = dát, začít, překládáno verby s předponou roz-;

Se mettre à = znamená totéž co commencer;

B. 4 Mající terminativní význam

Finir de = význam terminativní a rezultativní, překládáno verby s předponou „do-“;

Arriver, parvenir, réussir à= terminativní význam;

En venir à, en arriver à = přechod od jednoho stavu k druhému;

Cesser de, s´arrêter de = ukončení děje;

B. 5 Vyjadřující průběh a trvání

Être en train de = průběhový čas;

(En) être à = trvání;

Être occupé à, rester à, demeurer à = něčemu se dlouho věnovat;

B. 6 Vyjadřující kontinuitu

Continuer à = pokračování;

Persister à = trvání;

Être prêt des = být v „procesu“

Être en passe de = být na nejlepší cestě;

[296] Šabršula, J.: Kapitoly z rozboru moderní francouzštiny II. Nefinitní tvary slovesné. Praha 1964, s. 65–150.

B. 7 Vyjadřující modalitu - nutnost

Avoir à = muset;

Être à = pasivní nutnost;

Être oblige de = povinnost;

B. 8 Vyjadřující modalitu - přání

Tenir à = rád by;

Chercher à = snaha;

Venir à = náhodnost děje;

B. 9 Vyjadřující možnost

Risquer de = možnost;

Manquer de = děj se málem udál;

B. 10 Faktitivnost

Donner à = dát někomu něco;

Obliger à = uložit někomu něco.

PŘÍLOHA C

- excerpovaný materiál

C. 1 PREPOZICE *A* + INFINITIV

C. 1. 1 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PODMĚTNÉ

Je suis sûr que tout votre argent continue **à** y **passer**.[297]

Teď je mi jasné, **že všechny peníze strkáte *pořád* do knih**. / Je mi jasné, **že všechny peníze *dál* strkáte *do jeho* knih**.[298]

C. 1. 2 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘEDMĚTNÉ

Il s'arrêta, car c'était dur **à sortir**.[299]

Chick se zarazil, protože nevěděl, **jak z toho**.[300]

C. 1. 3 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ

Il était de taille **à** les **supporter**.[301]

Vypadal**, že jejich tíhu lehce snáší**.[302]

Tiens, dit Colin, tu te décides **à parler** comme tout le monde ?[303]

„Jakže," poznamenal Colin, „ty ses rozhodl**, že budeš mluvit normálně**?"[304]

S'il venait **à casser** les disques, il devait pouvoir conserver le texte.[305]

Kdyby se desky jednou rozbily, musel mít možnost, jak uchovat text.[306]

---

[297] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 68.
[298] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 53.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 47.
[299] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 155.
[300] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 113.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 100.
[301] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 144.
[302] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 106.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 94.
[303] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 125.
[304] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 93.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81.
[305] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 250.
[306] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.

Les doublezons de Colin devaient servir **à l'épouser**, mais elle n'y tenait pas tant.[307]
Doublezony od Colina měly mu posloužit k tomu, **aby si ji mohl vzít**, ale jí na tom příliš nezáleželo.[308]

Vous y viendrez tout de même, dit l'antiquitaire, quand vous n'aurez plus rien **à vendre**...[309]
„**Až nebudete mít co prodat**, stejně se tomu nevyhnete," připomněl starožitník.[310]

C. 1. 4 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍVLASTKOVÉ

Tu n'es pas le seul **à avoir** des ennuis d'argent…[311]
„Nejsi sám, **kdo má soužení s penězi**…"[312]

Il me faudra des mois, des mois pour que je me rassasie des baisers **à vous donner**.[313]
Budu potřebovat měsíce, celé měsíce, než se nasytím polibků, **které vám chci dát**.[314]

C. 1. 5 PŘEKLAD POMOCÍ ADJEKTIVA

Il nota la hausse des prix du verre en salade et des clous **à rembourrer**, par rapport à la semaine passée.[315]
Zjistil, že proti minulému týdnu stouply ceny skleněných střepů a **čalounických** cvočků.[316]

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
[307] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[308] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
[309] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 206.
[310] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 146.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 130.
[311] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 156.
[312] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 113.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 100.
[313] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 74.
[314] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 57.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 50.
[315] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 43.
[316] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 36.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.

Un chahut commençait **à s'organiser** dans le fond, quelques étudiants cherchant à semer le doute dans les esprits en déclamant à haute voix des passages tronqués dilatoirement du *Serment sur la Montagne*, de la baronne Orczy.[317]
Vzadu vznikal **organizovaný** šum, neboť několik studentů chtělo zasít do myslí přítomných sémě nejistoty tím, že hlasitě přednášeli nesouvislé, vytrhané pasáže z Kázání na hoře od baronky Orzczyové.[318]

Le docteur porta le verre à son nez, flaira, s'alluma, huma et goûta, puis but et se tint le ventre à deux mains en lâchant sa trousse **à doctoriser**.[319]
Doktor zvedl číšku k nosu, čichl si, zrudl, usrkl a ochutnal, pak se napil, upustil **doktorskou** brašnu a chytil se oběma rukama za břicho.[320]

Mais, qu'est-ce qu'une chaise a **à faire** avec un emploi de bureau ? dit Colin.[321]
„Ale co má nějaká židle **společného** s kancelářskou prací?" zeptal se Colin.[322]

Il était assis devant avec un ringard et une lampe **à souder** et il vérifiait l'intérieur.[323]
Seděl před nimi s pohrabáčem a **letovací** lampou a prohlížel vnitřek.[324]

C. 1. 6 KONSTRUKCE JE VYNECHÁNA, ZŮSTÁVÁ POUZE JEJÍ DOPLNĚNÍ

Chick passa la poterne de contrôle et donna sa carte **à pointer à la machine**.[325]
Chick prošel vrátnicí a strčil kartu do **píchaček**.[326]

---

[317] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 118.
[318] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 87.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 77.
[319] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 142
[320] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 104.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 93.
[321] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 203.
[322] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 144.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 128.
[323] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 213.
[324] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.
[325] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 222.
[326] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 138.

C. 1. 7 PŘEKLAD POMOCÍ SUBSTANTIVA

C. 1. 7. 1 „COMPLÉMENT DU NOM“

Il ne pouvait plus perdre son temps **à l'embrasser**.[327]
Teď už nemohl **líbáním** ztrácet čas.[328]

Sûrement, Partre mettrait moins d'un an **à réaliser** son *Encyclopédie de la Nausée,* et la duchesse de Bovouard collaborerait à ce travail, et il y aurait des manuscrits extraordinaires.[329]
Partre nebude **k napsání** své Encyklopedie hnusu potřebovat určitě ani celý rok a vévodkyně de Bovouard bude na tomto díle spolupracovat, a budou to velmi cenné rukopisy.[330]

Alise aurait mieux aimé que Chick employât les doublezons **à payer** les impôts, elle lui proposait même de vendre quelque chose à elle pour cela.[331]
Alise by bylo bývalo milejší, kdyby byl Chick použil doublezonů **k zaplacení** daní, dokonce se mu nabídla, že k tomu účelu prodá něco ze svých věcí.[332]

Fébrilement, il tira de sa poche une petite boîte qui contenait, outre un pinceau à poils doux, de la poudre **à composter** et un *Aide-Mémoire du Flique Modèle*, par le chanoine Vouille.[333]
Horečně vytáhl z kapsy krabičku, kde měl kromě měkkého štětečku trochu posýpátka **na razítka** a *Příručku vzorného fízla* od kanovníka Vouillea.[334]

[327] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 250.
[328] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
[329] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[330] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156–157.
[331] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[332] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[333] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 188.
[334] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 134.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 118.

C. 1. 7. 2 „COMPLÉMENT DE L´ADJECTIF“

Nicolas se remit à sa tâche, qui consistait en le démoulage d'aspics de filets de sole, contisés de lames de truffes, destinés **à garnir** le hors-d'œuvre de poisson.[335]
Nicolas se pustil zase do práce: vybíral z formy rosol s řezy z mořského jazyka, obloženého plátky lanýže, což mělo být **ozdobou** rybího předkrmu.[336]

Ça sera assez embêtant **à lire**, dit Jean-Sol Partre, parce que ça m'embête déjà beaucoup à écrire.[337]
„Bude to **četba** dosti otravná," poznamenal Jean-Sol Partre, „protože i to psaní mi už jde dost na nervy.[338]

Ses seins paraissaient prêts **à s'envoler** et les longs muscles de ses jambes déliées, **à toucher**, étaient fermes et chauds.[339]
Ňadra jako by jí chtěla každou chvíli **vzlétnou**t a její dlouhé svaly na štíhlých stehnech byly **na dotek** pevné a teplé.[340]

C. 1. 7. 3 CO

Colin l'aidait de son mieux en l'invitant **à dîner** toutes les fois qu'il le pouvait, mais l'orgueil de Chick l'obligeait d'être prudent, et de ne pas montrer, par des faveurs trop fréquentes, qu'il entendait lui venir en aide.[341]
Colin mu pomáhal, jak jen mohl, a zval ho **na večeři**, kdykoliv to šlo, ovšem Chick byl velice hrdý, takže to musel dělat nenápadně a nesměl ho zvát příliš často, aby si nemyslel, že jen čeká, jak by mu pomohl.[342]

---

[335] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 13.
[336] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 15.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 13.
[337] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 257.
[338] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 183.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.
[339] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 247.
[340] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 175.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 154.
[341] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 7.
[342] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.

Ça leur évite de réfléchir et de chercher **à progresser** et à ne plus travailler.[343]
Tím se sami zbavují možnosti přemýšlet a hledat **cestu vpřed** a dál nepracovat.“[344]

Je me suis borné **à plagier** Gouffé.[345]
Připravil jsem **plagiát** Gouffého.[346]

Il se produit alors, dit Nicolas, un système d’ondes statiques présentant, comme en acoustique, des nœuds et des ventres, ce qui ne contribue pas peu **à créer** l’atmosphère dans la salle de danse.[347]
„Tak vzniká soustava statických vln,“ na to Nicolas, „s řadou uzlů a dvihů jako v akustice, což značně přispívá **k vytvoření** příznivé atmosféry v tanečním sále.“[348]

Le cadet, nommé Pégase, avait un aspect semblable, à cela près que ses cils étaient verts, ce qui suffisait, d’ordinaire, **à** les **distinguer** l’un de l’autre.[349]
Mladší, jménem Pegas, vypadal podobně až na to, že řasy měl zelené, což ovšem obvykle stačilo, aby ti dva byli **k rozeznání**.[350] (58/51)

Le pandémonium dans la salle était à son comble. Partre, maintenant, buvait à même la carafe et se préparait **à s’en aller** car il venait de lire sa dernière feuille.[351]
Partre teď vyzunkl jedním douškem celou karafu vody a chystal **se k odchodu**, protože právě dočetl poslední stránku.[352]

---

[343] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 108.
[344] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.
[345] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 8.
[346] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 11.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 11.
[347] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 33.
[348] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 30.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 27.
[349] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 76.
[350] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 58.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 51.
[351] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 123.
[352] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 91–92.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.

Ça sera assez embêtant à lire, dit Jean-Sol Partre, parce que ça m'embête déjà beaucoup **à écrire**.[353]

„Bude to četba dosti otravná," poznamenal Jean-Sol Partre, „protože i to **psaní** mi už jde dost na nervy.[354]

C'est probable, et après tout, est-ce que, du point de vue moral, il est recommandable de payer ses impôts, pour avoir, en contrepartie, le droit de se faire saisir, parce que d'autres paient des impôts qui servent **à entretenir** la police et les hauts fonctionnaires ?[355]

Možné to je, a když se to tak vezme, je vůbec z morálního hlediska správné platit daně jen proto, aby *na druhé straně* člověk získal právo *dát svůj majetek úředně zabavit*, neboť ostatní lidé platí daně, které slouží **k vydržování** policie a vysoce postavených úředníků. / Možné to je, ale když se to tak vezme, je vůbec z morálního hlediska správné platit daně, aby *za to* člověk získal právo *dát si úředně svůj majetek zabavit*, neboť ostatní lidé platí daně, které slouží **k vydržování** policie a vysoce postavených úředníků?[356]

Elle s'occupait trop des affaires de Chick et de lui faire **à manger** et de repasser sa cravate.[357]

Příliš se zabývala Chickovými záležitostmi, starala se mu **o jídlo** a žehlila mu kravatu.[358]

Je ne tiens pas **à travailler**.[359]

Nestojím vůbec **o práci**.[360]

---

[353] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 257.
[354] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 183.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.
[355] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 252.
[356] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 179.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[357] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[358] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 179.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[359] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 226.
[360] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 141.

Bien entendu, on peut les utiliser **à faire** des tromblons à feu, dit l'homme, mais c'est le modèle d'il y a cinq guerres et nous en possédons déjà un gros stock.[361]
„Nu což, dají se použít **k výrobě** krátkých pušek s rozšířeným ústím," prohodil muž, „ovšem to je model používaný kdysi před pěti válkami a my jich už máme plné sklady. / „Nu což, dají se použít **k výrobě** bambitek," prohodil muž, „ovšem to je model používaný kdysi před pěti válkami a my jich už máme plné sklady. [362]

Mais je peux vous offrir **à boire** tout de même…[363]
Ale mohu vám i tak nabídnout něco **k pití**… / Ale můžu vám i tak nabídnout něco **k pití**… [364]

C. 1. 7. 4 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE

Il ferma les yeux et se mit **à courir**…[365]
Zavřel oči a dal se **do běhu**...[366]

Il tira de sa besace un chiffon de laine rouge et se mit **à frotter** énergiquement le socle du premier microphone.[367]
Vytáhl z brašny červený vlněný hadr a pustil se energicky **do čištění** podstavce prvního mikrofonu.[368]

Chick se mettait **à ouvrir** une grosse caisse noire à côté de laquelle il s'était assis.[369]
Chick se pustil **do otvírání** velké černé krabice, vedle níž seděl.[370]

---

[361] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 241.
[362] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 171.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 151.
[363] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 221.
[364] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 137.
[365] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 43.
[366] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 36.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 32.
[367] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 81.
[368] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 62.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 54.
[369] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 119.

La souris se croisa les bras et se mit **à mâchonner** d'un air absent, puis recracha précipitamment en sentant le goût du chewing-gum pour chats.[371]
Myška si dala packy přes sebe a roztržitě se pustila **do žvýkání**, ale honem si odplivla, neboť ucítila chuť žvýkačky pro kočky.[372]

Il se mit **à pleurer** tout à coup, car il savait que Chloé avait mal.[373]
Najednou se dal **do pláče**, protože věděl, že Chloé má bolesti.[374]

Colin se mit **à rire**.[375]
Colin se dal **do smíchu**.[376]

Il s'arma de sa loupe et se mit **à examiner** les reliures.[377]
Ozbrojil se lupou a pustil se **do zkoumání** vazeb.[378]

Le Religieux, l'air renfrogné, leur tournait le dos et commença **à s'agiter** sans conviction.[379]
Zástupce církve se zachmuřenou tváří se k nim obrátil zády a začal **svou povinnost**, jako by se mu nechtělo.[380]

---

[370] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 78.
[371] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 125.
[372] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 93.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81.
[373] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 150.
[374] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 110.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 97.
[375] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 163.
[376] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 118.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 104.
[377] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 188.
[378] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 134.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 118.
[379] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 279.
[380] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 199.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 175.

Alise bascula une dernière rangée de livres dans le feu et sortit à tâtons, elle retira le bec-de-cane pour qu'on n'entre pas et se remit **à courir**.[381]
Alise shodila do plamenů poslední řadu knih a poslepu vyšla ven, zabouchla za sebou dveře na západku, aby se nikdo nemohl dostat dovnitř, a dala se zase **do běhu**.[382]

Elle s'approcha de lui. Elle s'assit sur ses genoux et ses yeux se mirent **à pleurer** sans bruit.[383]
Sedla si mu na kolena a oči se jí zarosily tichým **pláčem**.[384]

Colin se mit **à regarder** ses pieds par décence et vit ceux-ci s'arrêter au second étage.[385]
Colin ze slušnosti zase sklopil **zrak** dolů na nohy a viděl, že se zastavily ve druhém poschodí.[386]

Il tira de sa poche un livre de Partre, pressa le bouton de commande et se mit **à lire** en attendant d'atteindre le sol.[387]
Vytáhl z kapsy nějakou knížku od Partra, zmáčkl knoflík, a než sjel níž, pustil se **do čtení**.[388]

C. 1. 8 PŘEKLAD POMOCÍ VERBA FINITA VE FUNKCI PREDIKÁTU

C. 1. 8. 1 „SUJET RÉEL"

C'est trop dur **à prononcer** », dit Colin.[389]
„To **zní** příliš tvrdě," namítl Colin.[390]

---

[381] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 261.
[382] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 186.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 165.
[383] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 247.
[384] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 175.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 154.
[385] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 45.
[386] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 37.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 33.
[387] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 223.
[388] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 139.
[389] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 168.
[390] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 121.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 106.

C. 1. 8. 2 „COMPLÉMENT DU NOM“

Il y avait encore deux bâtisses **à longer** avant d'entrer dans le quartier médical.[391]
Cesta do nemocniční čtvrti **vedla podél** dvou budov, kudy ještě museli projít.[392]

Un soupir si léger qu'elle fut la seule **à l'entendre**…[393]
Vzdychla tak slabé, že to mohla slyšet jen ona sama… a sama to sotva **slyšela.**[394]

Je serai le seul **à avoir** l'enregistrement.[395]
Nikdo nebude **mít** záznam, jediné já.[396]

C. 1. 8. 3 CO

Partre passe ses journées dans un débit, **à boire** et écrire avec d'autres gens comme lui qui viennent boire et écrire, ils boivent du thé des Mers et des alcools doux, cela leur évite de penser à ce qu'ils écrivent et il entre et sort beaucoup de monde, cela remue les idées du fond et on en pêche une ou l'autre, il ne faut pas éliminer tout le superflu, on met un peu d'idées et un peu de superflu, on dilue.[397]
Partre tráví dny v jedné vinárně, **pije** a píše spolu s jinými lidmi, jako je sám, tam chodí pít a psát, popíjejí vždycky čaj Mořské dálavy a jemné alkoholické nápoje, což jim nedovoluje myslet na to, co píší, a spousta lidí přichází a zase odchází, tím se myšlenkami zamíchá ode dna a každý si vyloví tu či onu, žvásty se neeliminují, vezme se trochu myšlenek a přidá se trochu žvástů, zředí se to. / Partre tráví dny v jedné vinárně, **pije** a píše spolu s jinými lidmi, jako je on sám, tam chodí pít a psát, popíjejí vždycky čaj Mořské dálavy a jemné alkoholické nápoje, což jim nedovoluje myslet na to, co píší, a spousta lidí přichází a zase odchází, tím se myšlenkami zamíchá ode dna a

[391] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 169.
[392] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 121.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 106.
[393] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 120.
[394] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 79.
[395] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 120.
[396] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 79.
[397] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 256.

každý si vyloví tu či onu, žvásty se neeliminují, vezme se trocha myšlenek, přidá se se trocha žvástů, zředí se to.[398]

Peut-être était-elle derrière **à attendre** qu'il tournât la clef.[399]
Možná že za dveřmi stojí Alise a **čeká**, až otočí klíčem.[400]

C. 1. 8. 4 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE

Il la dépassa et se mit **à pleurer.**[401]
Předešel ji a **rozplakal se**.[402]

Il se fit un abondant silence à l'entour, et la majeure partie du reste du monde se mit **à compter** pour du beurre.[403]
Najednou nastalo kolem naprosté ticho a převážná část ostatních přítomných pro ně **splynula** vniveč.[404]

Elle se mit soudain **à tousser** de nouveau et Colin blêmit.[405]
Náhle **se** zase **rozkašlala** a Colin zesinal.[406]

Les porteurs s'arrêtèrent près d'un grand trou ; ils se mirent **à balancer** le cercueil de Chloé en chantant *À la salade*, et ils appuyèrent sur le déclic.[407]
Nosiči se zastavili u velké jámy; **rozhoupali** rakev s Chloé, zpívajíce přitom Šup sem, šup tam, a povolili záklopku.[408]

---

[398] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 182.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 159–160.
[399] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[400] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[401] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 43.
[402] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 36.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 32.
[403] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 50.
[404] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 41.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 35.
[405] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 170.
[406] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 122.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 107.
[407] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 284.

Nicolas se mit **à pleurer** car Chick et Alise ne viendraient jamais plus et Chloé allait si mal.[409]
Nicolas **se rozplakal**, protože Chick a Alise již nikdy nepřijdou a Chloé je tak špatně.[410]

Il avala une grande goulée de poussière et se mit **à tousser** comme un fou.[411]
Nalokal se přitom pořádně prachu a šíleně **se rozkašlal.**[412]

Elle porta la main à sa bouche et se mit **à tousser**.[413]
Dala si ruku před ústa a **rozkašlala se.**[414]

Chloé se mit **à tousser** et descendit les marches très vite pour entrer dans la voiture chaude.[415]
Chloé **se rozkašlala**, seběhla co nejrychleji se schodů a zalezla do vozu, kde bylo teplo. Schoulila se na polštáře a čekala na Colina.[416]

Chloé se mit **à rire** et s'agenouilla à côté de lui pour le secouer vigoureusement.[417]
Chloé **se rozesmála**, klekla si vedle něho a pořádně s ním zatřásla.[418]

Oh ! non », dit Chloé, et elle se mit **à tousser** comme une étoffe de soie qui se déchire.[419]

---

[408] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 202.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
[409] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 273.
[410] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 195.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 172.
[411] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 122.
[412] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 91.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
[413] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 148.
[414] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 108.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 96.
[415] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 98.
[416] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 73.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[417] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 99.
[418] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.

„Ale kdepak," a Chloé **se rozkašlala**, jako když se trhá hedvábná látka.[420]

C. 1. 8. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST

Colin était content de la voir aussi. Isis, en dix-huit ans d'âge, était parvenue **à se munir** de cheveux châtains, d'un sweat-shirt blanc et d'une jupe jaune avec un foulard vert acide, de chaussures blanches et jaunes et de lunettes de soleil.[421]

Colin byl zase rád, že se setkal s ní. Isis, které táhlo na osmnáct, byla v plné parádě - **měla** kaštanové vlasy, bílý svetřík, žlutou sukni a ostře zelený šátek, bílé a žluté boty a brýle proti slunci.[422]

C. 1. 9 PŘEKLAD POMOCÍ INFINITIVU

C. 1. 9. 1„SUJET RÉEL"

Qu'est-ce qu'il y a **à voir** dans cette rue ?[423]

Na co se má člověk v téhle ulici **koukat**?[424]

Il n'y a rien **à faire**.[425]

Nedá se s tím nic **dělat**.[426]

Si, dit Colin, ça chauffe toute la journée, mais il n'y a rien **à faire**.[427]

Ale ano, topí se v něm celý den, ovšem nedá se s tím nic **dělat**.[428]

C. 1. 9. 2 „COMPLÉMENT DU NOM"

[419] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 112.
[420] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
[421] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 25.
[422] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 25.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 23.
[423] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 42.
[424] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 35.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.
[425] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 184.
[426] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 131.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 116.
[427] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 197.
[428] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 123.

C'était une pensée **à éviter**.[429]
Raději na to ani **nemyslet**.[430]

Les quatre hommes **à remplacer**, et les machines **à enlever**, je pense.[431]
Myslím, že ty čtyři muže je třeba **nahradit** a stroje **odstranit**.[432]

Il est membre de l'Institut, comme Monsieur le sait sans doute, et n'a pas eu de grandes difficultés **à saisir** la méthode.[433]
Je členem Akademie, jak pán jistě ví, a **ovládnout** správnou metodu nebyl pro něho žádný problém.[434]

Je me faisais remplacer par un type, dit Chick, parce que j'avais beaucoup de choses **à faire**…[435]
„Dal jsem se zastupovat jistým chlapíkem," na to Chick, „protože jsem si musel **vyřídit** spoustu věcí..."[436]

Quand vous faites une plaisanterie, vous avez intérêt **à être** plus sérieux et **à trouver** des réponses plus spirituelles.[437]
„Když už žertujete, máte si to aspoň lépe **rozmyslet** a máte **říci** něco duchaplnějšího."[438]

Je vous raccompagne un bout, dit l'antiquitaire, j'ai une course **à faire**.[439]

---

[429] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 28.
[430] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 26.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 24.
[431] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 22–225.
[432] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 159.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
[433] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 36.
[434] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 28.
[435] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 194.
[436] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 138.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 121.
[437] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 217.
[438] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 153.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 135.

„Doprovodím vás kousek," nabídl se starožitník, „musím si jít něco **vyřídit**." / „Doprovodím vás kousek," nabídl se starožitník, „musím si pro něco **odskočit**." [440]

C. 1. 9. 3„COMPLÉMENT DE L´ADJECTIF"

Dans la grande salle du rez-de-chaussée, au plafond mi-vitré, mi-décoré de fresques à l'eau lourde, et bien propres à faire naître, dans l'esprit des assistants, des doutes sur l'intérêt d'une existence peuplée de formes féminines aussi décourageantes, on se rassemblait de plus belle, et les tard venus n'avaient que la ressource de rester au fond sur un pied, l'autre servant **à écarter** les voisins trop proches.[441]

Ve velkém sále v přízemí se stropem napůl skleněným, napůl zdobeným freskami provedenými těžkou vodou a jako dělanými k tomu, aby v duších přítomných mužů budily pochyby o přitažlivosti lidských tvorů s tak skličujícími ženskými tvary, byl čím dál tím větší nával a těm, kteří přišli pozdě, nezbylo než zůstat vzadu na jedné noze a druhou od sebe **odstrkávat** sousedy, kteří se moc tlačili.[442]

Il fallait respecter l'horaire pour se trouver prêt **à crier** quand les voleurs passaient.[443]

Bylo nutno dodržovat stanovený časový plán, aby člověk mohl pohotově **zakřičet**, když přišli zloději. / Bylo třeba dodržovat časový plán, aby člověk mohl pohotově **zakřičet,** když přišli zloději.[444]

C'est un cercle vicieux **à briser**, que personne n'en paie plus pendant assez longtemps et les fonctionnaires mourront tous de consomption et la guerre n'existera plus.[445]

Je to bludný kruh, který je nutno **rozbít**, ať jen nikdo dlouho daně neplatí, a vysocí činitelé zajdou všichni na úbytě a nebudou už žádné války.[446]

---

[439] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 211.
[440] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 132.
[441] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 117.
[442] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 87.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 77.
[443] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[444] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 193.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
[445] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 252.
[446] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 179.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.

Ses seins paraissaient prêts **à s'envoler** et les longs muscles de ses jambes déliées, à toucher, étaient fermes et chauds.[447]
Ňadra jako by jí chtěla každou chvíli **vzlétnou**t a její dlouhé svaly na štíhlých stehnech byly na dotek pevné a teplé.[448]

Quand j'ai voulu rentrer, expliqua Chick, ils m'ont dit que l'autre faisait très bien l'affaire, mais que si je voulais un nouveau poste, ils en avaient un **à m'offrir**.[449]
„Když jsem se chtěl vrátit," pokračoval Chick, „řekli mi, že tamten se velmi dobře zapracoval, ale že kdybych chtěl nastoupit na jiné místo, mohli by mi je **nabídnout.**[450]

Un chahut commençait à s'organiser dans le fond, quelques étudiants cherchant **à semer** le doute dans les esprits en déclamant à haute voix des passages tronqués dilatoirement du *Serment sur la Montagne,* de la baronne Orczy.[451]
Vzadu vznikal organizovaný šum, neboť několik studentů chtělo **zasít** do myslí přítomných sémě nejistoty tím, že hlasitě přednášeli nesouvislé, vytrhané pasáže z Kázání na hoře od baronky Orzczyové.[452]

Ils avaient des culottes spéciales, à braguettes en arrière, difficiles **à fermer** tout seul.[453]
Měli zvláštní kalhoty s rozparky vzadu, které se daly bez cizí pomoci nesnadno **zapnout**.[454]

C. 1. 9. 4 CO

[447] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 247.
[448] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 175.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 154.
[449] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 194.
[450] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 138.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 122.
[451] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 118.
[452] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 87.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 77.
[453] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 77.
[454] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 59.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 52.

Puis-je me permettre de prier Monsieur de bien vouloir m'autoriser **à reprendre** mes travaux ?[455]
Smím si dovolit pána požádat, aby mi laskavě dovolil **pokračovat**?"[456]

L'une d'elles consisterait **à danser** le biglemoi sur un rythme de boogie-woogie.[457]
Takovou chybou by například bylo **tančit** hopsatrot v rytmu boogie-woogie."[458]

Il hésitait **à rouvrir** la porte.[459]
Rozmýšlel se, zda má zas **otevřít**.[460]

Puis, il se releva. Il resta debout pendant quelques instants, s'étonnant de l'énormité des sommes qu'il avait dû engager pour donner à Chloé ce qu'il jugeait digne d'elle et sourit en pensant à Chloé décoiffée, le matin, dans le lit, et à la forme du drap sur son corps étendu et à la couleur d'ambre de sa peau lorsqu'il enlevait le drap, et il s'astreignit brusquement **à penser** au coffre parce que ce n'était pas le moment de penser à ces choses-là.[461]
Chvíli zůstal stát v úžasu, jak obrovské částky musel vydat, aby mohl poskytnout Chloé vše, čeho podle jeho názoru byla hodná, usmál se při vzpomínce na Chloé, jak ráno ležela v posteli celá rozcuchaná, jak se jí pod prostěradlem rýsovaly tvary jejího nataženého těla, na ambrovou barvu její kůže, když prostěradlo shodila, a najednou se přinutil **myslet** na pokladnu, protože na tamty věci teď nebyla vhodná chvíle. / Chvíli zůstal stát v úžasu, jak obrovské částky musel vydat, aby mohl poskytnout Chloé vše, čeho podle jeho názoru byla hodná, usmál se při vzpomínce na Chloé, jak ráno ležela v posteli celá rozcuchaná, jak se jí pod přikrývkou rýsovaly tvary jejího nataženého těla,

[455] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 12
[456] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 5.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 13.
[457] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 32.
[458] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 29.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 26.
[459] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[460] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[461] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 127.

na ambrovou barvu její kůže, když přikrývku shodila, a najednou se přinutil **myslet** na pokladnu, protože na tamty věci teď nebyla vhodná chvíle.[462]

Le feu faisait rage aux étages supérieurs et ils s'apprêtaient **à isoler** le bloc des bâtiments pour le laisser brûler, car il ne restait plus de liquide extincteur.[463]
Oheň zachvátil hořejší patra a oni se chystali **izolovat** celý blok budov a přenechat jej napospas plamenům, neboť došla zásoba tekutiny k hašení.[464]

Ça m'apprendra **à dire** des conneries.[465]
To mě aspoň odnaučí **žvanit** hlouposti.[466]

Au moment de quitter l'atelier, il s'effaça pour laisser sortir les brancardiers qui avaient empilé les quatre corps sur un petit chariot électrique et s'apprêtaient **à** les **déverser** dans le Collecteur Général.[467]
Právě když vycházel z dílny, uhnul, aby uvolnil cestu nosičům, kteří ony čtyři mrtvé naložili na elektrický vozíček a chystali se je **naházet** do Hlavní sběrné stoky.[468]

Qui lui donnera **à manger** ?[469]
Kdo jí dá **jíst**?"[470]

Et puis, ça t'apprendra **à parler** comme un idiot…[471]
A pak, tebe to odnaučí **mluvit** hlouposti…"[472]

---

[462] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 95.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.
[463] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 269.
[464] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 192.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 169.
[465] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 42.
[466] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 35.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.
[467] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 224.
[468] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 159.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
[469] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 214.
[470] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 151.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 134.
[471] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 113.

Ils s'apprêtaient **à enlever** le jaune et le violet pour les remettre dans des petits pots tout dégoûtants.[473]
Chystali se zase **odstranit** žlutou a fialovou barvu a sebrat ji do pokecaných hrnců.[474]

Nicolas devait le rejoindre un peu plus tard ; il avait encore **à faire** à la cuisine pour préparer le repas de midi.[475]
Nicolas měl za nimi přijít o něco později; chystal oběd a musel ještě něco **dokončit** v kuchyni.[476]

Il dit un gros juron et se frotta les mains, satisfait de ne plus avoir **à tirer** sur cette infâme cochonnerie.[477]
Strašlivě zaklel a pak si zamnul ruce, uspokojen, že už nebude muset **popotahovat** tu hnusnou prasečinu.[478]

En décachetant la lettre, Colin entendait la douce voix de Chloé, et il n'eut qu'**à écouter** pour la lire.[479]
Když Colin dopis otevíral, slyšel sladký hlas Chloé, ani nemusel číst, jen **poslouchat**.[480]

C. 1. 9. 5 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ „SNAHOVOST"

Ça leur évite de réfléchir et de chercher **à progresser** et à ne plus travailler.[481]
Tím se sami zbavují možnosti přemýšlet a hledat cestu vpřed a dál nepracovat."[482]

---

[472] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.
[473] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 97.
[474] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 73.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[475] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 20.
[476] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 20.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 17.
[477] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 189.
[478] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 134.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 119.
[479] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 214.
[480] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 151.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 134.
[481] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 108.

C. 1. 9. 6 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ POČÁTEK DĚJE

Le tapis se mit **à baver** en faisant des grappes de petites bulles savonneuses.[483]
Předložka začala **pouštět sliny** v podobě hroznů mýdlových bublinek.[484]

Il est, et c'est regrettable, advenu que des personnes peu scrupuleuses se sont mises **à danser** le biglemoi à la façon des Noirs, sur tempo rapide.[485]
Došlo to bohužel tak daleko, že někteří lidé lehčích zásad začali **tančit** hopsatrot v pekelném tempu, jako to dělají černoši.“[486]

Colin ne dit rien, mais passa son bras autour du cou de Chloé et se mit **à jouer** négligemment avec le premier bouton de sa robe, qui s'ouvrait devant.[487]
Colin neřekl nic, ale vzal Chloé kolem krku a začal si jakoby nic **pohrávat** s prvním knoflíčkem na jejích šatech s rozpínáním vpředu.[488]

Colin saisit un couteau d'argent et se mit **à tracer** une spirale sur la blancheur polie du gâteau.[489]
Colin vzal stříbrný nůž a začal do hladké bílé polevy na koláči **rýt** spirálu.[490]

Ils se mirent **à huer** Colin et dansèrent comme des sauvages autour du camion.[491]
Začali na Colina **pokřikovat** a tančili kolem vozu jako diví.[492]

---

[482] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.
[483] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 7.
[484] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 10.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9.
[485] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 35.
[486] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 27.
[487] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 52.
[488] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 43.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 39.
[489] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 57.
[490] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 46.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 42.
[491] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 281.
[492] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 200.

Ils tenaient la boîte noire avec de larges courroies de cuir brut qui leur passaient sur les épaules en faisant un tour autour du cou et le second porteur commençait **à suffoquer**, il devenait tout violet ; sur le gris du brouillard, cela faisait très triste.[493]
Černou bednu přidržovali silnými řemeny ze surové kůže, které měli nataženy přes ramena kolem krku, a druhý nosič začal **ztrácet dech**, byl celý fialový; na šedém zamženém pozadí to působilo velmi smutně.[494]

Il se mit **à chanter** tout haut pour accompagner sa marche, et s'arrêta, car les échos lui renvoyaient des mots hachés et menaçants et chantaient un air opposé au sien.[495]
Začal si hlasitě **zpívat** do pochodu, ale hned toho nechal, neboť ozvěna mu ze všech hrozivě vracela útržky slov a zpívala něco docela jiného než on.[496]

Une épaisse fumée noire emplissait la vitrine et des gens commençaient **à regarder**, elle avait brûlé trois allumettes avant de faire partir le feu, les livres de Partre ne voulaient pas s'enflammer.[497]
Výloha byla plná hustého černého kouře a lidé se začali **zvědavě zastavovat**. Než založila požár, vyškrtala tři zápalky, Partrovy knihy nechtěly chytnout.[498]

Chick se mit **à hurler**.[499]
Chick začal **řvát**.[500]

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 176.
[493] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 282.
[494] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 201.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
[495] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[496] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 193.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
[497] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 260.
[498] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 185.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 164.
[499] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 262.
[500] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 189.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 167.

Alors le Bedon et le Chuiche, en vieilles salopettes pleines d'huile, sortirent tout à coup de derrière un tumulus et se mirent **à hurler** comme des loups, en jetant de la terre et des pierres dans la fosse.[501]
Tu náhle vyskočili zpoza jedné mohyly kostelník s ministrantem ve starých promaštěných pracovních úborech, začali **výt** jako vlci a házeli přitom do hrobu hlínu a kameny. / Tu náhle vyskočili zpoza jedné mohyly kostelník s ministrantem ve starých promaštěných montérkách, začali **výt** jako vlci a házeli přitom do hrobu hlínu a kameny.[502]

Il les posa à côté de lui et commença **à se déshabiller**.[503]
Položil je vedle sebe a začal **se svlékat**.[504]

Ils posèrent leurs cartons et commencèrent **à garnir** les chaises des Musiciens au moyen d'éléments décoratifs.[505]
Položili krabice a začali **zdobit** židle pro hudebníky pestrými ozdobami.[506]

Il commençait **à baver** de convoitise.[507]
Chtivostí mu začaly **téct sliny**.[508]

Ils commençaient **à se sentir** très las.[509]
Začala na ně **padat** únava.[510]

[501] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 284.
[502] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 202–203.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
[503] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 240.
[504] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
[505] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 81.
[506] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 61.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 53.
[507] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 89.
[508] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 66.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 59.
[509] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 97.
[510] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 72.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.

La boue, maintenant, commençait **à fumer**.[511]
Z bláta se teď začalo **kouřit**.[512]

Va te mettre en civil, dit Colin, et recommence **à parler** normalement.[513]
„Šel se převléknout do civilu," řekl Colin, „a začal zas **mluvit** normálně!"[514]

Le carreau cassé commençait **à repousser**.[515]
Rozbitá okenní tabulka se začala **zacelovat**.[516]

Le public, qui s'était tenu à peu près calme jusqu'ici, commençait **à s'énerver** et manifestait son admiration pour Partre à grand renfort de cris et d'acclamations, chaque fois qu'il disait un mot, ce qui rendait assez difficile la compréhension parfaite du texte.[517]
Obecenstvo, které bylo až dosud celkem klidné, se začalo **rozehřívat** a svůj obdiv k Partrovi dávalo najevo stále větším křikem a projevy souhlasu pokaždé, sotva řekl jediné slovo, což značně znesnadňovalo souvislé chápání textu.[518]

Sous la porte de la cabine 128, une mince rigole de sang mousseux serpentait lentement, et la liqueur rouge se mit **à couler** sur la glace en grosses gouttes fumantes et lourdes.[519]
Zpod dveří kabiny 128 se pomalu klikatil pramének zpěněné krve a rudý likér se začal **řinout** na led po velkých a těžkých kapkách, z nichž se kouřilo.[520]

---

[511] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 105.
[512] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 78.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 68.
[513] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 112.
[514] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
[515] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 113.
[516] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.
[517] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 120.
[518] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89-90.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 79.
[519] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 136.
[520] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 100.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 87.

Cela se rétracta mollement, et se mit **à se promener** sur des meubles dans la pièce.[521]
Ten se ochable stáhl zpátky a začal se **procházet** po nábytku v pokoji.[522]

Cent mètres plus loin, ils commencèrent **à sentir** l'odeur des anesthésiques, qui, les jours de vent, parvenait plus loin encore.[523]
Sto metrů od nich začali **cítit** pach anestetik, který se za větrného počasí šířil ještě dál.[524]

Mais oui », dit Chloé en serrant le bras de Colin et, cette fois, elle se mit **à sangloter**.[525]
„Ale ovšem," ozvala se Chloé tisknouc se ke Colinově paži, a tentokrát začala **vzlykat**.[526]

Son cœur commençait **à** le **lâcher** et sonnait des grands coups sur ses côtes, irrégulièrement, avec sauvagerie.[527]
Srdce se mu začalo **vzpínat** a nepravidelné a divoce se mu rozbušilo v bocích.[528]

Il se remit posément **à charger** son pistolet pour un nouveau visiteur.[529]
Potom začal bambitku znovu rozšafně **nabíjet** pro dalšího návštěvníka.[530]

Parfait », répondit le marchand qui commença **à jouer**.[531]
„Naprosto," odvětil obchodník a začal **hrát.**[532]

---

[521] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 161.
[522] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 117.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 103.
[523] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 169.
[524] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 122.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 107.
[525] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 175.
[526] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 126.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 112.
[527] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 189.
[528] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 135.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 119.
[529] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 200.
[530] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 142.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 124.
[531] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 208.

Puis il joua encore *Blue Bubbles* et s'arrêta car il commençait **à jouer** deux notes à la fois, et Colin à entendre quatre airs différents d'un coup.[533]
Pak přidal ještě Blues Bubbles a přestal, protože začal **hrát** dvě noty najednou a Colin začal slyšet současně čtyři různé melodie.[534]

Les bruits commençaient **à** lui **parvenir** : sourd vrombissement des turboalternateurs généraux, chuintement des ponts roulants sur les poutrelles entrecroisées, vacarme des vents violents, de l'atmosphère se ruant sur les tôles de la toiture.[535]
Začaly k němu **doléhat** různé zvuky: dunivý hukot hlavních turbodmychadel, hučení pojízdných mostů na nosnících se zkříženými vzpěrami, šumění silných vzdušných proudů ženoucích se ke střeše z vlnitého plechu.[536]

C. 1. 9. 7 ANALYTICKÝ PREDIKÁT VYJADŘUJÍCÍ TERMINATIVNOST

Les professionnels du biglemoi, poursuivit Nicolas, réussissent parfois **à installer** des foyers d'ondes parasites en mettant, séparément, en vibration synchrone certains de leurs membres.[537]
„Odborníkům na hopsatrot," vysvětloval dál Nicolas, „se někdy podaří **vyvolat** ještě ohniska vedlejšího vlnění tím, že kroutí současné nejen tělem, ale i některými údy. [538]

610. Il réussit **à mettre** un pied par terre, mais l'autre genou refusait de se déplier.[539]
Podařilo se mu **položit** jednu nohu na zem, avšak druhé koleno nemohl ohnout.[540]

---

[532] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 147.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 131.
[533] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 210.
[534] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 149.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 132.
[535] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 222.
[536] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 138.
[537] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 33.
[538] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 30.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 27.
[539] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 266.
[540] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 190.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 168.

La souris grise à moustaches noires fit un dernier effort et réussit **à passer**. [541]
Šedá myška s černými vousy učinila ještě poslední pokus a podařilo se jí **proběhnout**.[542]

Le froid retenait les gens chez eux. Ceux qui réussissaient **à s'arracher** à sa prise y laissaient des lambeaux de vêtements et mouraient d'angine.[543]
Zima držela lidi doma. Ti, kterým se podařilo **dostat** se z jejího sevření, měli šaty na cucky a umírali na angínu.[544]

Rassemblant toutes ses forces, il réussit **à avancer** de quelques pas, et, dès qu'il toucha la main de Chloé, cela disparut.[545]
S vynaložením všech sil se mu podařilo **postoupit** o několik kroků, a jakmile se dotkl rukou Chloé, bylo to pryč.[546]

Il ne réussit pas **à contenir** le battement de son cœur et le laissa s'emballer un peu.[547]
Nepodařilo se mu **udržet** srdce na uzdě a nechal mu na vůli, aby si trochu splašeně zatlouklo.[548]

Colin réussit **à piquer** une des saucisses avec sa fourchette et elle se tordit dans un dernier spasme.[549]
Colinovi se podařilo **napíchnout** jednu na vidličku a klobása sebou naposledy cukla.[550]

---

[541] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 285.
[542] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 203.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
[543] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 43.
[544] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 36.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 31.
[545] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 172.
[546] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 124.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 111.
[547] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 190.
[548] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 135.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 119.
[549] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 195.
[550] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 139.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 122.

Quelques maigres faisceaux de rayons réussissaient **à pénétrer** dans le couloir, mais, au contact des carreaux de céramique, autrefois si brillants, ils se fluidifiaient et ruisselaient en longues traces humides.[551]
Pouze několika hubeným svazkům paprsků se dařilo **pronikat** až do chodby, ale při dopadu na keramické dlaždičky, kdysi tak lesklé, se rozplývaly v kapalinu a roztékaly se v dlouhých stružkách.[552]

Elle avait, pendant un temps, réussi **à gratter** un peu les carreaux pour qu'ils brillent de nouveau, mais la tâche était trop immense pour ses petites pattes, et elle restait, désormais, dans son coin, tremblante et sans forces.[553]
Nějaký čas se jí dařilo dlaždičky vždycky trochu **vyčistit**, že se zase zaleskly, ale skvrna byla na její malé pacičky příliš veliká, takže teď už zůstávala ve svém koutku, chvějící se a vysílená.[554]

C. 2 PREPOZICE *POUR* + INFINITIV

C. 2. 1 PŘEKLAD POMOCÍ HLAVNÍ VĚTY V POMĚRU SLUČOVACÍM

Il alluma la petite lampe du miroir grossissant et s'en approcha **pour vérifier** l'état de son épiderme.[555]
Rozsvítil lampičku nad zvětšovacím zrcadlem, nahnul se k němu **a prohlížel si plet'**.[556]

573. Ils se relevèrent, tapèrent sur leurs fesses **pour enlever** la poussière et se mirent au garde-à-vous.[557]
Zvedli se ze země, **oprášili si zadky** a postavili se do pozoru.[558]

[551] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 196.
[552] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 139.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 123.
[553] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 196.
[554] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 123.
[555] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 6.
[556] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9
[557] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 253.
[558] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 180.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 158.

Il y eut du serrage de mains et Chick en profita **pour filer** avec Alise, laissant Isis aux bras de Colin, lesquels démarrèrent à la suite.[559]
Následovaly stisky rukou a Chick toho využil **a odbruslil s Alise**. Isis nechal v náručí Colinovi a ti dva se záhy rozjeli za nimi.[560]

Il dut la lâcher et s'écarter d'elle **pour tousser** à son aise, et enfin, cela se calma.[561]
Musel ji pustit, poodstoupit, **rozkašlal se na celé kolo** a konečné to povolilo.[562]

Du coup, tout le monde s'arrêta de danser **pour passer** à table.[563]
Rázem všichni přestali tančit **a odebrali se ke stolu**.[564]

Une carafe en profita **pour émettre** un son cristallin qui se répercuta sur les murs.[565]
Jedna láhev na vodu toho využila **a vydala křišťálový zvuk**, který doznával na stěnách.[566]

De temps à autre, il se retournait **pour jeter** un coup d'œil à Chloé dont il aimait bien la robe.[567]
Chvílemi se pootočil **a mrkl po Chloé**, jejíž šaty se mu velice líbily.[568]

Le Chuiche se glissait entre deux rangées de personnes **pour donner** un grand coup de canne sur les doigts de Chick qui venait d'ouvrir son livre, au lieu d'écouter.[569]

---

[559] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 25.
[560] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 24–25.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 22.
[561] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 50.
[562] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 41.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 38.
[563] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 51.
[564] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 42.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 38.
[565] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 54.
[566] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 44.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 40.
[567] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 95.
[568] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 71.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 63.

Ministrant vklouzl mezi dvě řady přítomných **a Chickovi dal pořádně holí přes prsty**, protože místo aby poslouchal, otevřel si nějakou knížku. / Ministrant vklouzl mezi dvě řady přítomných **a Chickovi dal pořádně holí přes prsty**, protože místo aby poslouchal, otevřel si svou knížku.[570]

Nicolas devait le rejoindre un peu plus tard ; il avait encore à faire à la cuisine **pour préparer** le repas de midi.[571]
Nicolas měl za nimi přijít o něco později; **chystal oběd** a musel ještě něco dokončit v kuchyni.[572]

Ils s'apprêtaient à enlever le jaune et le violet **pour les remettre** dans des petits pots tout dégoûtants.[573]
Chystali se zase odstranit žlutou a fialovou barvu **a sebrat ji do pokecaných hrnců**.[574]

Chloé se mit à tousser et descendit les marches très vite **pour entrer** dans la voiture chaude.[575]
Chloé se rozkašlala, seběhla co nejrychleji se schodů **a zalezla do vozu**, kde bylo teplo.[576]

Chloé se mit à rire et s'agenouilla à côté de lui **pour le secouer** vigoureusement.[577]
Chloé se rozesmála, klekla si vedle něho **a pořádně s ním zatřásla**.[578]

---

[569] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 96.
[570] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 72.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[571] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 20.
[572] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 20.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 17.
[573] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 97.
[574] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 73.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[575] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 98.
[576] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 73.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[577] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 99.
[578] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.

La souris profitait de leur inattention **pour puiser** largement dans une grosse boîte de chocolats à la sapote qui se trouvait au chevet du lit.[579]
Myška využila jejich nepozornosti **a vysmýčila až na dno objemnou krabici s čokoládovými bonbóny**, ležící u hlavy postele.[580]

Chloé s'arrêta **pour jouer** avec un petit tas de neige.[581]
Chloé zůstala stát **a hrála si s hrstkou sněhu**.[582]

Les carreaux de céramique jaune paraissaient ternis et voilés d'une légère brume et les rayons, au lieu de rebondir en gouttelettes métalliques, s'écrasaient sur le sol **pour s'étaler** en flaques minces et paresseuses.[583]
Zdálo se mu, že žluté keramické čtverce ztratily lesk a jsou jakoby lehce zamžené, a paprsky, místo aby se odrážely v podobě kapiček kovu, se tříštily o zem **a rozplývaly se v malé lenivé skvrny**.[584]

Maintenant, les feuilles des arbres étaient grandes et les maisons quittaient leur teinte pâle **pour se nuancer** d'un vert effacé avant d'acquérir le beige doux de l'été.[585]
Listy na stromech byly už veliké a domy ztrácely svůj bledý nádech **a barvily se slabě do zelena, než nabudou měkkého světle béžového odstínu léta**.[586]

Colin s'était assis par terre **pour écouter**, adossé au pianocktail, et il pleurait de grosses larmes elliptiques et souples qui roulaient sur ses vêtements et filaient dans la poussière.[587]

---

[579] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 100.
[580] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.
[581] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 112.
[582] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
[583] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 124.
[584] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 92.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81.
[585] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 130.
[586] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 96.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
[587] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 209.

Colin seděl na zemi **a poslouchal**, opřen zády o pianocktail, a z očí se mu přitom řinuly velké, eliptické a měkké slzy, které se mu kutálely po šatech a dělaly potůčky v prachu na zemi.[588]

Elle s'interrompit **pour porter** la main à sa bouche.[589]
Zmlkla **a dala si ruku před ústa**.[590]

De temps à autre, il levait la tête et lisait les plaques **pour s'assurer** qu'il avait pris la bonne direction et il voyait alors le ciel, rayé transversalement de marron sale et de bleu.[591]
Chvílemi zvedl hlavu, aby si přečetl tabulky **a ověřil si**, jestli jde správným směrem, a pak vždycky spatřil oblohu s příčnými, špinavě kaštanovými a modrými pruhy.[592]

Le Bedon et le Chuiche déshabillaient les enfants de Foi **pour remettre** leurs costumes en place, et le Chuiche se chargeait spécialement des petites filles.[593]
Kostelník s ministrantem svlékali družičky **a jejich úbory ukládali na místo**. Ministrant si vzal na starost především děvčátka.[594]

Le sénéchal de la police tira son sifflet de sa poche et s'en servit **pour taper** sur un énorme gong péruvien qui pendait derrière lui.[595]
Vrchní strážce pořádku vytáhl z kapsy píšťalku **a udeřil s ní na peruánský gong** visící za ním.[596]

---

[588] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 148.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 131.
[589] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 232.
[590] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 165.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 146.
[591] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 235.
[592] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 166.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 147.
[593] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 97.
[594] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 73.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[595] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 253.
[596] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 180.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 158.

Le feu faisait rage aux étages supérieurs et ils s'apprêtaient à isoler le bloc des bâtiments **pour le laisser brûler**, car il ne restait plus de liquide extincteur.[597]
Oheň zachvátil hořejší patra a oni se chystali izolovat celý blok budov **a přenechat jej napospas plamenům**, neboť došla zásoba tekutiny k hašení.[598]

C. 2. 2 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍSLOVEČNÉ

- ČASOVÉ

Il faudra des ans de mois **pour épuiser** les baisers que je veux poser sur vous, sur vos mains, sur vos cheveux, sur vos yeux, sur votre cou…[599]
„Budu potřebovat měsíce, celé měsíce, **než se nasytím polibků**, které vám chci dát. Bude to trvat celé roky a měsíce, než vyčerpám všechny polibky, kterými chci pokrýt vás, vaše ruce, vaše vlasy, vaše oči, váš krk…"[600]

Je l'ai fait porter ici **pour vous éviter** d'aller au service de paiement, dit-il, cela prend quelquefois des mois **pour obtenir** son argent et vous aviez l'air pressé.[601]
Dal jsem ji přinést sem, abyste nemusel kvůli tomu chodit do mzdové účtárny," prohlásil, „někdy to trvá celé měsíce, **než dostanete peníze**, a vy jste zřejmě v tísni."[602]

- MĚROVÉ

Il m'a simplement dit qu'il n'avait plus que juste assez de doublezons **pour faire relier** son dernier livre en peau de néant, dit Alise, et qu'il ne pouvait plus supporter de me garder avec lui parce qu'il ne pouvait rien me donner, et je deviendrais laide avec les mains abîmées.[603]
Řekl mi prostě, že prý má už právě jenom tolik doublezonů, **aby si za ně mohl dát svázat jeho poslední knihu do kůže z nicoty**," pokračovala Alise, „a že prý už nemůže

[597] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 269.
[598] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 192.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 169.
[599] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 74.
[600] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 57.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 50.
[601] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 242.
[602] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 171.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 151.
[603] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 246.

snést, aby mě držel u sebe, protože prý mi nemůže nic dát a já prý bych zošklivěla a udřela si ruce.“[604]

- ÚČELOVÉ

Il fit un grand pas **pour éviter** une raie du bord du trottoir qui paraissait dangereuse.[605]
Udělal velikánský krok, **aby nešlápl do rýhy na okraji chodníku**, která vypadala nebezpečně.[606]

Nicolas, dit Colin, si ce soir je ne suis pas amoureux, pour de vrai, je… je collectionnerai les œuvres de la duchesse de Bovouard, **pour faire pièce** à mon ami Chick. [607]
Nicolasi,“ prohlásil Colin, „jestli se dnes večer pořádně nezamiluju, tak začnu sbírat spisy vévodkyně de Bovouard, **abych to svému příteli Chickovi vrátil i s úroky**.“[608]

Et pas de chapeau **pour ne pas me décoiffer**.[609]
A žádný klobouk, **abych se nerozcuchal**.[610]

Suppose, dit-il à la souris, en s’asseyant sur le rebord de la baignoire (rectangulaire d’émail jaune) **pour se rapprocher** d’elle, que je trouve chez les Ponteauzanne mon vieil ami Chose…[611]
Dejme tomu,“ řekl myšce, když si sedl na okraj vany (ve tvaru obdélníku a žlutě smaltované), **aby byl u ní blíž**, „že se u Ponteauzannů sejdu se svým starým přítelem Tímatím…“[612]

---

[604] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 174.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 154.
[605] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 27.
[606] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 26.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 23.
[607] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 39
[608] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 33.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 29.
[609] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 40.
[610] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 34.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 30.
[611] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 40.
[612] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 34.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 30.

Il perdit encore cinq secondes et fit quelques pas accélérés **pour se rattraper**.[613]
Ztratil dalších pět vteřin a přidal na chvíli do kroku, **aby zpoždění dohnal**.[614]

Ils baissèrent la tête **pour arriver** à la chambre de Chloé.[615]
Aby se dostali do pokoje Chloé, museli sehnout hlavu.[616]

Ils durent courir **pour le suivre**.[617]
Aby mu stačili, museli utíkat.[618]

C'est suffisant **pour te marier**…[619]
To je dost, **aby ses mohl oženit**…[620]

Il ménagerait ses doublezons, il lui en restait suffisamment **pour leur faire** une vie agréable.[621]
Se svými doublezony bude dobře hospodařit, zbylo mu jich ještě dost, **aby mohli bezstarostně žít**.[622]

Il secoua un peu la tête **pour changer** l'inclinaison de sa couronne d'épines.[623]
Pohnul trochu hlavou, **aby se mu trnová koruna nahnula na jinou stranu.**[624]

---

[613] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 271.
[614] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 193.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
[615] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 278.
[616] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 198.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 174.
[617] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 278.
[618] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 199.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 175.
[619] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 155.
[620] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 113.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 100.
[621] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 168.
[622] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 121.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 106.
[623] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 280.
[624] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 200.

Colin suivit ; Nicolas et Isis se mirent, à leur tour, en marche le long de la planche ; le premier porteur piétinait exprès **pour la secouer** et la balancer de droite et de gauche.[625]
Colin šel za nimi; Nicolas s Isis se pustili přes lávku jeden po druhém; první nosič schválně přidupával, **aby prkno rozhoupal dolů a nahoru i do stran**.[626]

Le sentier se divisa en plusieurs branches et les porteurs prirent à droite sans hésitation, Colin, Isis et Nicolas se hâtaient **pour les rattraper**.[627]
Pěšina se dělila na několik větví a nosiči se bez váhání pustili doprava. Colin, Isis a Nicolas spěchali, **aby je dohnali**.[628]

Il dit qu'il a tort de me garder avec lui puisqu'il n'a pas d'argent **pour me faire vivre** bien, et il a honte de ne pas m'épouser.[629]
Říká, že dělá chybu, že mě k sobě váže, protože prý nemá peníze, **aby mi mohl zajistit slušný život**, a stydí se nevzít si mne.[630]

Au plafond, pendaient des crochets de fer empruntés au boucher, et, **pour faire joli**, Isis avait emprunté aussi deux têtes de mouton bien écorchées qui souriaient au bout des rangées.[631]
Se stropu visely železné háky vypůjčené od řezníka, **a aby to bylo co nejhezčí**, půjčila si Isis od něho ještě dvě dobře opracované skopové hlavy, které se usmívaly na začátku každé řady. / *Ze* stropu visely železné háky vypůjčené od řezníka, **a aby to bylo co nejhezčí**, půjčila si Isis od něho ještě dvě dobře opracované skopové hlavy, které se usmívaly na začátku každé řady.[632]

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 176
[625] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 282.
[626] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 201.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
[627] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 283.
[628] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 202.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
[629] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 68.
[630] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 53.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 47.
[631] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 46.
[632] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 38.

Isis le secoua **pour le faire tenir tranquille**.[633]
Isis s ním zatřásla, **aby dal pokoj**.[634]

Elle agita la tête **pour repousser** en arrière ses cheveux frisés et brillants, et appliqua, d'un geste ferme et déterminé, sa tempe sur la joue de Colin.[635]
Pohodila hlavou, **aby jí kadeřavé lesklé vlasy sklouzly dozadu**, a pak jediným rozhodným a odhodlaným pohybem přitiskla svůj spánek Colinovi na tvář.[636]

À votre avis, qu'est-ce que je peux faire **pour revoir** une jeune fille dont je suis amoureux ?[637]
Co podle vás mám dělat, **abych se sešel zase s dívkou**, do které jsem zamilován?[638]

Il y avait aussi à côté de lui une cuvette **pour rendre** son goujon, et une serviette humide pour se rafraîchir les tempes et un flacon d'alcool de menthe de Ricqlès **pour corser** l'effet du calumet.[639]
Vedle něho byl kbelík na plivání, namočený ručník na osvěžení spánků a láhev Ricqlesova puškvorcového likéru, ***aby kouření dostalo patřičný břink.*** / Vedle něho byl kbelík na plivání, namočený ručník na osvěžení spánků a láhev Ricqlesova puškvorcového likéru *pro umocnění požitku z kouření.*[640]

Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 33.
[633] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 47.
[634] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 39.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 34.
[635] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 49.
[636] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 41.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 35.
[637] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 54.
[638] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 44–45.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 40.
[639] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 187.
[640] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 118.

La lame de ses patins se divisait en deux vers l'avant, **pour** lui **permettre** des changements de direction plus aisés.[641]
Ostří jeho bruslí se vpředu dělilo vedví, **aby mohl snadněji měnit směr**.[642]

Au moment de se hasarder sur la piste, il dut remonter en toute hâte les deux marches de bois **pour éviter** de choir : une patineuse, à la fin d'un magnifique grand-aigle, venait de laisser tomber un gros œuf qui se brisa contre les pieds de Colin.[643]
Jen se odvážil vstoupit na led, hned musel hbitě uskočit po dvou dřevěných schodech zpátky, **aby neupadl**: jakási bruslařka totiž udělala velkolepou orlici a na její závěr upustila velikánské vejce, které se rozpláclo Colinovi u nohou.[644]

Ils se rangèrent en arrivant à l'extrémité droite de la piste **pour laisser** place aux varlets-nettoyeurs, qui, désespérant de retrouver, dans la montagne de victimes, autre chose que des lambeaux sans intérêt d'individualités dissociées, s'étaient munis de leurs raclettes **pour éliminer** le total des allongés, et fonçaient vers le trou à raclures en chantant l'hymne de Molitor, composé en 1709 par Vaillant-Couturier et qui commence ainsi :[645]
Když dorazili k samému okraji kluziště, zařadili se za sebe, **aby uvolnili cestu čističům**, kteří, protože neměli žádnou naději, že v obrovské hromadě obětí najdou něco jiného než bezcenné zbytky lidských jedinců, se vyzbrojili škrabadly, **aby mohli odklidit všechny**, co zůstali ležet, a ujížděli s nimi k otvorům na ohrabky za zpěvu hymny Molitoru, kterou roku 1709 složil Vaillant-Couturier a která začíná:[646]

Messieurs et Mesdames,
Veuillez évacuer la piste,
(S'il vous plaît)

[641] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 20.
[642] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 21.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 18.
[643] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 20.
[644] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 21.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 18.
[645] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 21.
[646] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 22.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 18.

***Pour nous permettre** de*
Procéder au nettoyage…[647]
Pánové a dámy
Uvolněte laskavě cestu
(Prosíme Vás o to)
Abychom se mohli
Pustit do čištění…[648]

J'ai pêché dans mon robinet toute la nuit, **pour voir** si j'en trouverais une aussi.[649]
Lovil jsem ve svém kohoutku celou noc, **abych se přesvědčil**, jestli v něm není také nějaký úhoř.[650]

Le Bedon et le Religieux remirent les couvercles des boîtes à éléments et les rangèrent sur un coin du balcon **pour** les **retrouver** après le mariage.[651]
Kostelník a zástupce církve dali na krabice zase víka a narovnali je vedle sebe do kouta *balkónu,* **aby je měli po svatbě po ruce**. / Kostelník a zástupce církve dali na krabice zase víka a narovnali je vedle sebe do kouta *balkonu,* **aby je měli po svatbě po ruce**.[652]

Les câbles d'icelui s'allongèrent tant sous le poids de la trop lourde charge, qu'il n'y eut pas besoin d'appuyer sur le bouton, mais ils prirent soin de sortir tous d'un coup **pour ne point remonter** avec la cabine.[653]
Lana se pod tou tíhou tak natáhla, že ani nepotřebovali *zmáčknout* knoflík, zato však museli dát pozor a vystoupit všichni najednou, **aby s nimi kabina nevyjela zpátky nahoru**. / Lana se pod tou tíhou tak natáhla, že ani nepotřebovali *smáčknout* knoflík,

[647] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 21.
[648] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 22.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 18–19.
[649] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 22.
[650] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 23.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 19.
[651] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 81.
[652] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 62.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 54.
[653] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 91.

zato však museli dát pozor a vystoupit všichni najednou, **aby s nimi kabina nevyjela zpátky nahoru**.[654]

Nicolas peinait dur **pour garder** le contrôle de la direction et se maintenait avec effort au milieu de la chaussée effondrée.[655]
Nicolas měl co dělat, **aby zachoval správný směr**, a jen s největším úsilím se držel uprostřed rozbahněné silnice.[656]

Il avait l'air si désolé qu'elle sourit et le secoua un peu **pour lui montrer** qu'elle n'était pas fâchée.[657]
Vypadal tak zkroušeně, že se usmála, a trošku s ním zatřásla, **aby viděl**, že se na něho nezlobí.[658]

Au moment où le chef d'orchestre s'écrasa sur les dalles, ils firent un autre accord **pour couvrir** le bruit de la chute, mais l'église trembla sur sa base.[659]
V okamžiku, kdy se šéf orchestru rozplácl o dlažbu, zahráli jiný akord, **aby přehlušili ránu způsobenou pádem**, ale kostel se zachvěl v základech.[660]

Le Religieux s'agenouilla devant l'autel, tapa trois fois sa tête par terre et le Bedon se dirigea vers Colin et Chloé **pour les mener** à leur place tandis que le Chuiche faisait ranger les enfants de Foi des deux côtés de l'autel.[661]
Zástupce církve poklekl před oltář, uhodil třikrát hlavou o zem a kostelník zamířil ke Colinovi a Chloé, **aby je uvedl na jejich místo**, kdežto ministrant stavěl družičky do

[654] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 68.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 61.
[655] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 104.
[656] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 77.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 68.
[657] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 61.
[658] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 49.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 44.
[659] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 92.
[660] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 69.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 61.
[661] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 94.

řady po obou stranách oltáře. Teď bylo v kostele přehluboké ticho a nikdo ani nedutal.[662]

Ils étaient serrés comme des sardines et soufflaient, **pour se venger**, dans leurs instruments, ce qui, de la part des violonistes, produisait un bruit abominable.[663]
Byli tam namačkáni jako sardinky, **a aby se pomstili**, foukali do svých nástrojů, což zvlášť u houslistů působilo příšerný kravál. / Byli tam namačkáni jako sardinky **a aby se pomstili**, foukali do svých nástrojů, což zvlášť u houslistů působilo příšerný kravál.[664]

« Goûtez ça », dit-il **pour changer** la conversation.[665]
„Ochutnejte tohle," řekl, **aby svedl hovor na jiné téma**.[666]

On le fait par habitude et **pour ne pas y penser**, justement.[667]
Dělá se to ze zvyku a právě proto, **aby se o tom nepřemýšlelo**.[668]

Ce que je veux dire, c'est qu'ils travaillent **pour vivre** au lieu de travailler à construire des machines qui les feraient vivre sans travailler.[669]
To znamená, že pracují, **aby žili**, místo aby vyráběli stroje, které by jim umožnily život bez práce."[670]

Ils ne s'arrêtent jamais de remuer ? dit Chloé en assujettissant sa toque **pour éviter** qu'elle ne s'envole.[671]

---

[662] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 71.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 63.
[663] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 98.
[664] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 73.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 65.
[665] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 101.
[666] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 66.
[667] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 107
[668] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 69.
[669] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 107.
[670] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.

„Copak toho ani na chvíli nenechají?“ durdila se Chloé přidržujíc si čepici, **aby jí neuletěla**.[672]

Je ne suis pas si jeune, dit Alise en se redressant sur la banquette capitonnée **pour mettre en valeur** sa poitrine provocante.[673]
„Tak mladá zas nejsem,“ ozvala se Alise a napřímila se na čalouněné lavici, **aby plně uplatnila své dráždivé poprsí**.[674]

Colin reposa le peigne et, s’armant du coupe-ongles, tailla en biseau les coins de ses paupières mates, **pour donner** du mystère à son regard.[675]
Colin položil hřeben, uchopil nůžky na nehty a zastřihl si našikmo koutky svých málo výrazných víček, **aby vypadal tajemněji**.[676]

Il détacha la serviette qui lui ceignait les reins et passa l’un des coins entre ses doigts de pied **pour absorber** les dernières traces d’humidité.[677]
Odvázal si ručník otočený kolem beder a jedním cípem si vytřel prsty na nohou, **aby mu ani tam nezůstalo vlhko**.[678]

Alors, à la fin, juste **pour faire** une expérience existentialiste, je lui ai dit : – « Je vous aime beaucoup » – et elle a dit : – « Oh ! »[679]
Nakonec, **jen abych provedl existencialistický pokus**, jsem jí řekl: ‚Jsem do vás velice zamilován' - a ona na to: ‚Och!'„[680]

---

[671] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 64.
[672] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 51.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 45.
[673] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 71.
[674] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 55.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 49.
[675] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 6.
[676] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9.
[677] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 6.
[678] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9
[679] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 17.
[680] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 19.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 16.

Oui, dit la souris, il attend qu'il remonte **pour le tuer**.[681]
Ano," přisvědčila myška, „čeká, až povyroste, **aby ho zabil**."[682]

Colin descendit du métro, puis remonta les escaliers. Il émergea dans le mauvais sens, et contourna la station **pour s'orienter**.[683]
Dostal se ven jinde, než chtěl, a obešel stanici, **aby se správně orientoval**.[684]

C'était la bonne route, lisse, moirée de reflets photogéniques, avec des arbres parfaitement cylindriques des deux côtés, de l'herbe fraîche, du soleil, des vaches dans les champs, des barrières vermoulues, des haies en fleur, des pommes aux pommiers et des feuilles mortes en petits tas, avec de la neige de place en place **pour varier** le paysage, des palmiers, des mimosas et des pins du Nord dans le jardin de l'hôtel et un garçon roux et ébouriffé qui conduisait deux moutons et un chien ivre.[685]
Byla to dobrá silnice, hladká, fotogenicky se lesknoucí, lemovaná po obou stranách stromy oblými jako válečky a svěží trávou, plná slunce, s kravami v polích, s červotočivými dřevěnými ohradami, s kvetoucími živými ploty, s jablky na jabloních a s nevelkými chomáči suchého listí, tu a tam - **aby byla krajina pestřejší** - s trochou sněhu, s palmami, mimózami a severskými borovicemi v zahradě hotelu a s ryšavým střapatým chlapcem ženoucím dva beránky a opilého psa.[686]

Colin retira un de ses souliers et le précipita à la figure de Nicolas qui se baissa **pour gratter** une petite tache à son pantalon, et se releva au bruit du verre cassé.[687]
Colin vyzul střevíc a hodil jím po Nicolasovi, který se však právě shýbl, **aby si vyčistil jakousi skvrnu na *kalhotech***, a vztyčil se, až když zařinčelo sklo. / Colin vyzul střevíc

[681] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 286.
[682] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 204.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 179.
[683] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 19
[684] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 19.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 17.
[685] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 110.
[686] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81–82.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 71.
[687] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 113.

a hodil jím po Nicolasovi, který se však právě shýbl, **aby si vyčistil jakousi skvrnu *na kalhotách***, a vztyčil se, až když zařinčelo sklo.[688]

L'homme des disques était en train d'en passer un à la brosse en chiendent **pour enlever** les aspérités nées de l'usure.[689]
Muž, který měl na starosti pouštění desek, drhl právě jednu rýžákem, **aby z ní odstranil nerovnosti vzniklé opotřebováním**.[690]

Chloé sentait une force opaque dans son corps, dans son thorax, une présence opposée, elle ne savait comment lutter, elle toussait de temps en temps **pour déplacer** l'adversaire accroché à sa chair profonde.[691]
Chloé cítila v těle tajemný tlak, v hrudi jí něco překáželo, nevěděla, co proti tomu dělat, chvílemi kašlala, **aby se zbavila nepřítele**, zahnízděného kdesi hluboko v jejím těle.[692]

C'est une belle image, dit Chloé, et elle rit, doucement, **pour ne pas tousser** de nouveau.[693]
„To je krásné přirovnání," podotkla Chloé a usmála se, ale jen trošku, **aby se zas nerozkašlala**.[694]

Il souleva sa machine, appuya sur le carter inférieur **pour la faire pisser** et la pendit à un clou.[695]
Zvedl svůj přístroj, zatlačil mu na spodní kryt, **aby se vyčural**, a pověsil ho na hřebík.[696]

---

[688] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.
[689] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 134.
[690] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 99.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86–87.
[691] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 139.
[692] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 102.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89.
[693] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 149.
[694] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 109.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 96.
[695] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 158.
[696] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 115.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 102.

Il marchait de biais à travers la rue, en attaque oblique, **pour ménager** ses forces.[697]
Bral to šikmo přes ulici, **aby si šetřil síly**.[698]

Elle ouvrit la porte et s'effaça devant eux **pour les laisser entrer**.[699]
Otevřela je a poodstoupila stranou, **aby mohli jít dál**.[700]

Il dit aussi qu'il faut tout le temps mettre des fleurs autour d'elle, ajouta Colin, **pour faire peur** à l'autre…[701]
„Říkal také, že musí mít kolem sebe pořád nějaké květiny, **aby z nich měl ten její leknín strach…," dodal** Colin.[702]

Pour purifier l'atmosphère, de longs jets d'essences traversaient obliquement la pièce, luisants de reflets, par places, et condensant autour d'eux les fumées et les poussières de métal et d'huile chaude qui montaient en colonnes droites et minces au-dessus de chaque machine.[703]
Aby se pročistilo ovzduší, stříkaly *šikmo do haly* dlouhé proudy *voňavých silicí*, které se tu a tam zaleskly odraženým světlem a které kolem sebe shromažďovaly *prach a dým*, stoupající z každého stroje v tenkých proužcích kolmo nahoru. / **Aby se pročistilo ovzduší**, stříkaly *napříč halou* dlouhé proudy *éterických esencí*, které se tu a tam zaleskly odraženým světlem a které kolem sebe shromažďovaly *dým a drobné částečky kovového prachu i horkého oleje*, stoupající z každého stroje v tenkých proužcích kolmo nahoru.[704]

[697] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 159.
[698] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 116.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 102.
[699] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 171.
[700] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 123.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 110.
[701] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 178.
[702] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 128.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 113.
[703] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 223.
[704] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 139.

Au moment de quitter l'atelier, il s'effaça **pour laisser** sortir les brancardiers qui avaient empilé les quatre corps sur un petit chariot électrique et s'apprêtaient à les déverser dans le Collecteur Général.[705]
Právě když vycházel z dílny, uhnul, **aby uvolnil cestu nosičům**, kteří ony čtyři mrtvé naložili na elektrický vozíček a chystali se je naházet do Hlavní sběrné stoky.[706]

Je voulais rester là **pour attendre** le docteur et aller chercher des fleurs.[707]
Chtěl jsem zůstat tady, **abych si počkal na doktora** a pak zašel pro květiny.“[708]

C'est **pour soigner** ma femme, dit Colin.[709]
„Dělám to proto, **abych zaopatřil svou ženu**,“ podotkl Colin.[710]

Il leur faut la chaleur humaine **pour** bien **grandir**.[711]
Aby dobře rostly, potřebují lidské teplo.“[712]

Je l'ai fait porter ici **pour vous éviter** d'aller au service de paiement, dit-il, cela prend quelquefois des mois pour obtenir son argent et vous aviez l'air pressé.[713]
Dal jsem ji přinést sem, **abyste nemusel kvůli tomu chodit do mzdové účtárny**,“ prohlásil, „někdy to trvá celé měsíce, než dostanete peníze, a vy jste zřejmě v tísni.“[714]

Il fallait, d'ici là, gagner assez de doublezons **pour tenir** et mettre en réserve au moins un acompte à donner au libraire.[715]

---

[705] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 224.
[706] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 159.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
[707] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 230.
[708] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 163.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 143.
[709] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 237.
[710] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 168.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 149.
[711] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 240.
[712] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
[713] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 242.
[714] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 171.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 151.

Do té doby potřeboval získat dost doublezonů, **aby si ušetřil aspoň zálohu pro knihkupce.**[716]

Il voulait les écouter tous les deux en même temps, **pour faire jaillir** des idées nouvelles du choc de deux idées anciennes.[717]
Chtěl si je poslechnout obě najednou, **aby střetáním dvou starých myšlenek vytryskla myšlenka nová.**[718]

Il aimait tant Chloé, il allait chercher du travail pour elle, **pour pouvoir acheter** des fleurs et lutter contre cette horreur qui la dévorait dans la poitrine.[719]
Tolik Chloé miloval, šel kvůli ní hledat práci, **aby jí mohl kupovat květiny k boji proti té strašné věci**, která jí hlodala v plíci.[720]

Le chemin n'était pas très long pour arriver au débit ; de loin, Alise vit un des garçons en veste blanche et pantalon citron servir un pied de cochon farci à Don Evany Marqué, le joueur de baise-bol célèbre, qui, au lieu de boire, ce qu'il détestait, absorbait des nourritures épicées **pour donner** soif à ses voisins.[721]
Do vinárny nebylo daleko; Alise zahlédla už z dálky jednoho z číšníků v bílé vestě a citrónově žlutých kalhotách, jak servíruje nadívanou vepřovou nožičku Donu Evany Marquému, slavnému hráči baseballu, který místo pití, jež nenávidí, si schválně poroučí ostré pokrmy, **aby svým sousedům nahnal žízeň.**[722]

[715] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 251.
[716] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 178.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[717] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 252.
[718] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 179.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
[719] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 256.
[720] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 182.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 159.
[721] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 256.
[722] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 182.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.

Elle était de trois quarts, éclairée par une lumière fondue, et le photographe avait dû mettre un projecteur derrière elle **pour faire** du soleil dans le haut de ses cheveux.[723]
Byla tam napůl z profilu, v tlumeném světle, a fotograf, **aby jí hezky osvítil vlasy**, musel dozadu za ni postavit reflektor.[724]

Le feu jaillissait en grosses sphères rouges et en langues pointues qui perçaient, d'un seul coup, les murs épais de la boutique, et Nicolas se jeta à terre **pour ne pas être atteint**, et, à ce moment, il sentit, au-dessus de lui, le violent déplacement d'air produit par le jet extincteur des appareils des Pompeurs.[725]
Oheň planul jako velká rudá koule, z níž šlehaly dlouhé ostré plameny, které jedním rázem prorážely tlusté stěny krámu, a Nicolas se vrhl na zem, **aby ho nezasáhly**, a v té chvíli ucítil nad sebou strašné víření vzduchu, vyvolané proudy hasičských stříkaček.[726]

Il fallait un jour, en allant vite, **pour en faire** le tour.[727]
Sklepení bylo velmi rozsáhlé. Když člověk kráčel rychle, potřeboval celý den, **aby je prošel tam a zpátky**.[728]

Les murs, dans les virages, restaient perpendiculaires au sol et s'inclinaient, par conséquent, de l'angle supplémentaire, et il devait aller très vite **pour garder** son équilibre.[729]
Stěny v těchto zatáčkách byly kolmé k podlaze, tudíž nakloněné v doplňkovém úhlu, a Colin musel jít velmi rychle, **aby udržel rovnováhu**.[730]

[723] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 263.
[724] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 187.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 166.
[725] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 268.
[726] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 191.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 169.
[727] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[728] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 192.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
[729] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 200.
[730] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 142.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 125.

Ça doit vous faire de la peine », dit l'antiquitaire en se penchant **pour examiner** un petit dessin du bois.[731]

„Musí to být pro vás těžké," řekl starožitník a shýbl se, **aby si prohlédl malý *desén* ve dřevě.** / „Musí to být pro vás těžké," řekl starožitník a shýbl se, **aby si prohlédl malý *dezén* ve dřevě.**[732]

Les gens utilisaient les ruses les plus variées **pour déjouer** la surveillance du cordon sanitaire chargé d'examiner la validité des cartes d'invitation, car on en avait mis en circulation de fausses par dizaines de milliers.[733]

Používali nejrůznějších lstí, **aby oklamali bdělé pořadatele**, kteří kontrolovali platnost pozvánek, protože do oběhu se dostaly desítky tisíc falešných.[734]

On les repoussait à grands coups de souliers ferrés sur les jointures au moment où ils s'agrippaient au rebord **pour se rétablir et sortir**, et les rats se chargeaient du reste.[735]

Ty zaháněli zpátky pořádnými kopanci okovaných bot do kloubů prstů ve chvíli, kdy se zachytili okraje, **aby si vydechli a vylezli ven**, a o další se postaraly krysy.[736]

Il avait, à prix d'or, obtenu du concierge le droit de le remplacer, et, **pour rendre** ce remplacement possible, brisé la jambe gauche dudit concierge, au moyen d'un anspect de rechange.[737]

Za cenu zlata získal od vrátného právo ho zastupovat, **a aby k tomu měl pádný důvod**, zlomil onomu muži náhradním hasákem levou nohu.[738]

[731] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 206.
[732] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 146.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 129.
[733] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 116.
[734] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 85–86.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 76.
[735] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 116.
[736] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 76.
[737] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 117.
[738] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 77.

Le fond de l'estrade était garni d'une tenture de velours enkysté, dans laquelle Chick avait percé des trous **pour voir.**[739]
Zadní část pódia byla zakryta zduřelým plyšovým závěsem, do něhož Chick udělal díry, **aby dobře viděli**.[740]

Nombreux étaient les cas d'évanouissement dus à l'exaltation intra-utérine qui s'emparait particulièrement du public féminin, et, de leur place, Alise, Isis et Chick entendaient distinctement le halètement des vingt-quatre spectateurs qui s'étaient faufilés sous l'estrade et se déshabillaient à tâtons **pour tenir** moins de place**.**[741]
Došlo k četným případům mdloby z přílišného vnitroděložního vzrušení, které postihovalo především ženské obecenstvo, a Alise, Isis a Chick slyšeli ze svého místa zřetelné funění čtyřiadvaceti posluchačů, kteří se vetřeli pod pódium a potmě se tam svlékali, **aby zabrali co nejméně místa**.[742]

Et en rentrant, on pourra l'écouter toute la nuit, si on veut, mais on ne le fera pas **pour ne pas abîmer** les disques.[743]
„A až se vrátíme domů, budeme si to moci pouštět celou noc, když budeme chtít, ovšem to neuděláme, **abychom nezničili desky**.[744]

Sur cent mille, il en avait donné vingt-cinq mille à Chick **pour épouser** Alise**,** quinze mille pour la voiture, cinq mille pour la cérémonie… le reste avait filé tout naturellement**.**[745]
Pětadvacet tisíc z původních sto dal Chickovi**, aby si mohl vzít Alise**, patnáct tisíc stál vůz, pět tisíc svatební obřad…, zbytek vydal za naprosto běžné věci.[746]

---

[739] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 118.
[740] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 88.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 78.
[741] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 119.
[742] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 88.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 78.
[743] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 119.
[744] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 89.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 78.
[745] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 127.
[746] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 94.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.

Il prenait soin de marcher dans les deux sillons que l'on dégageait **pour laisser** passer les voitures.[747]
Kráčel ve dvou brázdách, které byly ponechány volné, **aby tudy mohla jezdit vozidla**.[748]

Mais allons-y vite **pour avoir** le temps de patiner un peu après.[749]
Ale pojďme rychle, **abychom pak měli ještě chvíli času na bruslení**.“[750]

Il passa, suivi de Colin, dans la chambre de Chloé et baissa la tête **pour ne pas se heurter** au chambranle, mais celui-ci s'infléchit au même moment et le professeur émit un gros juron.[751]
Následován Colinem vešel do pokoje Chloé a sehnul se, **aby se neuhodil o rám dveří**, ten se však v tom okamžiku prohnul a profesor hrozně zaklel.[752]

Il voulait se reposer **pour faire** bonne impression et prendre un emploi vraiment rémunérateur.[753]
Chtěl si odpočinout, **aby udělal dobrý dojem** a dostal opravdu výnosné zaměstnání.[754]

Puis, il se releva. Il resta debout pendant quelques instants, s'étonnant de l'énormité des sommes qu'il avait dû engager **pour donner à Chloé ce qu**'il jugeait digne d'elle et sourit en pensant à Chloé décoiffée, le matin, dans le lit, et à la forme du drap sur son corps étendu et à la couleur d'ambre de sa peau lorsqu'il enlevait le drap, et il

[747] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 130.
[748] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 97.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 84.
[749] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 133.
[750] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 99.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86.
[751] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 218.
[752] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 153.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 135–136.
[753] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 245.
[754] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 173.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 153.

s'astreignit brusquement à penser au coffre parce que ce n'était pas le moment de penser à ces choses-là.[755]

Chvíli zůstal stát v úžasu, jak obrovské částky musel vydat, **aby mohl poskytnout Chloé vše**, čeho podle jeho názoru byla *hodná*, usmál se při vzpomínce na Chloé, jak ráno ležela v posteli celá rozcuchaná, jak se jí pod *prostěradlem* rýsovaly tvary jejího nataženého těla, na ambrovou barvu její kůže, když *prostěradlo* shodila, a najednou se přinutil myslet na pokladnu, protože na tamty věci teď nebyla vhodná chvíle. / Chvíli zůstal stát v úžasu, jak obrovské částky musel vydat, **aby mohl poskytnout Chloé vše,** čeho podle jeho názoru byla *hodna*, usmál se při vzpomínce na Chloé, jak ráno ležela v posteli celá rozcuchaná, jak se jí pod *přikrývkou* rýsovaly tvary jejího nataženého těla, na ambrovou barvu její kůže, když *přikrývku* shodila, a najednou se přinutil myslet na pokladnu, protože na tamty věci teď nebyla vhodná chvíle.[756]

Il remarqua, devant la porte, la voiture du sénéchal de la police et vit que le chauffeur la faisait avancer un peu **pour éviter** la zone dangereuse, et il aperçut aussi les silhouettes noires des agents d'armes.[757]

Všiml si, že u vchodu stojí vůz vrchního strážce pořádku, a viděl, že s ním řidič popojíždí kousek dopředu**, aby se dostal z nebezpečného okruhu**, a spatřil též černé postavy ozbrojenců.[758]

Les façades des maisons s'abandonnaient un peu, quittant leur sévère rectitude, et l'aspect résultant de la rue déroutait parfois Nicolas qui devait s'arrêter **pour lire** les plaques émaillées.[759]

Průčelí domů vyhlížela poněkud nenuceněji, opouštěla svou přísnou pravidelnost a ulice se tak změnila, že Nicolas tím byl místy zmaten a musel se zastavovat, **aby si přečetl smaltované tabulky**.[760]

---

[755] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 127.
[756] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 95.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.
[757] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 268.
[758] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 191.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 168–169.
[759] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 131.
[760] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 97.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 85.

Colin se leva **pour regarder** de plus près la machine la plus proche et souleva le carter rouillé qui la protégeait.[761]
Colin vstal, **aby si mohl nejbližší přístroj lépe prohlédnout**, a nadzvedl zrezavělý ochranný kryt.[762]

D'ailleurs, ajouta-t-elle **pour se venger**, nous ne quitterons pas les grandes allées, autrement, on se mouille les pieds.[763]
Ostatně budeme se procházet jen po hlavních cestičkách, jinak bychom si promáčeli boty," dodala, **aby se mu pomstila**. Stiskl jí trochu ruku, kterou cítil pod svou paží.[764]

Colin est en train de se ruiner, ajouta-t-elle gaiement **pour faire rire** Chloé.[765]
„Colin je na nejlepší cestě se zruinovat," dodala vesele, **aby Chloé rozesmála**.[766]

- ZPŮSOBOVÉ

Seulement, on s'arrange **pour les faire travailler** tout le temps et alors ils ne peuvent pas en profiter.[767]
Jenže zařídí se to tak, **aby museli pracovat po celý čas**, a proto jej nemohou využít pro sebe.[768]

Vous vous recouvrez avec l'étoffe de laine stérile qui est là, et vous vous arrangez **pour dégager** une chaleur parfaitement régulière.[769]

---

[761] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 154.
[762] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 112.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 99.
[763] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 63.
[764] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 51.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 45.
[765] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 182.
[766] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 130.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 115.
[767] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 108.
[768] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 81.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.
[769] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 239.

Přikryjete se tamhletou látkou ze sterilní vlny a položíte se tak, **abyste ze sebe vydával teplo naprosto rovnoměrně**.[770]

C. 2. 3 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘÍVLASTKOVÉ

Un homme à chandail blanc lui ouvrit une cabine, encaissa le pourboire qui lui servirait **pour manger** car il avait l'air d'un menteur, et l'abandonna dans cet in-pace après avoir, d'une craie négligente, tracé les initiales du client sur un rectangle noirci disposé, à cet effet, à l'intérieur de la cabine.[771]

Nějaký muž v bílém svetru mu otevřel kabinu, vyinkasoval spropitné, **které asi**, protože vypadal prolhaně, **vždycky spíš projedl**, a když nedbale vyznačil usmolenou křídou na černě natřený obdélník v kabině, k tomu účelu určený, iniciály zákazníka, zanechal ho v té díře o samotě.[772]

Je me compare, avec complaisance, au malheureux naufragé dont les monstres voraces guettent la somnolence **pour retourner** le fragile esquif.[773]

Říkám si s oblibou, že jsem jako ubohý trosečník, **jehož vratký člun se chystají převrhnout žravé obludy**, jakmile usne…"[774]

Il travaillait au bout de l'un des ateliers et devait contrôler la bonne marche des machines et donner aux hommes des indications **pour les remettre** en état lorsqu'elles s'arrêtaient après leur avoir arraché un morceau de chair.[775]

Pracoval na konci jedné dílny a jeho úkolem bylo dohlížet na řádný chod strojů a udílet pokyny, **jak je znovu uvést do chodu**, když někomu vytrhly kus masa z těla a zastavily se.[776]

---

[770] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 169.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 150.
[771] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 19.
[772] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 20.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 17.
[773] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 149.
[774] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 109.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 96.
[775] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 223.
[776] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 157.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 138.

Il lui restait un doublezon et un morceau de fromage et ses robes le gênaient dans l'armoire **pour accrocher** les vieux habits de Partre que le libraire lui procurait par miracle.[777]

Zbýval mu jediný doublezon a kousek sýra a její šaty mu překážely ve skříni, **kam chtěl zavěsit staré šatstvo po Partrovi**, k němuž mu jako zázrakem dopomohl knihkupec.[778]

C. 2. 4 PŘEKLAD POMOCÍ VEDLEJŠÍ VĚTY PŘEDMĚTNÉ

Comment est-ce que je peux faire **pour être** sûre de ne rien attraper d'autre ? dit-elle, et sa voix pleurait presque.[779]

„Jak to mám dělat, **abych si byla jista**, že nic dalšího nechytnu?" řekla, stěží zadržujíc pláč.[780]

Tu ne voudrais pas me donner une idée de la façon dont tu t'y es pris **pour entrer** en relations avec elle ?[781]

„Nemohl bys mi vysvětlit, **jak jsi tam s ní navázal známost**…?" vyzvídal Colin.[782]

C. 2. 5 VAZBA JE VYNECHÁNA, ZŮSTÁVÁ POUZE DOPLNĚNÍ INFINITIVU

Colin se mit à regarder de l'autre côté **pour retrouver** son équilibre.[783]

Colin se zadíval na druhou stranu **na svůj protějšek**.[784]

Le Chevêche était parti ; Colin et Chloé, debout dans la sacristoche, recevaient des poignées de main et des injures **pour** leur **porter** bonheur.[785]

---

[777] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 250.
[778] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
[779] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 220.
[780] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 155.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 137.
[781] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 17.
[782] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 18.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 16.
[783] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 22.
[784] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 23.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 19.
[785] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 97.

Pan dědkan odešel; Colin a Chloé zůstali stát v sakristii a přijímali stisky rukou i nadávky **„pro štěstí“**.[786]

Elle avait mis, **pour se rendre** chez le docteur, une petite robe bleu tendre, décolletée très bas en pointe et portait un mantelet de lynx, accompagné d'une toque assortie.[787]
K doktorovi si oblékla krátké světle modré šaty s hlubokým špičatým výstřihem a rysí pláštík s čepicí ze stejného materiálu.[788]

Quand je pense, dit le libraire, que **pour avoir** cette empreinte, j'ai dû lui offrir plusieurs fois mon calumet de paix et apprendre la prestidigitation pour le remplacer, au dernier moment, par un livre…[789]
„Když si vzpomenu," pokračoval knihkupec, „jak jsem mu **kvůli tomu otisku** musel několikrát nabídnout svou dýmku míru a koumat přitom**,** jak bych mu v poslední chvíli šikovně podstrčil místo ní nějakou knížku…"[790]

Pour arriver au Bureau Central, il fallait longer trois autres ateliers et Chick suivait distraitement sa route.[791]
Do kanceláře vedení se muselo jít kolem tří dalších dílen a Chick roztržité pokračoval v cestě.[792]

Le chemin n'était pas très long **pour arriver** au débit ; de loin, Alise vit un des garçons en veste blanche et pantalon citron servir un pied de cochon farci à Don Evany Marqué, le joueur de baise-bol célèbre, qui, au lieu de boire, ce qu'il détestait, absorbait des nourritures épicées pour donner soif à ses voisins.[793]

---

[786] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 72.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
[787] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 167.
[788] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 120.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 106.
[789] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 189
[790] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 135.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 119.
[791] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 224.
[792] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 159.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 140.
[793] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 256.

Do vinárny nebylo daleko; Alise zahlédla už z dálky jednoho z číšníků v bílé vestě a citrónově žlutých kalhotách, jak servíruje nadívanou vepřovou nožičku Donu Evany Marquému, slavnému hráči baseballu, který místo pití, jež nenávidí, si schválně poroučí ostré pokrmy, aby svým sousedům nahnal žízeň.[794]

Le libraire se baissa en craquant **pour le ramasser**, elle lui planta l'arrache-cœur dans le dos d'un geste rapide, elle pleurait et tremblait de nouveau, il tomba, la figure contre le plancher, elle n'osa pas reprendre son mouchoir, il avait resserré ses doigts dessus.[795]
Knihkupec se **pro něj** shýbl, až mu zapraštělo v kostech, ona mu rychle vrazila srdcerváč do zad, zase plakala a třásla se, on padl tváří na podlahu, neodvážila se vzít *si* kapesník, svíral jej v prstech. / Knihkupec se **pro něj** shýbl, až mu zapraštělo v kostech, ona mu rychle vrazila srdcerváč do zad, zase plakala a třásla se, on padl tváří na podlahu, neodvážila se vzít *mu svůj* kapesník, svíral jej v prstech.[796]

Sous son autre main, elle cachait la souris dont ils virent briller les yeux noirs et vifs et qui trottina sur le lit **pour se rapprocher** de Nicolas.[797]
Ve druhé držela schovanou myšku, jíž bylo vidět jen zářivá a živá očka; vycupitala na lůžko **za Nicolasem**.[798]

Vous savez, il vaut mieux laisser les gens économiser **pour pouvoir l'acheter**.[799]
Víte, lepší je umožnit lidem, aby si **na ni** mohli ušetřit.[800]

497. Le passage était très sombre, éclairé, tous les six mètres, par une ampoule rougeâtre, dont la lumière ruisselait paresseusement sur les objets lisses, s'accrochant, **pour les contourner**, aux rugosités des parois et du sol.[801]

---

[794] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 182.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.
[795] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 261.
[796] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 186.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 164.
[797] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 272.
[798] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 194.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 171.
[799] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 257.
[800] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 183.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 160.

Chodba byla velmi tmavá, pouze každých šest metrů tam zářila narudlá žárovka a světlo z ní po hladkých předmětech líně stékalo a zachycovalo se jen **na výstupcích stěn** a podlahy.[802]

C. 2. 6 PŘEKLAD POMOCÍ SUBSTANTIVA

Le mobilier de cette pièce comprenait, en outre, un long meuble bas, aménagé en discothèque, un pick-up du plus fort module et un meuble, symétrique du premier, contenant les lance-pierres, les assiettes, les verres et les autres ustensiles que l'on utilise **pour manger** chez les civilisés.[803]

K zařízení pokoje patřil kromě toho dlouhý nízký kus nábytku zařízený jako diskotéka, gramorádio s nejsilnější modulací a další kus, symetricky odpovídající prvnímu, v němž byly uloženy praky, talíře, skleničky a jiné potřeby, jakých se používá **při jídle** mezi civilizovanými lidmi.[804]

Le Chuiche les dépliait, soufflait dessus **pour** les **dépoussiérer** et les passait au Bedon et au Religieux.[805]

Ministrant je vyndával, sfoukával z nich **prach** a podával je kostelníkovi a zástupci církve.[806]

Elle décrocha le récepteur et imita le cri du chat-huant **pour avertir** qu'elle voulait parler à Chick.[807]

Zvedla sluchátko a zahoukala jako sova **na znamení**, že chce mluvit s Chickem.[808]

---

[801] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 222.
[802] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 138.
[803] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 10.
[804] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 13.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 12.
[805] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 81.
[806] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 61.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 53.
[807] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 126.
[808] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 93.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 82.

Il y avait aussi à côté de lui une cuvette **pour rendre** son goujon, et une serviette humide pour se rafraîchir les tempes et un flacon d'alcool de menthe de Ricqlès **pour corser** l'effet du calumet.[809]
Vedle něho byl kbelík **na plivání**, namočený ručník na osvěžení spánků a láhev Ricqlesova puškvorcového likéru, *aby kouření dostalo patřičný břink*. / Vedle něho byl kbelík **na plivání**, namočený ručník na osvěžení spánků a láhev Ricqlesova puškvorcového likéru *pro umocnění požitku z kouření*.[810]

Les gens perdent leur temps à vivre, alors, il ne leur en reste plus **pour travailler**.[811]
Lidé utrácejí svůj čas tím, že žijí, takže **na práci** už jim ho příliš nezbývá…[812]

Est-ce, demanda timidement Colin, **pour réparer** les chaises que vous demandiez quelqu'un ?[813]
Vy jste hledali někoho **na opravování** židlí?" zeptal se nesměle Colin.[814]

Vous vous asseyez par terre, peut-être, **pour travailler** ? ricana le directeur.[815]
„Copak vy sedíte **při práci** na zemi?" zachechtal se ředitel.[816]

Du même geste, les six agents d'armes posèrent la main sur la poche fessière **pour signifier** qu'ils étaient munis de leur égalisateur à douze giclées.[817]
Šest ozbrojenců jako jeden muž položilo ruce na zadní kapsu u kalhot **na znamení**, že jsou všichni vyzbrojeni egalizátory o dvanácti tryskách.[818]

---

[809] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 187.
[810] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 118.
[811] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 107.
[812] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.
[813] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 203.
[814] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 144.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 128.
[815] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 203.
[816] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 144.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 128.
[817] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 253.
[818] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 180.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 158.

D’autres se faisaient parachuter par avion spécial (et l’on se battait aussi au Bourget **pour monter** en avion).[819]
Jiní se dávali shazovat padákem ze zvláštního letadla (a rovněž v Bourget vznikaly rvačky **o místa** v letadle).[820]

C. 2. 7 PŘEKLAD POMOCÍ PŘÍSLOVCE NEBO SUBSTANTIVA VE FUNKCI PŘÍSLOVEČNÉHO URČENÍ

Elle mit, **pour commencer**, un petit soutien-gorge de cellophane et une culotte de satin blanc que ses formes fermes faisaient bomber gentiment par-derrière.[821]
Nejdřív si vzala malou celofánovou podprsenku a spodní kalhotky z bílého saténu, které dávaly vyniknout jejím pevným oblým tvarům vzadu.[822]

Il fallait respecter l’horaire **pour se trouver prêt** à crier quand les voleurs passaient.[823]
Bylo *nutno* dodržovat stanovený časový plán, aby člověk mohl **pohotově** zakřičet, když přišli zloději. / Bylo *třeba* dodržovat stanovený časový plán, aby člověk mohl **pohotově** zakřičet, když přišli zloději.[824]

« Tu vas rater mon rouleau, dit Isis qui se faisait les ongles **pour passer** le temps.[825]
„Zpackáš mi loknu,“ křičela Isis, která si **z dlouhé chvíle** ošetřovala nehty.[826]

C. 2. 8 PŘEKLAD POMOCÍ INFINITIVU

J’ai payé d’avance pour la montagne et pour les fleurs parce que je ne veux rien ménager **pour tirer** Chloé de là.[827]

---

[819] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 116.
[820] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 86.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 76.
[821] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 85.
[822] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 55.
[823] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 270.
[824] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 193.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 170.
[825] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 84.
[826] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 64.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 55.

„Zaplatil jsem za hory a za květiny dopředu, protože nechci šetřit na ničem, co by mohlo Chloé **pomoci**.[828]

Si mes frais s'arrêtaient d'augmenter…, dit Colin, et il se reprit :… si mes frais cessaient de croître, j'aurais assez, en vendant mes choses, **pour vivre** sans travailler.[829]
„Kdybych neměl stále větší výdaje…," začal Colin a opravil se: „…kdyby mé výdaje *už dále* nerostly, stačilo by mi prodávat věci, abych mohl **žít** bez práce. / „Kdybych neměl stále větší výdaje…," začal Colin a opravil se: „…kdyby mé výdaje *stále* nerostly, stačilo by mi prodávat věci, abych mohl **žít** bez práce.[830]

En décachetant la lettre, Colin entendait la douce voix de Chloé, et il n'eut qu'à écouter **pour la lire**.[831]
Když Colin dopis otevíral, slyšel sladký hlas Chloé, ani nemusel **číst**, jen poslouchat.[832]

Il lui fallait réparer son pick-up **pour apprendre** par cœur le texte des conférences de Partre.[833]
Musel si opravit gramorádio **a učit** se zpaměti znění Partrových přednášek.[834]

Elle se retourna avant d'entrer dans la suivante ; loin derrière elle, on voyait monter de grosses colonnes de fumée dans le ciel et les gens se pressaient **pour regarder** marcher les appareils compliqués du Corps des Pompeurs.[835]

---

[827] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 196.
[828] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 139.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 122.
[829] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 206.
[830] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 146.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 130.
[831] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 214.
[832] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 151.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 134.
[833] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 250.
[834] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 177.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 156.
[835] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 261.

Než vešla do dalšího krámu, obrátila se; daleko vzadu bylo vidět velké sloupy dýmu stoupajícího k obloze a husté davy lidí, kteří se chtěli **podívat**, jak budou pracovat složité přístroje hasičů.[836]

Elle est peut-être blessée, seulement, alors, il n'y aura rien du tout, demain, nous irons ensemble au Bois, **pour revoir** le banc, j'avais sa main dans la mienne et ses cheveux près des miens, son parfum sur l'oreiller.[837]
Snad je jen zraněná, pak z toho nebude vůbec nic, zítra spolu půjdeme do *Lesa* **podívat se** na naši lavičku, měl jsem její ruku ve své a její vlasy těsně u svých, její parfém na polštáři. / Snad je jen zraněná, pak z toho nebude vůbec nic, zítra spolu půjdeme do *Bouloňského lesa* **podívat se** na naši lavičku, měl jsem její ruku ve své a její vlasy těsně u svých, její parfém na polštáři.[838]

Chick arrêta le pick-up **pour changer** les deux disques qu'il venait d'écouter simultanément jusqu'au bout.[839]
Chick zastavil gramorádio a chtěl **vyměnit** obě desky, které poslouchal současně až do konce.[840]

C. 3 VAZBA *SANS* + INFINITIV

C. 3. 1 PŘEKLAD POMOCÍ POMĚRU SLUČOVACÍHO SE ZÁPORNÝM VÝZNAMEM

Depuis peu, **sans prévenir** Colin, celui-ci avait changé son bureau de place.[841]
Ten nedávno stůl přemístil, **aniž o tom Colina uvědomil**.[842]

[836] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 186.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 165.
[837] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 137.
[838] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 101.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 88.
[839] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 263.
[840] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 187.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 166.
[841] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 7.
[842] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9–10.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 9.

– Et toi ? demanda Colin qui glissa et se retrouva assis par terre, **sans faire** aucun **effort** pour se rattraper.[843]
„A ty?“ otázal se Colin, který uklouzl a octl se na zadku na zemi, **aniž projevil jakoukoliv snahu se zvednout**.[844]

« Ça ne va pas ? » dit Nicolas **sans se retourner**, avant que la voiture démarre.[845]
„Je to špatné?“ zeptal se Nicolas, ještě než vyjeli, **aniž se otočil**.[846]

Il poussa la porte, elle lui rendit brutalement sa poussée et il entra par la vitrine **sans insister**.[847]
Strčil do dveří, ty mu jeho nápor surově vrátily a on, **aniž se pokoušel znovu projít dveřmi**, vešel do krámu výlohou.[848]

Il se pencha, méfiant, vers son bureau, **sans quitter** Colin des yeux, et décrocha son téléphone qu'il agita vigoureusement.[849]
Sehnul se nedůvěřivě nad stůl, **a aniž spustil z Colina oči**, zvedl telefon a zuřivě vytočil nějaké číslo.[850]

Lâchez ça, rugit Chick de nouveau, et il leva son tue-fliques, mais l'acier s'abaissa **sans claquer**.[851]
„Nechte toho,“ zařval znovu Chick a zvedl svůj smrtipráskač, ale ocel klesla, **aniž vydala ránu**.[852]

---

[843] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 100.
[844] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 75.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 66.
[845] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 176.
[846] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 126.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 112.
[847] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 187.
[848] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 133.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 118.
[849] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 201.
[850] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 143.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 125.
[851] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 265.
[852] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 189.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 167.

« Si je peux faire vingt pas **sans marcher** dessus, dit Colin, je n'aurai pas de bouton sur le nez demain…[853]

„Jestli se mi podaří udělat dvacet kroků**, aniž bych do některé šlápl**, nebudu mít zítra na nose pupínek.“[854]

C. 3. 2 PŘEKLAD POMOCÍ VĚT V POMĚRU SLUČOVACÍM

L'escalier diminuait brusquement de largeur à l'étage de Colin et Isis pouvait toucher, à la fois, la rampe et la paroi froide **sans écarter** les bras.[855]

Schodiště v poschodí, kde bydlel Colin, se najednou zúžilo, takže Isis se mohla snadno dotknout současně zábradlí i studené stěny, **ani nemusela rozpažovat**.[856]

Colin et Chloé, l'un près de l'autre, se laissaient insoler **sans** rien **dire** et leurs cœurs battaient, tous deux, sur un rythme de boogie.[857]

Colin a Chloé se vyhřívali na slunci, přitisknuti k sobě, **nemluvili** a srdce jim oběma tlouklo v rytmu boogie.[858]

C. 3. 3 PŘEKLAD POMOCÍ PŘEDLOŽKOVÉHO GENITIVU (PREPOZICE *BEZ*)

Ce que je veux dire, c'est qu'ils travaillent pour vivre au lieu de travailler à construire des machines qui les feraient vivre **sans travailler**.[859]

To znamená, že pracují, aby žili, místo aby vyráběli stroje, které by jim umožnily život **bez práce**.“[860]

---

[853] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 27.
[854] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 26.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 23.
[855] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 229.
[856] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 162.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 142.
[857] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 111.
[858] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 83.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 74.
[859] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 107.
[860] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 80.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 70.

Vous devriez m'assommer et partir **sans payer**…[861]
„Měl byste mne oddělat a odejít **bez placení**…"[862]

Il entra **sans sonner**, remplit une fiche et la remit à l'huissier, qui la vida, en fit une petite boule, l'introduisit dans le canon d'un pistolet tout préparé et visa soigneusement un guichet pratiqué dans la cloison voisine.[863]
Vstoupil **bez zvonění**, vyplnil návštěvní lístek a podal jej vrátnému, který jej osušil, udělal z něho kuličku, tu strčil do hlavně bambitky, kterou měl stále po ruce, a pozorně zamířil na okénko vedoucí do sousední přepážky.[864]

Si mes frais s'arrêtaient d'augmenter…, dit Colin, et il se reprit :… si mes frais cessaient de croître, j'aurais assez, en vendant mes choses, pour vivre **sans travailler**.[865]
„Kdybych neměl stále větší výdaje…," začal Colin a opravil se: „… kdyby mé výdaje *už dále* nerostly, stačilo by mi prodávat věci, abych mohl žít **bez práce**. / „Kdybych neměl stále větší výdaje…," začal Colin a opravil se: „…kdyby mé výdaje *stále* nerostly, stačilo by mi prodávat věci, abych mohl žít **bez práce**.[866]

[861] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 159.
[862] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 116.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 102.
[863] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 200.
[864] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 142.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 124.
[865] Boris Vian - L´écume de jours [online]. 2010 [cit. 2012-01-09]. Dostupné z: http://www.ebooksgratuits.com/pdf/vian_ecume_des_jours.pdf, s. 206.
[866] Vian, B.: Pěna dní. Praha 1967. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 146.
Vian, B.: Pěna dní. Praha 2011. Překlad: Svatopluk Horečka, s. 130.